14
650 ton stål til unikt udsigtstårn i Haslev

20
Ny butik i Holstebro åbner for nyt koncept

36
Lantmännen Schulstads bageri trækker forbrugsvarer døgnet rundt

24
Elektronisk adgangs-kontrol sikrer dyre pianoer

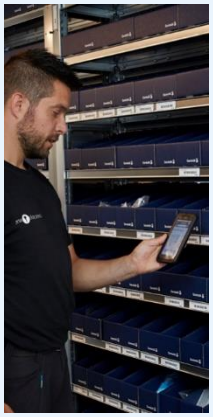

30
Strømlinet lager og systematisk vareflow til Jysk Låseservice

70
Nem bestilling med favorit-lister hos Jacob Albertsen Komposit A/S

77
UNICO IM holder hvad det lover for LJ Maskinteknik

93
Udvikling af hydraulisk testbænk i Serman & Tipsmark

Indhold

Ledelsesberetning

CEO-letter ... 3
Frasalg af stålaktiviteter ... 5
Koncernens aktiviteter ... 6
Regnskabsberetning ... 7
Sanistål kort fortalt ... 10
Strategi ... 11
Forretningsmodel ... 12
Segmentbeskrivelse ... 13
Året der gik ... 15
Segmentberetning ... 16
2. halvår 2018 ... 18
Hoved- og nøgletal ... 19
Forventninger til 2019 ... 21
Særlige risici ... 22
Samfundsansvar og mangfoldighed i ledelsen ... 25
Corporate Governance ... 25
Ledelse ... 26
Aktionærinformation ... 28

Koncernregnskab

Resultatopgørelse ... 31
Totalindkomstopgørelse ... 32
Balance ... 33
Pengestrømsopgørelse ... 34
Egenkapitalopgørelse ... 35
Noter for koncernregnskab ... 37

Årsregnskab (moderselskab)

Resultatopgørelse og Totalindkomstopgørelse ... 72
Balance ... 73
Pengestrømsopgørelse ... 74
Egenkapitalopgørelse ... 75
Noter for moderregnskab ... 78
Definition af hoved- og nøgletal ... 94

Påtegning

Ledelsespåtegning ... 95
Den uafhængige revisors erklæringer ... 96

Strategisk fokus på kerneforretningen

Sanistål har i 2018 styrket sin position som den værdiskabende og digitale forretningspartner for professionelle kunder i byggeri og industri.

Vi har vundet flere, store nye kunder – også i industrier, hvor vi ikke før har været repræsenteret. Vi har styrket vores konkurrenceevne, og kunderne har taget godt imod de nye koncepter og services, som vi har introduceret.

Med salget af stålforretningen til Tibnor og beslutningen om afvikling af aktiviteterne i Tyskland kan vi yderligere udbygge vores position i markedet. Sanistål er nu en fokuseret virksomhed med et klart strategisk sigte, et entydigt geografisk fokus på Danmark og Østeuropa samt et solidt grundlag for lønsom vækst.

Vi forventer, at salget af stålforretningen gennemføres i april 2019, hvor provenuet modtages, mens omkostninger relateret til salget er udgiftsført i 2018, hvilket har påvirket cash-flow negativt i 2018.

Vi får en god pris for forretningen, og salgsprisen omkring 450 mio. kr. vil vi bruge til at nedbringe den rentebærende gæld markant, som i mange år har været en hæmsko for selskabets strategiske udvikling. Det betyder, at Sanistål fremadrettet får større handlefrihed til at investere i kerneforretningen.

Vi er samtidig utroligt glade for, at frasalget tilgodeser kunder og medarbejdere, idet en samhandelsaftale med Tibnor sikrer, at Sanistål fortsat kan tilbyde sine kunder stål- og metalprodukter fra Tibnor og andre internationale leverandører. De omfattede medarbejdere bliver del af en stærk, international stålproducent og distributør, der har ressourcer til at videreudvikle aktiviteterne.

Positivt cash flow og stabil indtjening i kerneforretningen

Afviklingen af den tyske forretning og særligt salget af stålforretningen præger årsregnskabet for 2018, fordi vi nedskriver 240 mio. kr. på de aktiviteter, vi skiller os af med, og indregner transaktionsomkostninger på 19 mio. kr. Årets resultat efter skat bliver derfor -169 mio. kr.

Nedskrivningen har dog ingen effekt på selskabets cash-flow, som vi tværtimod har forbedret. De frie pengestrømme udgør således 56 mio. kr. på trods af et højt investeringsniveau.

Teknikdelen af Industridivisionen er vokset mere end markedet og har leveret en flot fremgang i både omsætning og indtjening. Året igennem har der været lavere avancer på stål, og byggeridivisionen er udfordret af stærkere konkurrence og pres på bruttoavancen, som har ført til lavere indtjening i denne division. Koncernens tilbagevendende

EBITDA faldt på den baggrund til 157 mio. kr. mod 164 mio. kr. i 2017.

Bedømt ud fra de tal har vi ikke opfyldt ambitionen om at levere lønsom vækst i 2018. Alligevel vil jeg ikke tøve med at kalde året godkendt, fordi vi har skabt et imponerende cash-flow i 2018 og optimeret forretningen, hvilket styrker mulighederne for at øge indtjeningen i de tilbageværende aktiviteter – Sanistål's kerneforretning, der realiserer en driftsindtjening (EBITDA) på 99 mio. kr.

Konstant fokus på optimering

Sanistål opererer i markeder med lave bruttoavancer og intens konkurrence. Det er et grundvilkår i vores branche, og derfor arbejder vi hele tiden på de indre linjer med at styrke Sanistål's konkurrenceevne ved bl.a. at tilpasse omkostninger, optimere forretningsgange og købe endnu bedre ind.

Vi har i 2018 taget en række initiativer for at styrke bruttoavancen. Vi har nedlagt 50 stillinger i den danske organisation, ligesom vi er begyndt at implementere et nyt set-up for vores fysiske tilstedeværelse med større, lokale salgscentre. Vi har fastholdt niveauet for de samlede omkostninger, og det vil vi nyde godt af fremadrettet, ligesom beslutningen om at afvikle aktiviteterne i Tyskland også vil forbedre Sanistål's lønsomhed fremadrettet, fordi det desværre ikke lykkedes os at skabe en rentabel forretning i Tyskland.

Den førende værdiskabende og digitale samarbejdspartner

Frasalget af stål betyder, at vi i 2019 vil accelerere indsatsen for at optimere Sanistål's kerneforretning og yderligere styrke vores tilbud til kunderne. Vi vil investere mere i vækst og lønsomhed inden for tre strategiske indsatsområder:

- Værdiskabelse overfor kunden
- Digitalisering af interne og eksterne processer
- Udvikling af vores butikskoncept og produktsortiment

Det betyder konkret, at vi vil udvikle og lancere nye koncepter for service, produktbearbejdning og logistik, og vi vil også se på tilkøb af strategiske produktkategorier. Desuden vil vi udvikle butikskonceptet yderligere, så både kunderne og Sanistål fuldt udnytter værdien af vores lokale kundekendskab, projektviden, specifikke kompetencer og produktsortiment.

> Vi har styrket vores konkurrenceevne, og kunderne har taget godt imod de nye koncepter og services, som vi har introduceret.

Vi vil fortsat være den førende digitale samarbejdspartner for kunder, og derfor fortsætter digitaliseringen af samhandel og informationsflow med kunder og leverandører. Indførelsen af en ny ERP-platform vil øge vores mulighed for at rådgive kunderne med udgangspunkt i konkrete data om deres informations- og varestrømme, og de muligheder vil vi udnytte, så vores services og leverancer i endnu højere grad kan bidrage til at optimere den enkelte kundes forretningsgange og processer.

Baseret på den succesfulde implementering af ERP-platformen i stålaktiviteterne i 2018 har vi tillid til, at vi kan udrulle ERP-systemet i resten af Sanistål i løbet af første halvår 2019 uden negativ indvirkning for kunderne. Vi har afsat ekstra ressourcer til at understøtte implementering og drift af systemet.

Optimeringer skal drive fremgang

Vi igangsatte store forandringer i 2018. Det har i den forbindelse været glædeligt at opleve, at Sanistål's værdier og kultur er så stærkt forankret i virksomheden, at medarbejderne naturligt tager ejerskab for at nå i mål med de forandringer, vi løbende sætter i gang. Det er jeg stolt over at se!

Takket være forandringerne i 2018 og de løbende optimeringer forventer vi i 2019 at øge indtjeningen i de tilbageværende aktiviteter, selv om markedsudviklingen ikke giver os meget medvind - med nulvækst på industrimarkedet og en begrænset vækst på byggeridivisionens markeder i 2019. Alligevel forventer vi at kunne forbedre bruttoavancerne marginalt. Dermed forventes det at opnå en fremgang i de tilbageværende aktiviteter, hvor den tilbagevendende driftsindtjening (EBITDA) forventes realiseret i niveauet 120-140 mio. kr. mod 106 mio. kr. i 2018.

EBITDA i de tilbageværende aktiviteter (før implementering af IFRS 16, Leases) forventes at udgøre 90-110 mio. kr. - mod 99 mio. kr. i 2018.

Christian B. Lund
Administrerende direktør

17%

17% stigning i antallet af online kunder

Nyt ERP-system og effektiviseringer skal øge indtjeningen i 2019

Sanistål fokuserer og investerer i kerneforretningen med salg af stålaktiviteterne til Tibnor

Frasalg af stålaktiviteter

Den 9. november 2018 indgik Sanistål en aftale om at sælge sine stålaktiviteter til Tibnor A/S, et datterselskab af den mangeårige samarbejdspartner, SSAB-koncernen, for ca. 450 mio. kr.

Salget er udelukkende betinget af de danske konkurrencemyndighedernes godkendelse af den planlagte fusion. Årsrapporten for 2018 aflægges med udgangspunkt i en forudsætning om at konkurrencemyndighederne godkender fusionen.

Konkurrencemyndighedernes behandling af fusionen

- Den 7. december 2018 indleverede Tibnor anmeldelse af overdragelsen af stålaktiviteterne (anmeldt som en fusion) til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Anmeldelsen er kategoriseret som "Almindelig anmeldelse".
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har bekræftet, at anmeldelsen er fuldstændig at regne fra den 12. februar 2019.
- Medmindre fusionsvurderingen overgår til fase II, skal Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen træffe afgørelse senest den 19. marts 2019

Såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen godkender fusionen, er det mellem parterne aftalt at handlen effektueres (closing) onsdag den 17. april 2019. Baggrunden herfor er, at der i de efterfølgende påskedage foretages den nødvendige omstilling af IT-systemer, så Tibnor kan operere i eget IT-system og at samhandelen mellem Tibnor og Sanistål er EDI-understøttet.

Regnskabsmæssig påvirkning af salget

Sanistål har i hele 2018 ejet og drevet stålaktiviteterne. Stålaktiviteterne er en væsentlig og integreret del af Saniståls aktiviteter og opfylder ikke kriterierne for en ophørende aktivitet. For at illustrere det fremtidige forretningsgrundlag i Sanistål, når stålaktiviteterne er solgt fra, er der udarbejdet en supplerende opstilling til resultatopgørelsen, jævnfør side 31, som opdeler resultatet i henholdsvis:

- Tilbageværende aktiviteter
- Frasolgte stålaktiviteter

Resultatet for de frasolgte stålaktiviteter er baseret på de kunder, der fremadrettet køber stål hos Tibnor, samt den indgåede samhandelsaftale mellem Sanistål og Tibnor.

Endvidere er den tilpasning af fællesfunktionerne, som salget af stålaktiviteterne vil udløse, indregnet med tilbagevirkende effekt i 2018. Denne supplerende opstilling forventes også anvendt i årsrapporten for 2019.

Aktiverne vedrørende stålaktiviteterne er fuldt ud indeholdt i balancen ultimo 2018 på nær ERP-systemet, som er nedskrevet. I balancen er de aktiver og forpligtigelser, som vil blive overdraget i forbindelse med handlen klassificeret som "Aktiver bestemt for salg" og "Forpligtigelser vedrørende aktiver bestemt for salg".

De solgte aktiver, der omfatter stålforretningens varelager, lagerbygning samt inventar, er nedskrevet til de aftalte salgspriser.

Stålforretningens ERP-system har været en afgørende forudsætning for at kunne gennemføre salget til Tibnor, men efter closing har denne del af ERP-systemet dog ikke nogen nytteværdi for de tilbageværende aktiviteter, hvorfor det nedskrives i 2018. Den samlede afledte resultateffekt indgår under nedskrivninger i resultatopgørelsen.

I forbindelse med salget er der medgået og foretaget hensættelser til omkostninger til transaktionsbonus til direktion og ledende medarbejdere, corporate finance, advokater samt ekstra interne omkostninger til understøttelse af salgsprocessen. Disse omkostninger er klassificeres som særlige poster i resultatopgørelsen.

Salgsaftalen er baseret på et normaliseret niveau for arbejdskapital. Tilgodehavender og leverandørgæld overdrages ikke ved closing, men afvikles i henhold til betalingsbetingelserne. Dette forventes at skabe yderligere frie pengestrømme udover betalingen for de solgte aktiver, således at der opnås en salgspris på ca. 450 mio. kr.

Fremtidig kapitalstruktur

Når transaktionen er fuldt ud gennemført, inklusiv afvikling af tilgodehavender og leverandørgæld forventer Sanistål følgende balancestruktur (før implementering af IFRS 16, Leases – se de forventede balanceeffekter heraf i regnskabsberetningen):

Langfristede aktiver	500-600 mio. kr.
Kortfristede aktiver	1.100-1.200 mio. kr.
Egenkapital	800-900 mio. kr.
Forpligtelser i alt	800-900 mio. kr.
Heraf rentebærende gæld	200-300 mio. kr.

Baseret på ovenstående estimater vil soliditeten udgøre i niveauet 50% af aktivsummen mod 35% ultimo 2018.

Samtidig vil den rentebærende gæld i den tilbageværende forretning udgøre 2-3 gange det realiserede EBITDA for 2018 i de tilbageværende aktiviteter. I 2017 udgjorde den rentebærende gæld 5,1 gange EBITDA.

Stål i Sanistål fremadrettet

Sanistål kunder vil uændret have adgang til det fulde stål- og metalsortiment, de kender. Samhandelsaftalen med Tibnor sikrer, at vi også efter salget af stålforretningen kan tilbyde vores kunder stål- og metalprodukter – fra Tibnor og andre internationale leverandører.

Samtidig er det en del af aftalen, at en gruppe dygtige stålsælgere forbliver en del af Sanistål for at sikre, at kunderne fortsat kan få den nødvendige sparring ved køb af stålprodukter.

Koncernens aktiviteter

Der er i indeværende årsrapport anvendt fire forskellige begreber om Sanistål aktiviteter:

- Tilbageværende aktiviteter
- Frasolgte stålaktiviteter
- Fortsættende aktiviteter
- Ophørende aktiviteter

Tilbageværende aktiviteter

Sanistål kerneforretning - De tilbageværende aktiviteter - udgøres af koncernens danske og østeuropæiske selskaber. Moderselskabet og Sanistal SIA i Letland vil fortsat servicere vores kunder med stål. Stålaktiviteten vil dog være reduceret med den andel af stålaktiviteterne, der overdrages til Tibnor.

Efter salget af stålforretningen vil Sanistål fokusere på at udbygge de tilbageværende aktiviteters position som den værdiskabende og digital forretningspartner for professionelle kunder i byggeri og industri.

Informationer om driftsresultatet for de tilbageværende aktiviteter fremgår udelukkende af den uddybende opstilling til resultatopgørelsen i koncernregnskabet på side 31 samt i forventningerne til 2019 på side 21.

Hovedtal 2018

Nettoomsætning:	3.501 mio. kr.
EBITDA:	99 mio. kr.

Frasolgte stålaktiviteter

De frasolgte stålaktiviteter dækker stålforretningen i Danmark og Letland.

Resultaterne for de frasolgte stålaktiviteter er opgjort i henhold til den indgåede aftale med Tibnor.

Indtjeningen er baseret på både de kunder der fremadrettet køber stål hos Tibnor samt den indgåede samhandelsaftale mellem Sanistål og Tibnor. Indtjeningen i de frasolgte stålaktiviteter er ligeledes påvirket af en tilpasning af fællesfunktionerne, som ikke vil være en del af den tilbageværende aktivitet efter closing.

Informationer om driftsresultatet for de frasolgte stålaktiviteter fremgår udelukkende af den uddybende opstilling til resultatopgørelsen i koncernregnskabet samt i forventningerne til 2019.

Hovedtal 2018

Nettoomsætning:	1.133 mio. kr.
EBITDA:	26 mio. kr.

Fortsættende aktiviteter

Ledelsen har vurderet, at de frasolgte stålaktiviteter ikke opfylder kriterierne for ophørende aktivitet ifølge IFRS 5, idet stålaktiviteten er en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen. De fortsættende aktiviteter består dermed af både de tilbageværende aktiviteter og de frasolgte stålaktiviteter.

De fortsættende aktiviteter kan opgøres som summen af de tilbageværende aktiviteter og de frasolgte stålaktiviteter eller som den totale aktivitet i koncernen (som præsenteret i Årsrapporten for 2017) eksklusiv de ophørende aktiviteter.

Informationer om driftsresultatet for de fortsættende aktiviteter fremgår af resultatopgørelsen med tilhørende noter i koncernregnskabet.

Hovedtal 2018

Nettoomsætning:	4.634 mio. kr.
EBITDA:	125 mio. kr.

Ophørende aktiviteter

De ophørende aktiviteter dækker Sanistål tyske datterselskab Max Schön GmbH.

Den tyske stålforretning indgik ikke som en del af salget af stålaktiviteterne til Tibnor, og blev derfor bestemt som ophørende aktiviteter.

De utilfredsstillende resultater i den tyske forretning har efterfølgende medført en beslutning om, at hele den tyske forretning ikke vil være en del af Sanistål fortsættende aktiviteter.

Der er indledt en proces med henblik på at afhænde de tyske aktiviteter, som højst sandsynligt forventes gennemført i første halvår 2019.

Informationer om driftsresultatet for de ophørende aktiviteter fremgår af note 20 i koncernregnskabet.

De ophørende aktiviteter er reklassificeret i sammenligningstallene for 2017 for resultatopgørelsen. Den totale aktivitet i Sanistål-koncernen for 2017 og 2018 kan således udledes ved at tillægge note 20 i koncernregnskabet til resultatopgørelsen i koncernregnskabet.

Regnskabsberetning

Driftsindtjeningen (EBITDA) udgør 99 mio. kr. for de tilbageværende aktiviteter i overensstemmelse med den seneste udmeldte forventning i intervallet 90-110 mio. kr.

Årets resultat efter skat udgør -169 mio. kr. for 2018 mod 54 mio. kr. i 2017 som følge af de indregnede nedskrivninger og transaktionsomkostninger relateret til salg af stålaktiviteterne.

Resultatopgørelse

Kommentarerne til resultatopgørelsen vil tage udgangspunkt i de fortsættende aktiviteter som omfatter tilbageværende aktiviteter og frasolgte stålaktiviteter. De ophørende aktiviteter i Tyskland vil ikke være en del af regnskabsberetningen.

Der er i 2018 realiseret en omsætning på 4.634 mio. kr. mod 4.519 mio. kr. i 2017. Fremgangen i omsætningen kan henføres til de succesfulde vækstinitiativer i Industridivisionen, der realiserer en vækst på 5,3% i forhold til 2017.

Omsætning (mio. kr.)	2018	2017	Vækst
Tilbageværende aktiviteter	3.501	3.409	2,7%
Frasolgte stålaktiviteter	1.325	1.298	2,1%
Eliminering[1]	-192	-188	2,3%
Fortsættende aktiviteter	**4.634**	**4.519**	**2,5%**

[1] Elimineringen udgør den forventede samhandel med Tibnor jævnfør den indgåede samhandelsaftale.

De tilbageværende aktiviteter realiserer en omsætning på 3.501 mio. kr. mod 3.409 mio. kr. i 2017 svarende til en vækst på 2,7%. Omsætningen i de frasolgte stålaktiviteter er vist ovenfor inklusiv den forventede samhandel mellem Sanistål og Tibnor, der vil øge aktiviteten i den frasolgte stålforretning. Omsætningen udgør herved 1.325 mio. kr. i 2018 mod 1.298 mio. kr. i 2017, hvilket er en fremgang på 2,1%. Omsætningen i de frasolgte stålaktiviteter præsenteres eksklusiv den forventede samhandel i den supplerende opstilling ved resultatopgørelsen på side 31.

Bruttoavancen udgør 976 mio. kr. for 2018 mod 994 mio. kr. i 2017, svarende til en bruttoavanceprocent på 21,1% i 2018 og 22,0% i 2017. Bruttoavanceprocenten kom under pres i første kvartal 2018, men en række målrettede initiativer har betydet, at det er lykkedes at løfte bruttoavanceprocenten i den resterende del af året. Udfordringerne på stålmarkedet, hvor usikkerhed omkring den globale udvikling og faldende priser i 4. kvartal 2018, har betydet, at bruttoavancen realiseres under 2017.

For de tilbageværende aktiviteter realiseres en bruttoavanceprocent på 24,0%, hvilket er højere end for de samlede aktiviteter. Det skyldes, at bruttoavanceprocenten for de frasolgte stålaktiviteter, der realiseres på 11,9% i 2018, generelt ligger på et lavere niveau.

Der realiseres 4 mio. kr. i andre driftsindtægter i 2018, hvilket er på samme niveau som i 2017. Andre driftsindtægter vedrører de tilbageværende aktiviteter og består primært af huslejeindtægter.

Andre eksterne omkostninger udgør 229 mio. kr. mod 226 mio. kr. i 2017. Stigningen kan blandt andet henføres til øgede omkostninger til drift af både det nye og gamle ERP-system i moderselskabet.

Personaleomkostningerne udgør 607 mio. kr. i 2018 og indeholder restruktureringsomkostninger relateret til de gennemførte organisationstilpasninger i 2018. Personaleomkostningerne udgjorde 609 mio. kr. i 2017 indeholdende en mindre omkostning til restrukturering af Serman & Tipsmark. Faldet i personaleomkostninger kan henføres til den gennemførte restrukturering samt reduktion af bonushensættelser som følge af udviklingen i årets resultat.

EBITDA (mio. kr.)	2018	2017
Tilbagevendende EBITDA	157	164
Ejendomsavance	-	1
Særlige poster	-19	-
Øvrige ikke-tilbagevendende effekter	-13	-3
Fortsættende aktiviteter	**125**	**162**

Særlige poster udgør 19 mio. kr. i 2018 og dækker omkostninger og hensættelser, der udelukkende vedrører de frasolgte stålaktiviteter. Heraf er de væsentligste poster juridisk og finansiel konsulentassistance samt bonus til direktion og ledende medarbejdere.

Ikke-tilbagevendende effekter dækker over restruktureringsomkostninger ifm. reorganisering samt den driftsførte effekt af ERP-implementeringen.

Nettoomsætning - mio. kr.

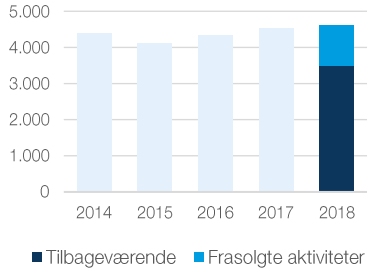

Omkostninger - mio. kr.

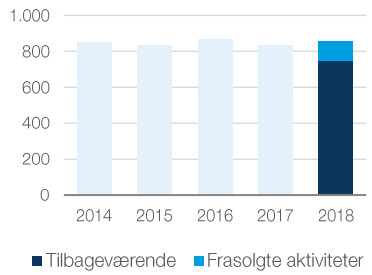

EBITDA - mio. kr.

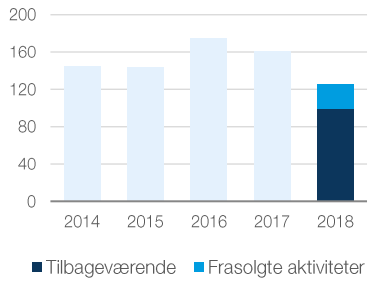

Driftsindtjeningen (EBITDA) udgør 125 mio. kr. i 2018 mod 162 mio. kr. i 2017. Heraf er 99 mio. kr. realiseret i de tilbageværende aktiviteter, der

realiserer en EBITDA-margin på 2,8% mod 2,7% for de fortsættende aktiviteter.

Når der korrigeres for ikke-tilbagevendende effekter udgør EBITDA 157 mio. kr. i 2018 mod 164 mio. kr. i 2017, som følge af de lavere stål-avancer.

Afledt af frasalget af stålaktiviteterne er de aktiver, der er bestemt for salg nedskrevet til den aftalte salgspris. Nedskrivningerne udgør i alt 240 mio. kr. og vedrører foruden de aktiver, der er bestemt for salg også nedskrivning af stålaktiviteternes ERP-system.

De finansielle nettoomkostninger udgør 21 mio. kr. i 2018 mod 17 mio. kr. i 2017. Stigningen i de finansielle nettoomkostninger kan henføres til en modsatrettet effekt af kursdifferencer i 2018 samt reducerede renteindtægter fra debitorer.

Skat af årets resultat er i 2018 en indtægt på 42 mio. kr. som følge af skattemæssigt underskud, hvilket svarer til en effektiv skattesats på 21,9% mod 20,0% i 2017.

Balance

Balancesummen blev reduceret med 86 mio. kr. til 2.310 mio. kr. ultimo 2018 mod 2.396 ultimo 2017, svarende til et fald på 3,6%.

Langfristede aktiver udgør ultimo 2018 589 mio. kr. mod 943 mio. kr. ultimo 2017. Udviklingen kan primært henføres til salget af stålaktiviteterne.

Immaterielle anlægsaktiver reduceres med 3 mio. kr. til 326 mio. kr. i 2018. Bevægelserne i året udgøres primært af investering i nyt ERP-system på 75 mio. kr., nedskrivning af Stålforretningens ERP-system på 59 mio. kr. samt reklassifikation af aktiver bestemt for salg på 8 mio. kr.

Materielle anlægsaktiver er reduceret til 188 mio. kr. ultimo 2018. Grunde og bygninger samt inventar der er bestemt for salg, reducerer balanceposten ultimo 2018 med 361 mio. kr.

Kortfristede aktiver er forøget med 268 mio. kr. til 1.721 mio. kr. ultimo 2018, hvilket primært kan henføres til salget af stålaktiviteterne. Aktiver bestemt for salg udgør 457 mio. kr. ultimo året.

Egenkapitalen udgør 803 mio. kr. ultimo året efter at være reduceret med totalindkomsten på 168 mio. kr. Soliditeten udgør 34,7% mod 40,7% i 2017. Efter gennemført closing i 2019, inklusiv afvikling af tilgodehavender og leverandørgæld forventes soliditeten (før implementering af IFRS 16) væsentligt forbedret til niveauet 47-60%.

Rentebærende gæld blev i året reduceret med 56 mio. kr. til 693 mio. kr.

Leverandørgælden steg med 92 mio. kr. til 743 mio. kr. som følge af succesfulde forhandlinger om fremrykket betaling af kreditorbonus samt forlængelse af betalingsbetingelserne. Hertil kommer en effekt af ej forfaldne betalinger, der ventes at have modsatrettet effekt på leverandørgælden ultimo 2019.

Implementeringen af IFRS 16 i 2019 vil påvirke balancesummen markant. Baseret på den foretagne analyse jævnfør note 30 er det vurderet, at koncernen vil indregne leasingaktiver og en tilsvarende leasingforpligtelse i niveauet 330 mio. kr. svarende til ca. 14% af balancesummen.

Pengestrømme

Koncernens frie pengestrømme udgør 56 mio. kr. i 2018 mod 21 mio. kr. i 2017. Foruden de forbedrede pengestrømme i 2018 betyder salget af stålaktiviteterne, at de frie pengestrømme for 2019 vil blive påvirke positivt i niveauet 450 mio. kr.

Koncernens pengestrømme fra driftsaktivitet udgjorde 148 mio. kr. mod 107 mio. kr. i 2017. Forbedringen i pengestrømmene er skabt på trods af en tilbagegang i årets resultat ved den succesfulde bearbejdelse af leverandørgælden.

Pengestrømme fra koncernens investeringsaktivitet udgjorde -92 mio. kr. i 2018 mod -86 mio. kr. i 2017. Investeringer i begge år er relateret moderselskabets nye ERP-system samt materielle anlægsaktiver.

Soliditet - %

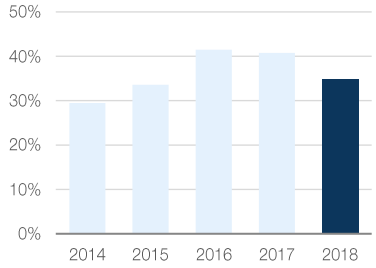

Rentebærende gæld - mio. kr.

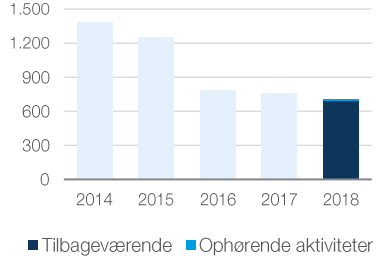

Pengestrømme fra drift
- mio. kr.

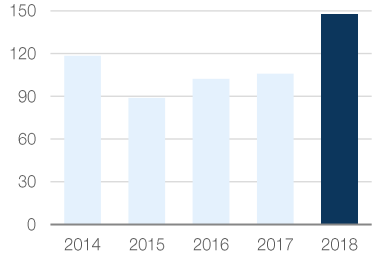

Årets resultat i forhold til tidligere udmeldte forventninger

Sanistål's forventninger til 2018 blev oprindeligt udmeldt på EBIT-niveau med forventning om et resultat af primær drift (EBIT) i intervallet 60-90 mio. kr.

I fondsbørsmeddelelsen af 9. november 2018 offentliggjorde Sanistål salget af sine stålaktiviteter i Danmark og Letland, samt afvikling af de tyske stålaktiviteter.

I samme meddelelse til markedet blev forventningerne for 2018 fastholdt på EBIT-niveau før nedskrivninger og ejendomsavance, mens markedet blev oplyst om forventningerne til driftsindtjeningen (EBITDA) inddelt i to særskilte aktiviteter i Sanistål; Tilbageværende og frasolgte.

I en fondsbørsmeddelelse den 13. december 2018 blev det kommunikeret, at de tyske industriaktiviteter ikke længere indgik i Sanistål's tilbageværende aktiviteter. Herefter har de samlede tyske aktiviteter været at betragte som ophørende aktiviteter i Sanistål.

Deraf afledt indeholdt meddelelsen en præcisering af forventningen for de tilbageværende samt frasolgte og ophørende aktiviteter:

- forventninger til driftsindtjeningen (EBITDA) i de tilbageværende aktiviteter opjusteres til at udgøre 90-110 mio. kr. mod 80-100 mio. kr. tidligere
- forventninger til driftsindtjeningen (EBITDA) i de frasolgte stålaktiviteter og det tyske selskab nedjusteres til at udgøre 10-20 mio. kr. mod 20-30 mio. kr. tidligere

Driftsindtjeningen (EBITDA) i de tilbageværende aktiviteter udgjorde i alt 99 mio. kr. i overensstemmelse med den seneste udmeldte forventning i intervallet 90-110 mio. kr.

Såfremt driftsindtjeningen (EBITDA) for de ophørende aktiviteter (se note 20) tillægges EBITDA i de frasolgte stålaktiviteter realiseres EBITDA på i alt 12 mio. kr. i overensstemmelse med den seneste udmeldte forventning i intervallet 10-20 mio. kr.

Moderselskabet

Moderselskabets årsregnskab for 2018 er præsenteret på side 71-90 og kommentarer hertil kan udledes af ovenstående koncern-kommentarer.

Årets resultat i 2018 blev et underskud på 169 mio. kr. mod et overskud på 54 mio. kr. i 2017 som følge af nedskrivningerne forbundet med salget af stålaktiviteterne.

Sanistål kort fortalt

Centrallager Hovedkontor Butikker

SANISTÅL DANMARK

4.215 mio. kr.
Omsætning

1.182
Ansatte

42
Butikker

23.000
Kunder

SANISTÅL ØSTEUROPA

419 mio. kr.
Omsætning

242
Ansatte

16
Butikker

11.000
Kunder

Frasolgte aktiviteter Tilbageværende aktiviteter

Nettoomsætning
mio. kr.

Tilbagevendende EBITDA
mio. kr.

Soliditetsgrad
%

Medarbejdertilfredshed

Danmark **98%** Østeuropa **95%**

mener, at Sanistål gør meget for at forebygge arbejdsulykker og øge sikkerheden

Danmark **98%** Østeuropa **93%**

mener, at de gør en forskel på arbejdspladsen

94%

af kunderne i Danmark er tilfredse med udbuddet af Sanistål leveringsmuligheder

Strategi

Saniståls mål om stabil, lønsom vækst vil blive nået ved at forbedre kundernes konkurrencekraft, øge digitaliseringen af vores værdikæde og videreudvikle Saniståls one-stop-shop kundeoplevelse. Vi ønsker at udbygge vores stærke position som den værdiskabende og digitale forretningspartner for byggeri og industri.

Med udgangspunkt i den enkelte kunde er fokus derfor på at lykkes med vores strategiske tiltag inden for disse områder:

EKSTERNT FOKUS

Værdiskabelse

Vi forbedrer kundernes konkurrencekraft ved at udvikle og tilbyde specifikke, faglige kompetencer, digitale koncepter og nytænkende logistikløsninger.

Nøgletiltag

- Vi udbygger vores position som kundernes strategiske partner ved at adressere deres udfordringer og muligheder og dermed bidrage til deres konkurrencekraft
- Vi sikrer, at Saniståls organisation besidder de rigtige faglige kompetencer, så kunderne oplever et troværdigt og højt serviceniveau, både i den direkte dialog med Saniståls medarbejdere og online
- Vi tilbyder nytænkende digitale koncepter og logistikløsninger, der forbedrer kundernes lønsomhed og skaber langvarige kunderelationer

Digitalisering

Vi lægger stor vægt på digitalisering af samarbejdet og informationsflowet med vores kunder og leverandører, da det letter arbejdsgange i hele værdikæden og effektiviserer både kundernes, Saniståls og leverandørernes processer.

Nøgletiltag

- Analyse af kundernes vareinformationsstrømme for at optimere processer og reducere returvaremængder, svind og fejlbestillinger
- Nye digitale omnichannel services og datadrevet forretningsudvikling på Saniståls digitale handelsplatforme
- Udrulning af ny ERP-platform baseret på den succesfulde implementering i stålaktiviteterne vil give mulighed for at udnytte viden om den enkelte kunde, produkter, processer og økonomi til at optimere både Saniståls og kundens ressourcer.

One-stop-shop

Vi styrker one-stop-shop konceptet for industri og byggeri og tilbyder derfor et kundetilpasset produktsortiment i den rigtige kvalitet fra førende producenter og gennem tæt samarbejde med leverandører og partnere.

Nøgletiltag

- Etablering af flere leverandørpartnerskaber
- Optimering af kunderne skaffevareprocesser
- Yderligere tilkøb af strategiske produktkategorier
- Udvikling af butiksoplevelsen
- Målrettet vejledning og support omkring produktvalg

INTERNT FOKUS

Lønsomhed

Sanistål agerer i et marked kendetegnet ved lave bruttoavancer. For at understøtte Saniståls langsigtede innovationsevne og lønsomhed, skal vi fortsætte indsatsen for at optimere driften og foretage væsentlige omkostningsbesparelser.

Nøgletiltag

- Frasalg af stålforretningen og de tyske aktiviteter
- Fortsat udrulning af ERP-platform og digitalisering af interne processer
- Fortsat fokus på effektivisering af indkøbsprocedurer
- Optimering af varesortiment og etablering af strategiske leverandørpartnerskaber
- Optimering af organisationsstruktur efter implementering af ERP-platform

Forretningsmodel

Sanistål er en innovativ grossist og servicepartner til industri og byggeri, som gennem specialist-kompetencer, digitale koncepter og varehåndteringsservices skaber værdi mellem producenter og kunder og bidrager til at skærpe deres konkurrencekraft.

Kundetilpassede value propositions

Sanistål henvender sig til mange forskellige kundetyper inden for industri og byggeri og har et stærkt strategisk fokus på at understøtte vores kunders forretning og tilbyde differentieret værdiskabelse for de forskellige kundetyper. Vi går altid efter at give vores kunder en 'mere end du tror'-oplevelse og tilbyder vores kunder et komplet produktsortiment og en effektiv og pålidelig supply chain med et bredt udvalg af leveringsservices. Vores lokale tilstedeværelse og specialistkompetencer kombineret med de mange stærke digitale servicekoncepter bidrager til øget fleksibilitet i værdikæden samt udvikling af vores samarbejdspartneres forretning.

Komplet sortiment og effektiv samhandel

Sanistål har et komplet varesortiment, som vi kontinuerligt afstemmer til vores forskellige kundetyper. Vi er tilgængelige døgnet rundt og sikrer en effektiv samhandel med vores kunder både digitalt, gennem direkte kontakt med vores sælgere eller i en af vores 58 butikker.

Optimering via digitale services

Derudover har vi en lang række Online- og Supply services, hvor vi gør det let og effektivt for kunderne at handle med os. Ved hjælp af eksempelvis stregkodesystemet, Projektmappen eller Track & Trace gør vi det nemt for kunderne selv at klare tingene online. Vores varehåndteringsservices, som eksempelvis tidsleveringer, CustomKit og FlexBox sikrer, at kunderne får varerne præcis, hvor de skal bruge dem. Vi bidrager yderligere med en effektiv styring af vareflowet internt i kundernes virksomhed gennem avancerede services som EasySupply lagerstyringssystem, containerløsninger til byggepladsen og StockMaster vending automater.

Viden gør forskellen

Sanistål har et stærkt team af medarbejdere med stor viden om kunder, brancher og produkter. Indsigt i kundernes forretning gør, at vi kan tilføre værdi gennem vejledning og sparring og derved bidrage til udvikling af deres forretning og konkurrencekraft.

Økonomisk værdi

Sanistål sikrer høj varetilgængelighed. Dermed er kunderne ikke i samme grad bundet op på et lager, ligesom de ofte ikke når at afregne den indkøbte vare forud for deres leverance til slutkunden.

Værdiskabende samarbejde

Sanistål har et tæt samarbejde med producenter og leverandører, hvor vi udveksler viden og finder nye løsninger sammen. Vi skaber værdi for vores leverandører, når vi markedsfører, promoverer og sælger deres varer.

For yderligere information om Sanistål, vores produkter og services henvises til sanistaal.com

Segmentbeskrivelse

Saniståls forretning er opdelt i to segmenter: Byggeri og Industri

Vi segmenterer kunderne efter, hvordan vi kan tilføre deres forretning størst værdi.
Salgs- og markedsorganisationen er derfor organiseret efter kundernes branche, således at vi med vores branchekendskab kan tilbyde faglig sparring samt optimering af forretningsgange med vores koncepter og services.

Samhandelsaftalen med Tibnor sikrer, at Sanistål kan servicere de kunder med stål, der har fordel af fortsat at samle deres køb af stål og andre varer hos Sanistål.

Samtidig er det en del af aftalen, at en gruppe dygtige stålsælgere forbliver en del af Sanistål for at sikre at kunderne fortsat kan få den nødvendige sparring ved køb af stålprodukter.

Byggeri- og Industridivisionerne opnår synergier ved anvendelse af fælles salgskanaler inden for butik og e-handel, ligesom fælles lagerfunktioner med overlappende produktsortiment dækker kundebehov i begge divisioner. Yderligere opnås synergier i distributionen, hvor de mange leveringskoncepter er tilgængelige for alle Sanistål kunder. De to divisioner trækker herudover på fælles stabsfunktioner bl.a. inden for Marketing, HR, IT og Økonomi.

Byggeri

2.361 mio.	1.128 mio.	50 mio.
Omsætning	Aktiver	EBITDA

Kundebehov
Den enkelte opgave eller projekt definerer kundens behov. Vi sammensætter en kundespecifik løsning med fokus på den konkrete opgave og materialebehov.

Services & koncepter
Leverer værdiskabende services som høj leveringssikkerhed, kvalificeret produktvejledning, projektstyring samt koncepterne FlexBox, Carl F Refill og containerløsninger til byggepladser. Døgnvagt sikrer 24 timers tilgængelighed for kunderne.

Branchefokus
- VVS-installatører
- Entreprenører
- Byggemarkeder og køkkenfirmaer
- Kommuner og vandværker
  Sikringsvirksomheder og låsesmede
- Tømrer og snedkere

Produktsortiment
- VVS
- Vand og Afløb
- Energi og klima
- Byggestål
- Tag og facade
- Værktøj
- Sikring
- Beslag og øvrige produkter til træ

Markeder
- Danmark og Østeuropa

Selskaber
- Sanistål A/S, Danmark
- Sanistal SIA, Letland
- UAB Sanistal, Litauen

Industri

2.273 mio.	721 mio.	76 mio.
Omsætning	Aktiver	EBITDA

Kundebehov
Produkterne indgår i et løbende forbrug i kundens produktion. Levering planlægges i forhold til kundens løbende behov.

Services & koncepter
Leverer værdiskabende services som høj leveringssikkerhed, kvalificeret produktvejledning og supply koncepter (StockMaster, EasySupply og CustomKit). Døgnvagt sikrer 24 timers tilgængelighed for kunderne.

Branchefokus
- Fremstillings-, proces- og maskinindustrien
- Industriel service
- Vind og energi
- Offshore-, skibsværft og marineindustrien
- Betonindustrien
- Stål- og metalindustrien

Produktsortiment
- Værktøj
- Personlig beskyttelsesmateriel
- Hydraulik
- Industrislanger
- Transmissioner
- El-teknik
- Stål- og metalprodukter

Markeder
Danmark og Østeuropa

Selskaber
- Sanistål A/S, Danmark
- Sanistal SIA, Letland
- UAB Sanistal, Litauen
- Sanistal Spółka z.o.o., Polen
- Serman & Tipsmark A/S, Danmark

Foto: Effekt Arkitekter/Camp Adventure

Ekspertviden og 650 ton specialstål er Sanistål bidrag til det 45 m høje og unikke udsigtstårn i Haslev på Sjælland. Tårnet, med form af et timeglas og 36 specialdrejede stålrør, leverer en himmelsk udsigt over de sydsjællandske skove.

Året der gik

Januar
Sanistål slår dørene op for en nybygget og moderne butik i Holstebro

Februar
Prisen for Årets butik går til Sanistål butik i Thisted

Februar
Byggeri-messe med et one-stop-shop sortiment for kunder, leverandører og medarbejdere på centrallageret i Billund

April
Første del af nyt ERP-system idriftsættes succesfuldt i stålforretningen

April
Sanistål lancerer nyt koncept i form af containerløsning til byggepladsen

Maj
Lancering af ny portal til elektroniske dokumenter forbedrer data for kunder

Juni
Saniståls nye butikslokaler i Næstved tilbyder moderne rammer, udvidet sortiment og perfekt beliggenhed

Juni
Sanistål styrker kollega-sammenholdet med weekendtræf i Vingsted

Juni
Den samlede forsyningskæde styrkes med ny Supply Chain direktør, Stephan Schuler

Juni
Udvidede leveringstider er en del af den nye distributionsaftale med Danske Fragtmænd

August
Sanistål ansætter 18 nye elever

September
Tilfredshedsanalysen viser en meget høj medarbejdertilfredshed

September
Sanistål lancerer sit eget mærke inden for forbrugsvarer - PRIMAX

September
Distributionsanalyse viser 94 % tilfredshed med udvalget af Saniståls leveringsmuligheder

November
Via strategiske alliance med Solar A/S udvider vi vores el-sortiment

November
Sanistål sælger stålaktiviteter til Tibnor A/S

December
Jesper Høj ansættes som direktør til Industridivisionen

Segmentberetning for Byggeri

Byggeridivisionen realiserer et driftsresultatet (segment-EBITDA) på 50 mio. kr. mod 64 mio. kr. i 2017. Korrigeret for særlige poster udgør driftsresultatet 53 mio. kr. i 2018. Den øgede konkurrence på det danske projektmarked samt en vigende aktivitet i den lettiske Byggeridivision har gjort det vanskeligt at fastholde den positive udvikling i 2017.

Bruttoavancen i Byggeridivisionen på det danske marked har særligt i 1. kvartal 2018 været presset. Det har naturligt rettet fokus mod at øge indtjeningen på salget ved bl.a. øget avance på de varer, som Sanistål bruger tid på at skaffe til kunderne, mens de mindst rentable projekter er fravalgt.

Faldet i indtjeningen har betydet, at vi medio 2018 har foretaget en effektivisering og reorganisering i den danske forretning, hvor Byggeridivisionen har fokuseret på at udnytte Sanistål butiksressourcer mere optimalt.

Således er der flyttet ressourcer til en række butikker, der fremadrettet skal fungere som lokale salgscentre, så både kunderne og Sanistål fuldt udnytter værdien af vores lokale kundekendskab, projektviden, specifikke kompetencer og produktsortiment.

Butikkerne har i 2018 leveret betydelig fremgang i både omsætning og indtjening. Væksten i omsætningen realiseres over markedsniveau, på trods af, at der er lukket fem butikker i årets løb. Her vil kunderne fremadrettet blive betjent af de omkringliggende lokale salgscentre samt ved hjælp af vores supply services som eksempelvis FlexBox.

Fravalget af de mindst rentable projekter samt en lavere aktivitet på det lettiske byggerimarked har betydet, at omsætningen udgør 2.361 mio. kr. i 2018, hvilket er på niveau med 2017.
Til sammenligning er det danske bygge- og anlægsmarked vokset 2,9% i 2018 baseret på rørforeningens markedsanalyser.

I Letland er bygge- og anlægsmarkedet udfordret af manglende adgang til finansiering. I Litauen er der opnået en flot fremgang i projektforretningen til lavere marginer. På den baggrund reduceres indtjeningen i den baltiske Byggeriforretning i 2018 sammenlignet med 2017.

Omsætning - mio. kr.

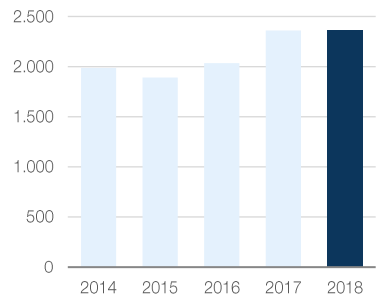

EBITDA - mio. kr.

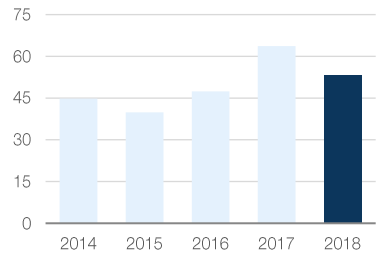

Fordeling Byggeri
Nettoomsætning og EBITDA

51%
Nettoomsætning

40%
EBITDA

Segmentberetning
for Industri

Driftsresultat (segment-EBITDA) for Industridivisionen udgør 76 mio. kr. mod 97 mio. kr. i 2017. Korrigeret for særlige poster udgør driftsresultatet 91 mio. kr. i 2018. Faldet i indtjeningen skyldes de faldende stålavancer og den pressede bruttoavanceprocent i 1. kvartal af 2018.

De ophørende tyske aktiviteter, der i tidligere år har været en del af Industridivisionen, indgår ikke i divisionens tal for 2018 og sammenligningstallene for 2017.

Teknikdelen af Industriforretning har skabt en meget tilfredsstillende fremgang i både omsætning og indtjening. Det skyldes vores evne til at optimere kundernes forretning med udgangspunkt i vores konceptløsninger og mange services.

Den vellykkede restrukturering af datterselskabet Serman & Tipsmark i 2017 har gjort, at selskabet atter er indtægtsgivende i 2018.

Industridivisionen realiserer en omsætning på 2.273 mio. kr. mod 2.159 mio. kr. i 2017 svarende til en vækst på 5,3%. Omsætningsvæksten er drevet af stigende markedsandel på Teknikdelen af Industridivisionen, højere salgspriser på stål samt vækst i Serman & Tipsmark.

På trods af en stigning i den gennemsnitlige salgspris for året har stålprisudviklingen i 2018 budt på både stigende og faldende priser. Samtidig har en generel usikkerhed om prisernes udvikling på mellemlang sigt betydet, at det har været vanskeligt at profitere på de til tider stigende priser. Reducerede avancer på stål har påvirket resultaterne i Industridivisionen betydeligt ved sammenligning med 2017.

Omsætning - mio. kr.

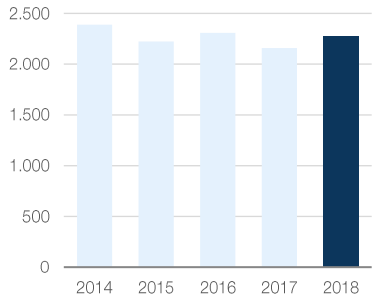

EBITDA - mio. kr.

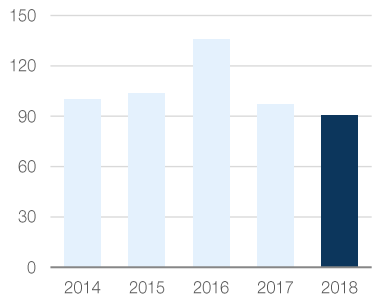

Fordeling Industri
Nettoomsætning og EBITDA

49%
Nettoomsætning

60%
EBITDA

2. halvår 2018

Driftsindtjeningen (EBITDA) for 2. halvår 2018 udgør 59 mio. kr. Driftsindtjeningen (EBITDA) før særlige poster for 2. halvår 2018 udgør 78 mio. kr., hvilket er på niveau med 2. halvår 2017.

De bruttoavanceforbedrende initiativer samt den gennemførte reorganisering medio 2018 har bragt indtjeningen tilbage på niveau med 2017. Dette skal ses i lyset af den udfordring, der har været med stålavancen i perioden.

Omsætningen i 2. halvår 2018 stiger med 70 mio. kr. til 2.332 mio. kr. Væksten er primært drevet af den positive udvikling i teknikdelen af Industridivisionen, hvor væksten for andet halvår udgør 7,9%. Den positive udvikling i projektforretningen i Litauen bidrager også til den øgede vækst, mens den lettiske forretning realiserer omsætningen under 2. halvår 2017 som følge af den manglende adgang til finansiering.

Bruttoavancen realiseres 1 mio. kr. højere end 2. halvår 2017 og udgør 496 mio. kr. Udviklingen skal ses i lyset af den udfordring, der har været med stålavancen i perioden.

Andre driftsindtægter udgør 3 mio. kr. for 2. halvår 2018 mod 2 mio. kr. i 2017. Andre driftsindtægter vedrører de tilbageværende aktiviteter og består primært af huslejeindtægter.

Andre eksterne omkostninger udgør 118 mio. kr., hvilket er 7 mio. kr. højere end 2. halvår 2017. 2. halvår 2017 indeholdt en tilbageførsel af hensættelse på debitorer, mens omkostningerne i 2018 indeholder drift af både det nye og gamle ERP-system i moderselskabet.

Personaleomkostninger på 304 mio. kr. falder med 4 mio. kr. sammenlignet med 2. halvår 2017 som følge af den gennemførte reorganisering medio 2018 samt reduktion af bonushensættelser som følge af udviklingen i årets resultat.

EBIT for 2. halvår 2018 udgør -209 mio. kr. og påvirkes af nedskrivningerne i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne. EBIT excl. ejendomsavance og nedskrivninger realiseres på 31 mio. kr. mod 51 mio. kr. for 2. halvår 2017 som følge af transaktionsomkostninger relateret til salg af stålaktiviteterne.

De frie pengestrømme er i 2. halvår 2018 positive med 83 mio. kr. mod 77 mio. kr. i 2017.

HOVEDTAL FOR 2. HALVÅR (EJ REVIDERET)

mio. kr.	2. halvår 2018	2. halvår 2017
Nettoomsætning	2.332	2.262
Bruttoavance	496	495
Driftsindtægter	3	2
Andre eksterne omkostninger	-118	-111
Personaleomkostninger	-304	-308
Særlige poster	-19	-
Driftsresultat (EBITDA)	**59**	**78**
Primær drift (EBIT)	-209	52
Primær drift (EBIT) excl. ejendomsavance og nedskrivninger	31	51
Frie pengestrømme	**83**	**77**

8%

Omsætningen i teknikdelen af Industridivisionen er vokset med 8%

83 mio

Frie pengestrømme i 2. halvår 2018 udgør 83 mio. kr.

78 mio

EBITDA før særlige poster realiseres til 78 mio. kr. og er på niveau med 2. halvår 2017

Hoved- og nøgletal

HOVEDTAL					
mio. kr.	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Resultatopgørelse					
Nettoomsætning	4.634	4.519	4.343	4.114	4.375
Driftsresultat (EBITDA)	**125**	**162**	**184**	**156**	**145**
Primær drift (EBIT)	-169	109	119	98	75
Primær drift (EBIT) ekskl. ejendomsavance og nedskrivninger	71	108	114	85	84
Resultat af finansielle poster	-21	-17	-22	-5	-19
Resultat før skat (EBT)	-190	92	97	93	56
Årets resultat efter skat af fortsættende aktiviteter	-148	74	-	-	-
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	-20	-19	-	-	-
Årets resultat	-169	54	77	84	51
Pengestrømme					
Pengestrøm fra driftsaktivitet	148	107	111	102	119
Pengestrøm fra investeringsaktivitet	-92	-86	362	19	-26
Frie pengestrømme	56	21	473	120	93
Investeringer i materielle anlægsaktiver	-26	33	32	30	29
Balance					
Arbejdskapital, netto	491	795	778	736	738
Aktiekapital	12	12	12	12	12
Egenkapital	803	976	917	848	762
Rentebærende gæld	693	765	790	1.257	1.382
Balancesum i alt	2.310	2.396	2.210	2.527	2.585

Det tyske datterselskab Max Schön GmbH er klassificeret som ophørende aktiviteter. Resultatopgørelse og hoved- & nøgletal er korrigeret herfor i 2018 og 2017, mens årerne 2014-2016 i hoved- & nøgletal ikke er korrigeret for de ophørende aktiviteter.
Ligeledes er effekterne af implementeringen af IFRS 9 og 15 ikke korrigeret for årerne 2014 – 2017.

NØGLETAL					
	2018	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Resultat					
Omsætningsvækst %	2,5	4,1	5,6	-6,0	1,6
Bruttoavance %	21,1	22,0	23,5	23,4	22,5
EBITDA-margin %	2,7	3,6	4,2	3,8	3,3
EBIT-margin (overskudsgrad) %	-3,6	2,4	2,7	2,4	1,7
EBIT-margin (overskudsgrad) ekskl. ejendomsavance og nedskrivninger %	1,5	2,4	2,6	2,1	1,9
Balance					
Afkastningsgrad (ROIC) %	-5,2	7,1	8,0	6,5	5,0
Egenkapitalens forrentning %	-18,9	5,7	8,7	10,5	6,9
Soliditetsgrad %	34,7	40,7	41,5	33,6	29,5
Cash conversion ratio	207,2	99,5	97,5	119,8	141,0
Aktie					
Resultat efter skat pr. aktie (EPS), kr., basis *	-14,3	4,6	6,5	7,1	4,3
Cash flow pr. aktie (CFPS), kr.	12,5	9,0	9,4	8,6	10,0
Børskurs pr. aktie, kr.	62,0	73,0	92,0	65,0	41,1
Indre værdi pr. aktie, kr.	68,0	82,8	77,9	71,5	64,2
Kurs / Indre værdi (K/I) kr.	0,9	0,9	1,2	0,9	0,6
Price/Earning (PE), kr.	neg.	15,8	14,1	9,1	9,6
Øvrige nøgletal					
Gennemsnitlig antal fuldtidsansatte	1.424	1.429	1.495	1.512	1.511

**Resultat pr. aktie (EPS) opgøres i overensstemmelse med IAS 33, og beregningen fremgår af note 11.*

Definitioner af hoved- og nøgletal er beskrevet på side 94.
Sanistål præsenterer alternative resultatmål i årsrapporten, som ikke er defineret i henhold til IFRS. Det vurderes, at disse hoved- og nøgletal bidrager med øget sammenlignelighed og værdi ved evaluering af årets og tidligere års resultater. For en definition henvises til side 94.

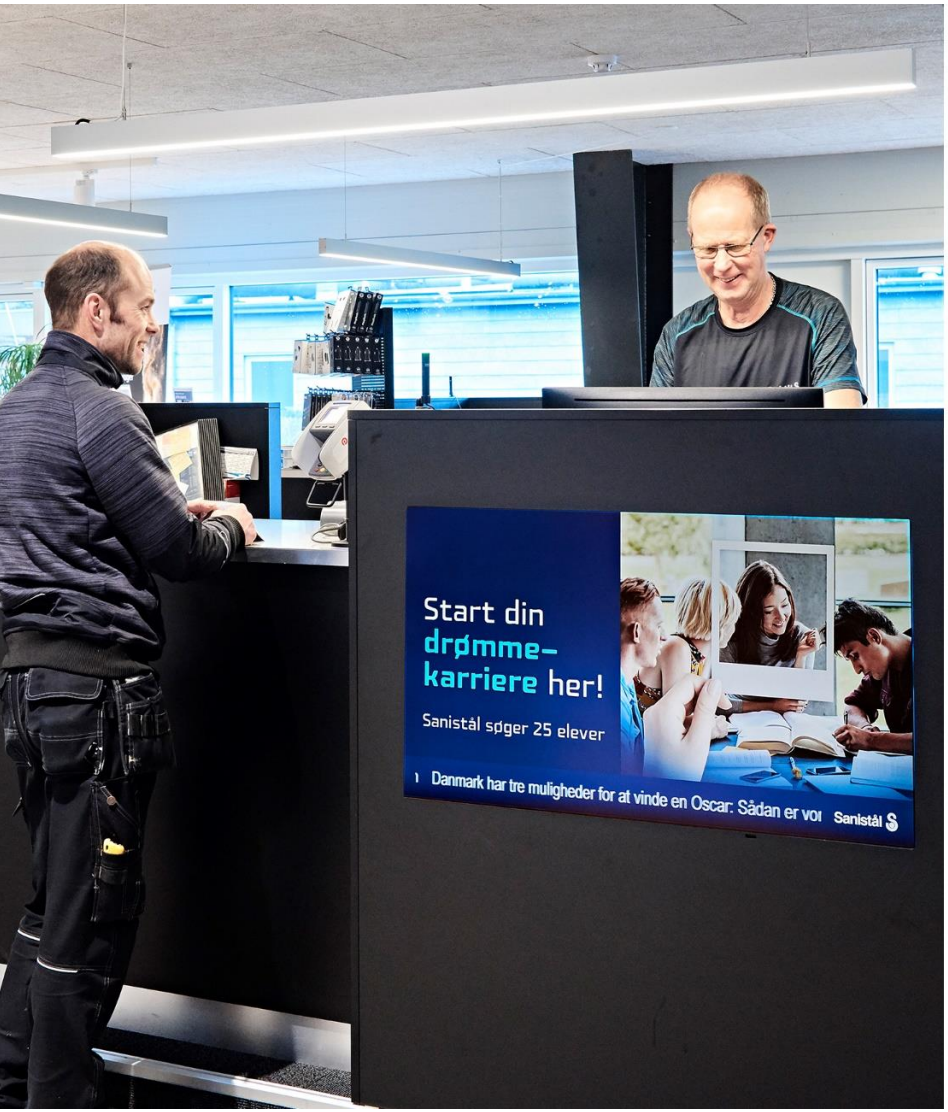

Saniståls nybyggede butik i Holstebro slog i starten af året dørene op til 1.700 m² moderne butik.
Nyt og tidssvarende interiør, inspirerende udstillinger, digitale services og høj faglig kompetence tiltrækker de professionelle håndværkere.

Forventninger til 2019

Sanistål forventer, at driftsindtjeningen (EBITDA) i de tilbageværende aktiviteter i 2019 vil være i intervallet 170 mio. kr. til 190 mio. kr. efter implementering af IFRS 16.

Forventningsudmeldingen er baseret på, at salget af stålaktiviteterne godkendes af konkurrencemyndighederne, og at salget dermed gennemføres som planlagt i april 2019.

De tilbageværende aktiviteter

Resultatforventningerne er baseret på følgende hovedforudsætninger:

- Der forventes nulvækst på industrimarkedet og en begrænset vækst indenfor byggeridivisionens markeder
- Forbedringen af bruttoavancerne, der er opnået henover 2018 fastholdes, hvilket forbedrer bruttoavanceprocenten i 2019 sammenholdt med 2018
- Som følge af idriftsættelse af det nye ERP-system holdes der lukket på Sanistål's centrallagre i de tre dage op til påsken i 2019, mens butikkerne holdes åbne i perioden
- Der er afsat ekstra ressourcer til at understøtte en sikker drift i det ny ERP-system, og det er derfor forudsat at implementeringen gennemføres uden nævneværdige driftsforstyrrelser
- Efter afslutning af ERP-projektet vender projektressourcerne tilbage til forretningen, hvorefter bemandingen tilpasses

De tilbageværende aktiviteter forventes at skabe betydelig fremgang i det tilbagevendende EBITDA, mens ikke-tilbagevendende effekter primært relateret til ERP-implementeringen vil reducere EBITDA ekskl. IFRS 16:

(mio. kr.)	2019	2018
Tilbagevendende EBITDA	120-140	106
Ikke-tilbagevendende effekter	-30	-7
EBITDA ekskl. IFRS 16	90-110	99
IFRS 16-effekt	80	-
EBITDA inkl. IFRS 16	170-190	-

Med udgangspunkt i ovenstående oversigt, der viser en forventet IFRS 16 effekt på ca. 80 mio. kr., forventes driftsindtjeningen (EBITDA) i de tilbageværende aktiviteter i 2019 at være i intervallet 170 mio. kr. til 190 mio. kr.

De frasolgte stålaktiviteter

Resultatforventningerne for de frasolgte stålaktiviteter er baseret på følgende forudsætninger:

- Aktiviteterne overdrages til Tibnor i april 2019.
- Avancerne på stål i 2019 er stabile i forhold til niveauet i 4. kvartal 2018.

På den baggrund forventes driftsindtjeningen (EBITDA) i de frasolgte stålaktiviteter i 2019 at være i intervallet 5-15 mio. kr. Der vil herudover skulle afholdes engangsomkostninger i niveauet 10 mio. kr.

De ophørende aktiviteter

Resultatforventningerne for de ophørende tyske aktiviteter er baseret på følgende forudsætninger:

- Stålaktiviteterne afvikles gradvis i løbet af første halvår 2019
- Industriaktiviteterne sælges til overtagelse ved halvårsskiftet 2019

På den baggrund forventes resultat efter skat af ophørende aktiviteter i 2019 at være i intervallet -20 mio. kr. til -30 mio. kr.

IFRS 16, Leases træder i kraft 1. januar 2019 og ændrer den regnskabsmæssige behandling betydeligt for operationelle leasingkontrakter. Se nærmere omtale af standarden og dens forventede påvirkning for Sanistål i note 29, side 65.

Særlige risici

Risikostyring

Sanistål ledelse arbejder struktureret med koncernens risikoforhold. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for risikoprofilen, og direktionen forestår med afsæt i risikoprofilen den løbende risikostyring, som adresserer potentielle risici og ændringer i risikobilledet. Risikostyringen udføres i overensstemmelse med anbefalingerne for god selskabsledelse, og der foretages en årlig afrapportering af risikoeksponeringen til bestyrelsen.

Risikostyringen reducerer de væsentlige risici til et acceptabelt niveau gennem politikker, procedurer, kontrolaktiviteter samt forsikringsdækning.

Finansielle risici

På baggrund af forventningerne til 2019 samt koncernens drifts- og likviditetsbudget for 2019 er det ledelsens vurdering, at der vil være et tilfredsstillende likviditetsberedskab gennem hele året.

Koncernens eksponering og imødegåelse af finansielle risici, herunder likviditets-, kredit-, valuta- samt renterisici er behandlet i note 28 om finansielle risici.

Operationelle risici

Der er identificeret seks operationelle risikofaktorer, som vil kunne have væsentlig indflydelse på koncernens indtjening og opnåelse af strategiske initiativer.

Udvikling fra 2017 til 2018:

1 Der er gjort interne tiltag for at reducere risikoen for cyberangreb i 2018

2 Den succesfulde implementering af ERP-platformen i stålforretningen i 2018 har reduceret risikoen for driftstab ifm. den kommende implementering.

3-6 Øvrige risici anses for værende uændret i forhold til 2017.

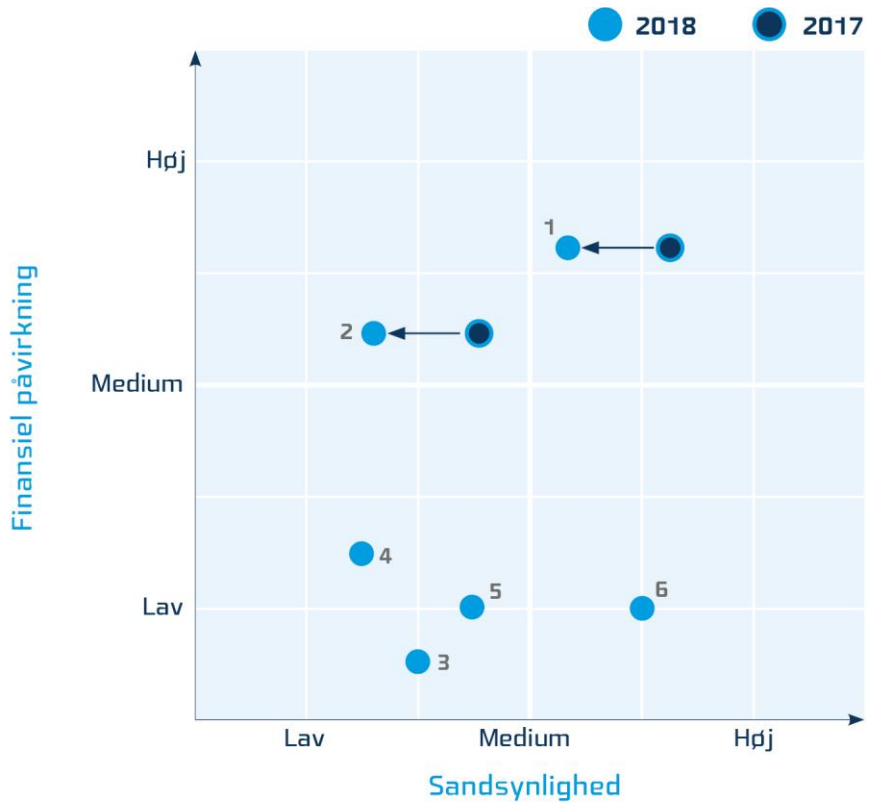

OPERATIONELLE RISICI	RISIKO	FOREBYGGELSE
1 - IT	Sanistål forretning er afhængig af velfungerende IT-systemer og er derfor sårbar over for driftsforstyrrelser ved nedbrud og cyberangreb	Sanistål IT infrastruktur styres og drives på koncernniveau, mens forretningssystemer styres i de enkelte selskaber. Der udarbejdes løbende risikoanalyser, og der gennemføres kontinuerligt forbedringer af IT-sikkerheden. Ved implementering af nyt ERP-system i moderselskabet bliver driften outsourcet. Performance og sikkerhedsberedskab hos hosting selskabet vurderes og udfordres løbende. Visse typer af driftstab som følge af IT nedbrud er afdækket gennem driftstabsforsikring.

OPERATIONELLE RISICI	RISIKO	FOREBYGGELSE
2 - IT implementering	Driftsforstyrrelse ved implementering af nyt ERP-system i moderselskabet.	Der er en risiko for driftsforstyrrelser ved den forestående implementering af nyt ERP-system. Idriftsættelsen baseres på den metodik, der fungerede godt ved idriftsættelsen af stål, ligesom der er foretaget omfattende test af systemet forud for opstart. Der udarbejdes herudover nødplaner til håndtering af eventuelle udfordringer.
3 - Produktansvar	Produktansvar rettet mod Sanistål som leverandør af fejlbehæftede produkter.	Produktrisici afdækkes gennem normale samhandelsmæssige rettigheder i leveringsbetingelser og kontrakter. Der er i moderselskabet etableret en kontraktstyringsfunktion, som forestår juridisk vurdering af kontrakter og sikrer ledelsesinvolvering i risikostyringen. Der er i vid omfang mulighed for at rette modansvar over for leverandører. Risikoen er herudover afdækket gennem produktansvarsforsikring med selvrisiko.
4 - Skader	Skade på koncernens aktiver, hvilket tillige kan medføre driftstab.	Der foretages løbende ekstern inspektion og risikovurdering vedrørende de væsentligste aktiver som led i forsikringsprogrammet. Risikoen er afdækket gennem skadesforsikring og driftstabsdækning med selvrisiko.
5 - Kunder og leverandør	Afhængighed af enkeltkunder eller leverandører kan reducere aktivitet.	Omsætningen fordeles på et stort antal kunder og ingen af disse står for mere end 3% af den samlede omsætning. Store dele af koncernens produktsortiment og services kan leveres af mere end en leverandør. Sanistål er kun i mindre omfang afhængig af enkelte leverandører.
6 - Varelager	Værdien af varelageret reduceres som følge af prisfald. Varer på lageret bliver ukurante.	Stål er en råvare, der er udsat for hyppige prisudsving. Når frasalget af sålaktiviteterne til Tibnor er gennemført vil denne risiko være elimineret. Disponeringen af varelageret er baseret på avancerede forecastmodeller, hvilket forebygger omfanget af ukurans. Der foretages løbende nedskrivning på varer, hvor beholdningen er for stor i forhold til den forventede efterspørgsel.

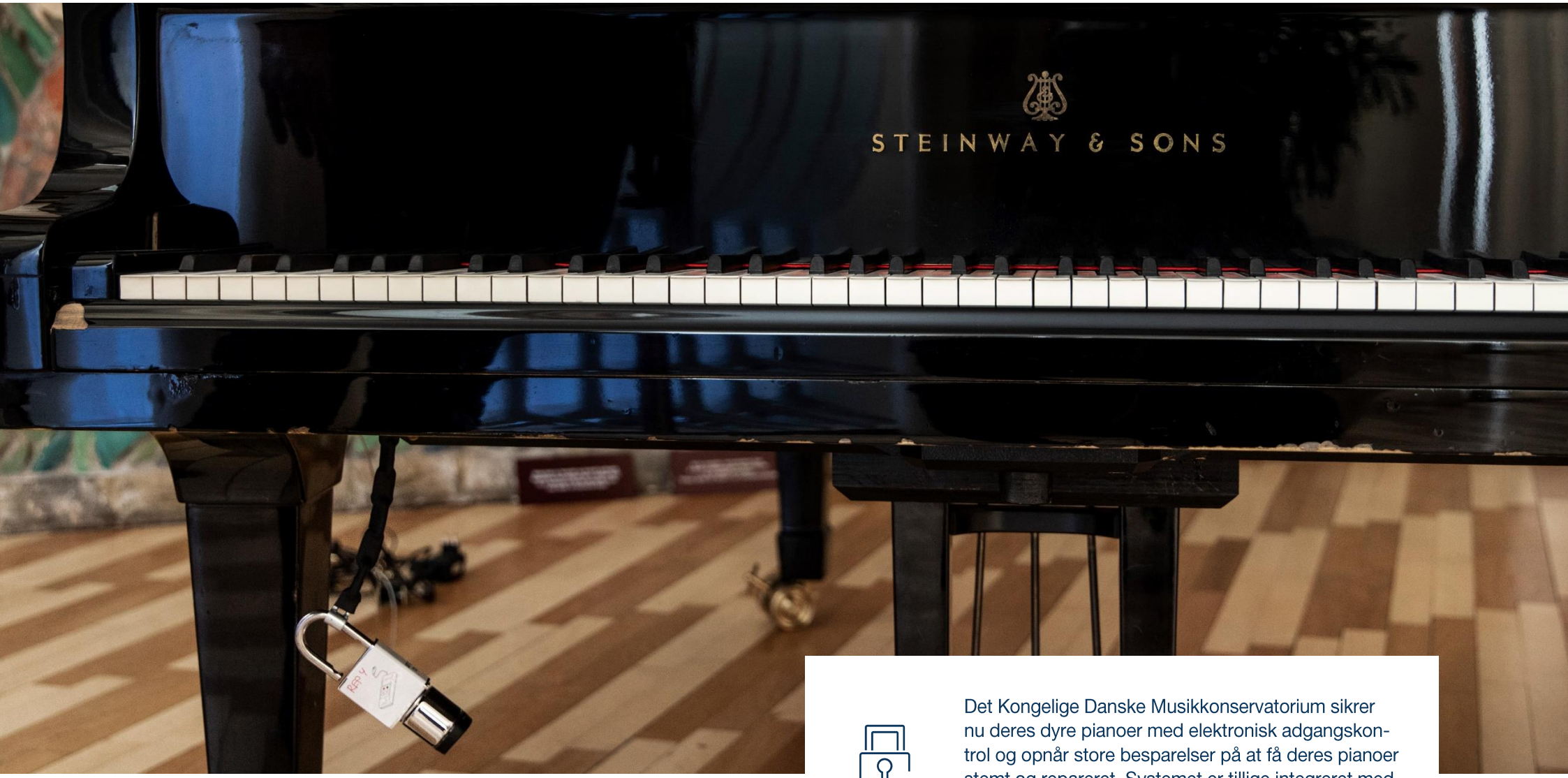

Det Kongelige Danske Musikkonservatorium sikrer nu deres dyre pianoer med elektronisk adgangskontrol og opnår store besparelser på at få deres pianoer stemt og repareret. Systemet er tillige integreret med adgangssystemet til selve bygningen.

Samfundsansvar og mangfoldighed

I Sanistål arbejder vi med forretningsorienteret CSR, så det skaber værdi i virksomheden og hos vores interessenter - både kunder, leverandører, medarbejdere, aktionærer og samfundet som helhed. Indsatsområderne inden for CSR er defineret via en gennemgang af vores forretningsmodel og den samfundsmæssige indvirken vi direkte kan påvirke. CSR-aktiviteterne er samlet under tre væsentlige overskrifter:

- Medarbejdere,
- Leverandører
- Miljø & Klima.

CSR-indsatserne indenfor medarbejderområdet tager udgangspunkt i ønsket om at være at være en ansvarlig og attraktiv arbejdsplads. Derfor er det også naturligt, at vi tager ansvar for at skabe arbejdsforhold med fokus på den enkelte medarbejders sikkerhed, trivsel og udvikling. Indsatserne spænder vidt over målsætningen om nul arbejdsulykker, høj medarbejdertilfredshed og godt psykisk arbejdsmiljø til sikring af fremtidens arbejdskraft til branchen.

I Sanistål stiller vi også krav om ansvarlighed til vores leverandører. Vi ønsker kun at indgå aftaler med leverandører, der arbejder ud fra samme etiske retningslinjer som os. For at sikre, at vores samarbejdspartnere efterlever god forretningsskik, arbejder vi kontinuerligt på at få leverandørerne til at underskrive og efterleve vores Code of Conduct. Sanistål's Code of Conduct er baseret på de ti principper i UN Global Compact og indeholder retningslinjer inden for:

- menneskerettigheder
- arbejdstagerrettigheder
- miljø og klima
- anti-korruption.

Gennem målrettede indsatser og fastlæggelse af miljø- og klimamålsætninger arbejder vi for at forebygge og reducere miljø- og klimapåvirkningerne forårsaget af vores drift. Det naturlige omdrejningspunkt for miljø- og klimaindsatserne er udledning af CO2 fra energiforbruget; men vi følger også udledningen af CO2 i forbindelse med distribution af varer fra vores lager til kunderne, der foretages af vores eksterne distributører. Samtidig arbejder vi kontinuerligt på at øge andelen af affald, der sendes til genanvendelse.

I de seneste år har vi arbejdet med syv af FN's Verdensmål. Verdensmålene er formuleret, så de gensidigt supplerer hinanden, og vi har i år forenklet vores fokus til de fire Verdensmål, der har mest naturlig sammenhæng til vores forretningsmodel, og hvor vi kan opnå størst positiv indvirken:

- sundhed og trivsel
- kvalitetsuddannelse
- anstændige jobs og økonomisk vækst
- ansvarligt forbrug og produktion.

Den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar jf. årsregnskabslovens § 99a, for regnskabsåret 2018 kan læses eller downloades på sanistaal.com/da/om-sanistaal/CSR

Mangfoldighed

Den lovpligtige redegørelse for mangfoldighed i ledelsen jf. årsregnskabslovens § 99b kan læses eller downloades på sanistaal.com/da/investor/cg/maaltal-og-politik

Corporate Governance

Sanistål har udarbejdet den lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse, jf. årsregnskabslovens § 107b, for regnskabsåret 2018 og kan læses eller downloades på sanistaal.com/da/cg

Den lovpligtige redegørelse er opdelt i tre afsnit:

- En beskrivelse af sammensætningen af Sanistål A/S ledelsesorganer og deres funktioner.
- En beskrivelse af hovedelementerne i Sanistål A/S-koncernens interne kontrol- og risikostyringssystem i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.
- En redegørelse for Sanistål A/S arbejde med Anbefalingerne om god selskabsledelse. Det er bestyrelsens opfattelse, at Sanistål følger anbefalingerne i det omfang, de er relevante for selskabet.

Ledelse

Sanistål's bestyrelse består af 8 medlemmer.
Fra venstre: Gitte Østergaard Futtrup, Christian B. Lund, Flemming Glamann, Jens Jørgen Madsen, Søren Østergaard Sørensen, Sven Ruder, Tina Lund Vildhøj, Anders K. Bønding

BESTYRELSE

Jens Jørgen Madsen
Formand
Født: 1949
Indtrådt: 2007
Udløb af valgperiode: 2018
Uafhængighed: Uafhængig
Aktier: 0 (har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

Formand for bestyrelsen i:
- PNO Holding A/S
- Bundgaard Fonden

Medlem af bestyrelsen i:
- Kirk Kapital A/S
- Eltronic A/S

Anders K. Bønding
Født: 1965
Indtrådt: 2016
Udløb af valgperiode: 2018
Uafhængighed: Uafhængig
Aktier: 0 (har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

Partner i:
- Greystone Capital Partners

Medlem af bestyrelsen i:
- Moodagent A/S

Ledelse

BESTYRELSE

Søren Østergaard Sørensen
Født: 1958
Indtrådt: 2015
Udløb af valgperiode: 2018
Uafhængighed: Uafhængig
Aktier: 0 (har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

Formand for bestyrelsen i:
- AVK Kina og Hong kong
- Hoyer Group A/S
- Svanehøj Group A/S

Næstformand for bestyrelsen i:
- Frese Holding A/S

Medlem af bestyrelsen i:
- AVK Holding A/S
- Exodraft A/S
- Dansk Ingeniør Service (DIS)
- IAI Holding A/S

BESTYRELSE

Sven Ruder
Født: 1957
Indtrådt: 2015
Udløb af valgperiode: 2018
Uafhængighed: Uafhængig
Aktier: 0 (har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

Formand for bestyrelsen i:
- BB Electronics AS
- BB Electronics Holding AS

Medlem af bestyrelsen i:
- Alsie Express A/S
- Flonidan A/S
- AVK Holding Brazil A/S

Tina Lund Vildhøj
Medarbejdervalgt
Født: 1978
Indtrådt: 2014
Udløb af valgperiode: 2021
Uafhængighed: Afhængig
Aktier: 0 (har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

Gitte Østergaard Futtrup
Medarbejdervalgt
Født: 1979
Indtrådt: 2018
Udløb af valgperiode: 2021
Uafhængighed: Afhængig
Aktier: 7 (har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

DIREKTION

Christian B. Lund
Adm. direktør
Aktier: 2.684
Aktieoptioner: 132.778
(har ikke handlet Sanistål-aktier i 2018)

Medlem af bestyrelsen i:
- DI's hovedbestyrelse
- DI Handel
- Dansk Arbejdsgiverforening
- Bech & Jørgensen A/S

Flemming Glamann
Økonomidirektør
Aktier: 3.067
Aktieoptioner:71.536
(har handlet Sanistål-aktier
under incitamentsprogram i 2018)

ØVRIGE DIREKTØRER

Hans Henrik von Platen-Hallermund
- Byggeri, Sanistål A/S

Jesper Høj
- Industri, Sanistål A/S

Henrik Ørskov
- Stål & Metaller, Sanistål A/S

Stephan Schuler
- Supply Chain, Sanistål A/S

Miodrag Zivic
- Max Schön GmbH, Lübeck, Tyskland

Guntis Sokolovskis
- Sanistal SIA, Riga, Letland
- UAB Sanistal, Kaunas, Litauen
- Sanistal Spółka z.o.o., Szczecin, Polen

Alex Laursen
- Serman & Tipsmark A/S, Brønderslev

Aktionærinformation

Aktiekapital

Aktiekapitalen udgjorde pr. 31. december 2018 11.923.784 stk. aktier á 1 kr. svarende til en nominel aktiekapital på 12 mio. kr.

Ingen aktier er tildelt særlige rettigheder. Der er ingen begrænsninger i omsætteligheden og ingen stemmeretsbegrænsninger.

Aktierne er noteret på Nasdaq Copenhagen under forkortelsen SANI og ISIN-koden DK0010245661.

Stemmeret

Selskabets aktiekapital på 12 mio. kr. består af 11.923.784 stk. aktier med hver 1 stemme.

Aktionærsammensætningen på regnskabsaflæggelsestidspunktet:

	Ejer- og stemmeandel
Danske Bank A/S, København	43,2%
Nordea Bank Abp, Finland	15,9%
Jyske Bank A/S, Silkeborg	12,3%
Peter Vagn-Jensen, Kalundborg	6,3%
Øvrige	22,3%
I alt	**100,0%**

Incitamentsprogram

Sanistål har i 2018 tildelt aktieoptioner til 5 medarbejdere, herunder direktionen. Optionsprogrammet er nærmere omtalt i note 5 til koncernregnskabet. Bestyrelsen deltager ikke i aktieoptionsprogrammet.

Change of control

Såfremt Sanistål sælges, så mere end 50% af aktierne skifter ejer, og dette samtidigt medfører væsentligt ændrede funktioner for den administrerende direktør, kan dette under nærmere omstændigheder medføre en forpligtigelse på maksimalt 3 års vederlag til direktøren. I tillæg til dette kan der indgås særlige bonusaftaler på op til 2 års løn for direktionen. Der foreligger ikke herudover aftaler med direktionen om økonomisk kompensation ved fratræden i forbindelse med ejerskifte af væsentlige aktieposter.

Gennemførelse af et overtagelsestilbud, som medfører, at kontrollen med selskabet ændres, giver enkelte leverandører ret til at opsige indgåede samhandelsaftaler, men der vurderes at være velegnede alternativer.

Udbyttepolitik

Sanistål forventer ikke at betale udbytte før forholdet mellem rentebærende gæld og indtjening er normaliseret. Bestyrelsen foreslår derfor, at der ikke udloddes udbytte for regnskabsåret 2018.

Politik for egne aktier

Sanistål kan i henhold til generalforsamlingens bemyndigelse erhverve maksimalt nom. 1.192.378 kr. egne aktier, svarende til 10% af aktiekapitalen, frem til 28. marts 2019. Egne aktier erhverves med henblik på at kunne anvendes i det etablerede incitamentsprogram for koncernens direktion og nøglemedarbejdere.

Det er hensigten at kunne dække de aktieoptioner, der modnes de nærmeste år.
Pr. 31. december 2018 udgør selskabets beholdning af egne aktier nom. 130 t.kr. svarende til 1,1% af aktiekapitalen.

Selskabsmeddelelser i 2018

Dato	Nr.	Emne
27.02	01	Årsrapport 2017
27.02	02	Indkaldelse til ordinær generalforsamling i Sanistål A/S
01.03	03	Ledende medarbejderes handel med aktiver i Sanistål A/S
02.03	04	Ledende medarbejderes handel med aktiver i Sanistål A/S
07.03	05	Valg af selskabsrepræsentanter til bestyrelsen
21.03	06	Forløb af ordinær generalforsamling
07.06	07	Ændring af finanskalender 2018
27.08	08	Delårsrapport for 1. halvår 2018
03.10	09	Storaktionærmeddelelse
09.11	10	Sanistål fokuserer og sælger stålaktiviteter til Tibnor A/S
13.12	11	Saniståls tilbageværende aktiviteter styrkes gennem yderligere fokusering
14.12	12	Finanskalender 2019

Selskabsmeddelelser i 2019

Dato	Nr.	Emne
27.02	01	Ændringer i Saniståls bestyrelse

Selskabsmeddelelserne for 2018 og 2019 kan findes på selskabets hjemmeside (www.sanistaal.com) under punktet "Investor".

Finanskalender 2019

Dato	Emne
04.03	Årsrapport 2018
28.03	Ordinær generalforsamling
29.08	Delårsrapport for 1. halvår 2019

Investor relations (IR)

Sanistål IR-politik fokuserer på, at selskabets IR-kommunikation og -aktivitet skal være synlig og tilgængelig for nuværende og potentielle aktionærer og andre interessenter under hensyntagen til lovgivningsmæssige krav og med udgangspunkt i standarder for god selskabsledelse.

Sanistål A/S giver løbende information til interessenterne via:

- Distribution af selskabets delårsrapport og selskabsmeddelelser
- En informativ investor-hjemmeside www.sanistaal.com, som indeholder historiske og aktuelle informationer om Sanistål aktiviteter - herunder selskabsmeddelelser
- Investormøder

Forespørgsler vedrørende relationer til investorer og aktiemarkedet kan rettes til:
Administrerende direktør:
Christian B. Lund
Telefon: 96 30 60 00
E-mail: cbl@sanistaal.dk

Ordinær generalforsamling

Den ordinære generalforsamling i Sanistål A/S afholdes:

Torsdag den 28. marts 2019, kl. 14.00 på Comwell Hvide Hus Aalborg, "Kilden", Vesterbro 2, 9000 Aalborg.

Forslag til generalforsamlingen

Årets resultat

- Bestyrelsen foreslår, at der ikke udloddes udbytte for regnskabsåret 2018.

Forslag fra bestyrelsen:

- Det foreslås, at bestyrelsen bemyndiges til at lade selskabet erhverve egne aktier med samlet nom. værdi på op til 10% af aktiekapitalen i overensstemmelse med den gældende lovgivning herom. Købsprisen må ikke afvige med mere end 10% fra børskursen på erhvervelsestidspunktet. Bemyndigelsen skal gælde ind til selskabets næste ordinære generalforsamling.
- Bestyrelsesmedlemmernes faste årlige vederlag foreslås uændret for 2019 at udgøre kr. 200.000 pr. medlem og kr. 600.000 til formanden.

1.928

Sanistål aktien er handlet 1.928 gange i 2018

28/3

Ordinær generalforsamling i Sanistål A/S afholdes den 28. marts 2019

97,8%

97,8% af aktiekapitalen er navnenoteret ultimo 2018

Ultimo 2018 var børskursen 62 kr.

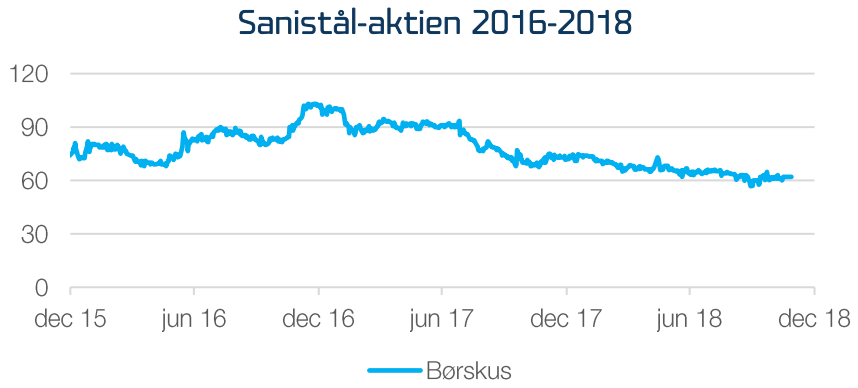

Reolsystem, stregkoder og online varebestilling sikrer et bedre overblik og et strømlinet lager hos Jysk Låseservice. Struktur og et systematisk vareflow giver nu enkeltmandsvirksomheden endnu bedre tid til sine kunder

Resultatopgørelse

RESULTATOPGØRELSE			
mio. kr.	2018	2017	Note
Nettoomsætning	4.634,0	4.519,1	2
Vareforbrug	-3.658,5	-3.525,6	3
Bruttoavance	**975,5**	**993,5**	
Andre driftsindtægter	4,4	3,7	4
Andre eksterne omkostninger	-229,4	-226,1	
Personaleomkostninger	-606,6	-608,8	5
Særlige poster	-18,5	-	6
Primær drift før af- og nedskrivninger (EBITDA)	**125,4**	**162,3**	
Afskrivninger	-54,1	-53,5	12
Nedskrivninger	-240,3	-	7
Primær drift (EBIT)	**-169,0**	**108,8**	
Finansielle indtægter	2,4	4,5	8
Finansielle omkostninger	-23,4	-21,1	9
Resultat før skat (EBT)	**-190,0**	**92,2**	
Skat af årets resultat	41,7	-18,4	10
Årets resultat efter skat af fortsættende aktiviteter	-148,3	73,8	
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	-20,2	-19,4	20
Årets resultat	**-168,5**	**54,4**	
Fordeles således:			
Aktionærerne i Sanistål A/S	-168,5	54,4	
Resultat af fortsættende aktiviteter pr. aktie (EPS) kr., basis	-12,57	6,25	11
Resultat af fortsættende aktiviteter pr. aktie (EPS) kr., udvandet	-12,55	6,22	11
Resultat pr. aktie (EPS) kr., basis	-14,28	4,61	11
Resultat pr. aktie (EPS) kr., udvandet	-14,26	4,58	11

Fortsættende aktiviteter specificeres i tilbageværende aktiviteter og frasolgte stålaktiviteter jævnfør side 6:

mio. kr.	Tilbage-værende aktiviteter	Frasolgte stål-aktiviteter	2018
Nettoomsætning	3.501,0	1.133,0	4.634,0
Vareforbrug	-2.660,7	-997,8	-3.658,5
Bruttoavance	**840,3**	**135,2**	**975,5**
Andre driftsindtægter	4,4	-	4,4
Andre eksterne omkostninger	-207,9	-21,5	-229,4
Personaleomkostninger	-537,7	-68,9	-606,6
Særlige poster	-	-18,5	-18,5
Primær drift før af- og nedskrivninger (EBITDA)	**99,1**	**26,3**	**125,4**
Afskrivninger	-36,0	-18,1	-54,1
Nedskrivninger	-	-240,3	-240,3
Primær drift (EBIT)	**63,1**	**-232,1**	**-169,0**
Bruttoavance %	24,0%	11,9%	21,1%
EBITDA-margin %	2,8%	2,3%	2,7%
EBIT-margin (overskudsgrad) %	1,8%	-20,5%	-3,6%

Ledelsen har vurderet, at de frasolgte stålaktiviteter ikke opfylder kriterierne for ophørende aktiviteter, idet koncernen som distributør bibeholder dele af stålaktiviteten, ligesom de frasolgte stålaktiviteter historisk har været anset og styret som en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen.

Det er valgt at præsentere de regnskabsmæssige konsekvenser af frasalget som en uddybning til resultatopgørelsen, hvor de tilbageværende aktiviteter og de frasolgte stålaktiviteter vises særskilt.

Resultaterne for de tilbageværende aktiviteter er opgjort under den forudsætning, at de kunder som fortsat vil blive serviceret med stål fra Sanistål, er blevet det i 2018 med en antagelse om at stålet var leveret af Tibnor i henhold til den samhandelsaftale, som træder i kraft ved closing. Endvidere er den tilpasning af fællesfunktionerne, som salget af stålaktiviteterne vil udløse, indregnet med tilbagevirkende effekt i 2018.

Totalindkomstopgørelse

mio. kr.	2018	2017	Note
Poster, der kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen:			
Valutakursregulering, udenlandske dattervirksomheder	0,2	1,2	
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	-	0,2	
Værdireguleringer overført til finansielle poster	-	0,5	
Skat af sikringsinstrumenter	-	-0,1	
Anden totalindkomst efter skat	**0,2**	**1,8**	
Årets resultat	-168,5	54,4	
Totalindkomst i alt	**-168,3**	**56,2**	
Fordeles således:			
Aktionærerne i Sanistål A/S	-168,3	56,2	

Balance

AKTIVER

mio. kr.	2018	2017	Note
Langfristede aktiver			
Immaterielle aktiver	325,7	328,5	12
Materielle aktiver	187,7	580,9	12
Udskudt skatteaktiv	56,2	11,5	13
Øvrige finansielle aktiver	18,9	21,9	
Langfristede aktiver i alt	**588,5**	**942,8**	
Kortfristede aktiver			
Varebeholdninger	489,3	728,4	14
Tilgodehavender	732,6	706,2	15
Kontraktaktiver	23,8	-	25
Periodeafgrænsningsposter	14,3	14,1	
Likvide beholdninger	4,2	4,6	
Aktiver bestemt for salg	456,8	-	20
Kortfristede aktiver i alt	**1.721,0**	**1.453,3**	
AKTIVER I ALT	**2.309,5**	**2.396,1**	

PASSIVER

mio. kr.	2018	2017	Note
Egenkapital			
Aktiekapital	11,9	11,9	22
Andre reserver	-18,8	-19,0	
Overført resultat	809,4	983,5	
Egenkapital i alt	**802,5**	**976,4**	
Langfristede forpligtelser			
Kreditinstitutter	21,4	24,1	17
Hensatte forpligtelser	0,5	0,7	16
Langfristede forpligtelser i alt	**21,9**	**24,8**	
Kortfristede forpligtelser			
Kreditinstitutter	671,9	740,6	17
Leverandørgæld og andre gældsforpligtelser	743,2	651,5	19
Kontraktforpligtelser	29,5	-	25
Selskabsskat	0,9	0,4	21
Hensatte forpligtelser	1,7	2,4	16
Forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg	37,9	-	20
Kortfristede forpligtelser i alt	**1.485,1**	**1.394,9**	
Forpligtelser i alt	**1.507,0**	**1.419,7**	
PASSIVER I ALT	**2.309,5**	**2.396,1**	

Finansielle risici og finansielle instrumenter – se note 28.

Pengestrømsopgørelse

mio. kr.	2018	2017	Note
Årets resultat efter skat af fortsættende aktiviteter	-148,3	73,8	
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	-20,2	-19,4	20
	-168,5	54,4	
Regulering for ikke-likvide driftsposter m.v.:			
Avance ved salg af ejendomme	2,6	-5,8	
Af- og nedskrivninger	300,1	56,6	12
Hensatte forpligtelser	-0,7	-9,7	
Aktiebaseret vederlæggelse	0,7	1,5	
Tilbageførsel af earn-out	-1,5	-	
Kursreguleringer	0,1	0,4	
Finansielle indtægter	-3,5	-4,8	
Finansielle omkostninger	24,3	21,6	
Skat af årets resultat	-41,7	21,2	
Ændring i driftskapital	57,7	-8,7	
Pengestrøm fra primær drift	169,6	126,7	
Renteindtægter, modtaget	3,5	4,8	
Renteudgifter, betalt	-24,3	-21,6	
Selskabsskat, betalt	-1,1	-2,8	
Pengestrøm fra driftsaktivitet	**147,7**	**107,1**	
Køb af immaterielle aktiver	-81,1	-75,8	12
Salg af immaterielle aktiver	0,1	-	
Køb af materielle aktiver	-26,2	-32,6	12
Salg af materielle aktiver	12,5	24,0	
Regulering øvrige finansielle aktiver	3,0	-1,4	
Pengestrøm fra investeringsaktivitet	**-91,7**	**-85,8**	
Frie pengestrømme	**56,0**	**21,3**	

mio. kr.	2018	2017	Note
Fremmedfinansiering:			
Afdrag på prioritetsgæld	-2,9	-8,0	18
Reduceret træk på driftskreditter	-53,4	-17,3	18
Aktionærerne:			
Køb/salg af egne aktier	-	1,6	
Pengestrøm fra finansiering	**-56,3**	**-23,7**	
Årets pengestrøm	**-0,3**	**-2,4**	
Likvider primo	4,6	6,8	
Kursregulering af likvider	-	0,2	
Likvider ultimo	**4,3**	**4,6**	

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene fra det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Egenkapitalopgørelse

mio. kr.	Aktie kapital	Reserve for sikrings-transaktioner	Reserve for valutakurs-regulering	Reserve for egne aktier	Overført resultat	I alt
Egenkapital pr. 1. januar 2018	**11,9**	**-**	**-18,9**	**-0,1**	**983,5**	**976,4**
Ændring af regnskabspraksis, IFRS 9	-	-	-	-	-1,6	-1,6
Ændring af regnskabspraksis, IFRS 15	-	-	-	-	-5,9	-5,9
Skatteeffekt, ændring af regn-skabspraksis	-	-	-	-	1,2	1,2
Tilpasset egenkapital pr. 1. januar 2018	**11,9**	**-**	**-18,9**	**-0,1**	**977,2**	**970,1**
Totalindkomst for perioden						
Årets resultat	-	-	-	-	-168,5	-168,5
Anden totalindkomst						
Valutakursregulering ved omregning af udenlandske dattervirksomheder	-	-	0,2	-	-	0,2
Anden totalindkomst i alt	-	-	0,2	-	-	0,2
Totalindkomst i alt for perioden	**-**	**-**	**0,2**	**-**	**-168,5**	**-168,3**
Transaktioner med ejere						
Aktiebaseret vederlæggelse	-	-	-	-	0,7	0,7
Transaktioner med ejere i alt	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,7**	**0,7**
Egenkapital pr. 31. december 2018	**11,9**	**-**	**-18,7**	**-0,1**	**809,4**	**802,5**

mio. kr.	Aktie-kapital	Reserve for sikrings-transaktioner	Reserve for valutakurs-regulering	Reserve for egne aktier	Overført resultat	I alt
Egenkapital pr. 1. januar 2017	**11,9**	**-0,6**	**-20,1**	**-0,1**	**926,0**	**917,1**
Totalindkomst for perioden						
Årets resultat	-	-	-	-	54,4	54,4
Anden totalindkomst						
Valutakursregulering ved omregning af udenlandske dattervirksomheder	-	-	1,2	-	-	1,2
Værdiregulering af sikringsinstrumenter:						
Periodens værdiregulering	-	0,2	-	-	-	0,2
Værdireguleringer overført til finansielle poster	-	0,5	-	-	-	0,5
Skat af sikringsinstrumenter	-	-0,1	-	-	-	-0,1
Anden totalindkomst i alt	-	0,6	1,2	-	-	1,8
Totalindkomst i alt for perioden	-	0,6	1,2	-	54,4	56,2
Transaktioner med ejere						
Aktiebaseret vederlæggelse	-	-	-	-	1,5	1,5
Køb og salg af egne aktier	-	-	-	-	1,6	1,6
Transaktion med ejere i alt	-	-	-	-	3,1	3,1
Egenkapital pr. 31. december 2017	**11,9**	**-0,0**	**-18,9**	**-0,1**	**983,5**	**976,4**

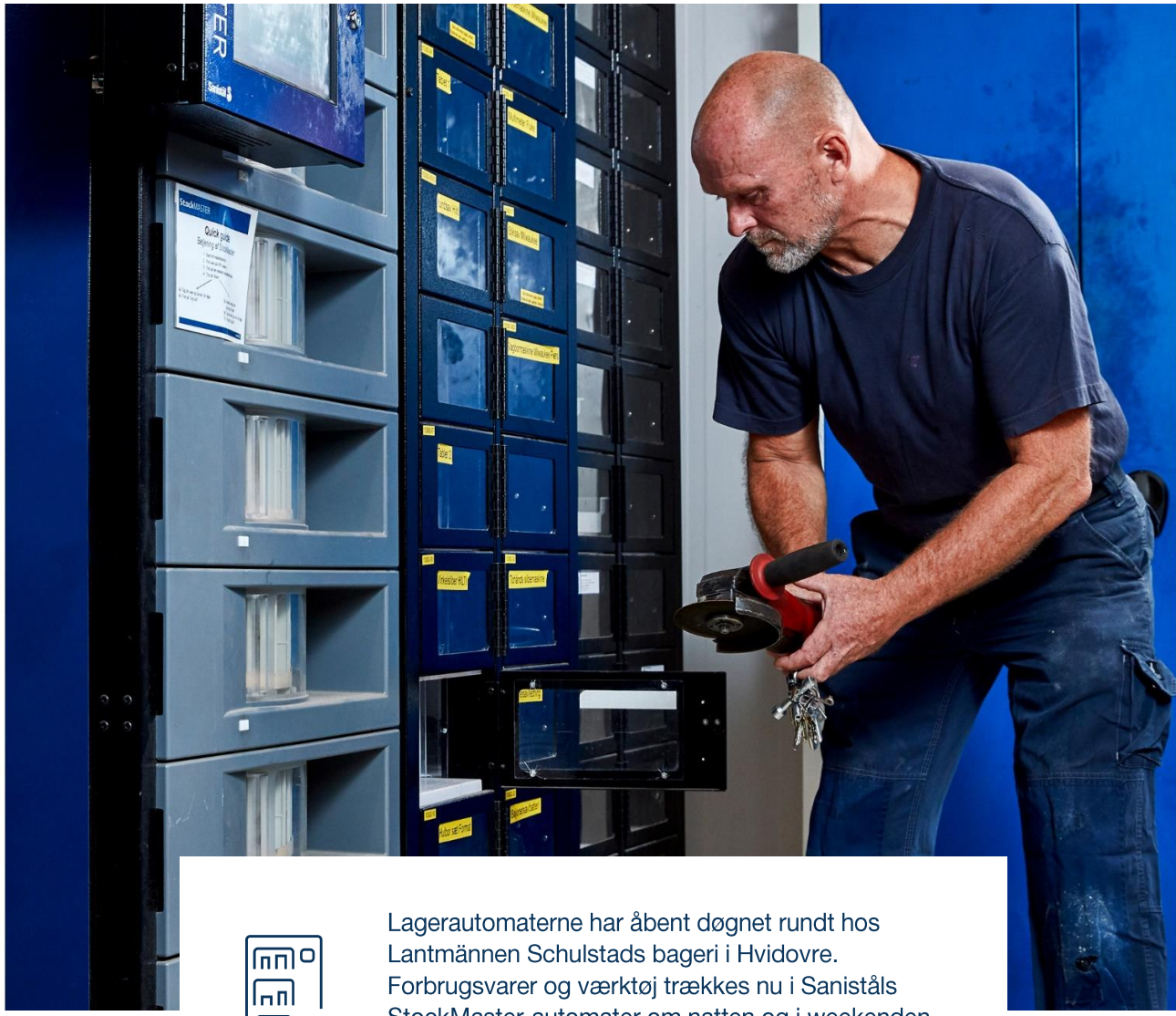

Lagerautomaterne har åbent døgnet rundt hos Lantmännen Schulstads bageri i Hvidovre. Forbrugsvarer og værktøj trækkes nu i Sanistål's StockMaster-automater om natten og i weekenden, så produktionen ikke behøver at stå stille.

Noter for koncernregnskab

1 - Regnskabsmæssige skøn og vurderinger ... 38
2 - Segmentoplysninger og omsætning ... 39
3 - Vareforbrug ... 41
4 - Andre driftsindtægter ... 41
5 - Personaleomkostninger ... 42
6 - Særlige poster ... 45
7 - Nedskrivninger ... 45
8 - Finansielle indtægter ... 45
9 - Finansielle omkostninger ... 45
10 - Skat ... 46
11 - Resultat pr. aktie ... 46
12 - Immaterielle og materielle aktiver ... 48
13 - Udskudt skatteaktiv ... 53
14 - Varebeholdninger ... 54
15 - Tilgodehavender ... 55
16 - Hensatte forpligtelser ... 56
17 - Kreditinstitutter ... 56
18 - Gældsforpligtelser fra finansieringsaktivitet ... 57
19 - Leverandørgæld og andre forpligtelser ... 57
20 - Ophørende aktiviteter ... 57
21 - Skyldig selskabsskat ... 59
22 - Aktiekapital og egne aktier ... 59
23 - Sikkerhedsstillelser ... 60
24 - Kontraktlige forpligtelser ... 60
25 - Kontraktaktiver og -forpligtelser ... 60
26 - Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor ... 61
27 - Nærtstående parter ... 61
28 - Finansielle risici og finansielle instrumenter ... 61
29 - Kommende ny regnskabsregulering ... 65
30 - Anvendt regnskabspraksis ... 66

Koncern noter

Note 1 - Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Vurderinger vedrørende going concern

Bestyrelse og direktion har i forbindelse med regnskabsaflæggelsen vurderet, hvorvidt det er velbegrundet, at going concern-forudsætningen lægges til grund. Bestyrelse og direktion har konkluderet, at der ikke på regnskabsaflæggelsestidspunktet er faktorer, der giver anledning til tvivl om, hvorvidt koncernen og selskabet kan og vil fortsætte driften mindst frem til næste statusdag.

Konklusionen er foretaget på baggrund af kendskab til koncernen og selskabet, de skønnede fremtidsudsigter og de identificerede usikkerheder og risici, der knytter sig hertil (omtalt i ledelsesberetningen og note 28) samt efter gennemgang af budgetter, herunder forventningerne til likviditetsudviklingen og udviklingen i kapitalgrundlaget m.v., aftalte kreditfaciliteter med tilhørende kontraktlige og forventede forfaldsperioder samt betingelser i øvrigt. Det anses således for rimeligt, sagligt og velbegrundet at lægge going concern-forudsætningen til grund for regnskabsaflæggelsen.

Drifts- og likviditetsbudgettet

Budgettet for 2019 viser, at der er et tilfredsstillende likviditetsberedskab gennem hele året.

Usikkerheder knyttet til 2019 er vurderet til markedsudviklingen samt udviklingen i stålpriserne frem til april, som kan skabe et forøget behov for arbejdskapital. Det er ledelsens vurdering, at disse usikkerheder kan rummes inden for det lagte budget.

Såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen mod forventning ikke kan godkende frasalget af stålaktiviteterne (anmeldt som en fusion) vil dette stadig kunne rummes i likviditetsberedskabet, og ikke påvirke ledelsens vurdering af det lagte budget for 2019.

På baggrund af de beskrevne forhold vurderer ledelsen, at koncernen har et fornuftigt kapitalgrundlag og et likviditetsberedskab, der understøtter den fortsatte drift gennem hele året.

Skønsmæssig usikkerhed vedrørende regnskabsposter

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser kræver vurderinger, skøn og forudsætninger om fremtidige begivenheder.

De foretagne skøn og forudsætninger er baseret på historiske erfaringer og andre faktorer, som ledelsen vurderer forsvarlige efter omstændighederne, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige eller unøjagtige, og uventede begivenheder eller omstændigheder kan opstå. Endvidere er virksomheden underlagt risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske udfald afviger fra disse skøn. Finansielle risici for Sanistål A/S er omtalt i note 28 til koncernregnskabet.

Det kan være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn som følge af ændringer i de forhold, der lå til grund herfor eller på baggrund af ny viden eller efterfølgende begivenheder.

Ledelsen har vurderet, at de frasolgte stålaktiviteter ikke opfylder kriterierne for ophørende aktiviteter, idet koncernen som distributør bibeholder dele af stålaktiviteten, ligesom de frasolgte stålaktiviteter historisk har været anset og styret som en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen. Det er valgt at præsentere de regnskabsmæssige konsekvenser af frasalget som en uddybning til resultatopgørelsen, hvor de tilbageværende aktiviteter og de frasolgte stålaktiviteter vises særskilt.

I forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne er der foretaget en række skøn og vurderinger ved opgørelsen af blandt andet de tilbageværende aktiviteter og de frasolgte stålaktiviteter, idet de frasolgte stålaktiviteter er en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen. De frasolgte stålaktiviteter er baseret på de kunder, som fremadrettet vurderes at købe stål hos Tibnor samt samhandelsaftalen mellem Sanistål og Tibnor.

Som en afledt konsekvens af frasalget af stålaktiviteterne er værdien af det nye ERP-system vurderet. Det opgjorte nedskrivningsbehov på de stålrelaterede dele af ERP-systemet indeholder usikkerheder, idet der er tale om et samlet ERP-system for hele Sanistål A/S.

De skønsmæssige usikkerheder, som har størst betydning for Sanistål-koncernen omtales under de enkelte noter, som de vedrører.

Koncern noter

Note 2 - Segmentoplysninger og omsætning

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2018				2017			
	Byggeri	Industri	Ophø-rende	Total	Byggeri	Industri	Ophø-rende	Total
Nettoomsætning	2.361,4	2.272,6	222,0	4.856,0	2.360,6	2.158,5	227,1	4.746,2
Primær drift før særlige poster, af- og nedskrivning (EBITDA)	53,1	90,8	-14,7	129,2	63,7	97,4	-13,2	147,9
Særlige poster	-3,4	-15,1	-	-18,5	-	-	-	-
Primær drift før af- og nedskrivning (EBITDA)	49,7	75,7	-14,7	110,7	63,7	97,4	-13,2	147,9
Afskrivninger	-24,0	-30,1	-3,1	-57,2	-24,2	-29,3	-3,1	-56,6
Nedskrivninger	-44,5	-195,8	-2,6	-242,9	-	-	-	-
Primær drift (EBIT)	-18,8	-150,2	-20,4	-189,4	39,5	68,1	-16,3	91,3
Finansielle indtægter	1,2	1,2	1,1	3,5	2,3	2,2	0,3	4,8
Finansielle omkostninger	-11,9	-11,5	-0,9	-24,3	-11,0	-10,1	-0,5	-21,6
Driftsresultat (EBT)	-29,5	-160,5	-20,2	-210,2	30,8	60,2	-16,5	74,5
Øvrigt resultat ikke fordelt	-	-	-	-	-	-	-	1,2
Resultat før skat	**-29,5**	**-160,5**	**-20,2**	**-210,2**	**30,8**	**60,2**	**-16,5**	**75,7**

Balance (mio. kr.)	2018				2017			
	Byggeri	Industri	Ophø-rende	Total	Byggeri	Industri	Ophø-rende	Total
Segmentaktiver	1.128,0	721,4	-	1.849,4	1.214,9	1.177,9	-	2.392,8
Aktiver bestemt for salg				456,8				-
Ikke fordelte aktiver [1]				3,3				3,3
Aktiver i alt	**1.128,0**	**721,4**	**42,2**	**2.309,5**	**1.214,9**	**1.177,9**	**-**	**2.396,1**
Segmentforpligtelser	382,0	361,2	-	743,2	336,5	315,0	-	651,5
Forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg				37,9				-
Ikke fordelte forpligtelser				725,9				768,2
Forpligtelser i alt	**382,0**	**361,2**	**30,9**	**1.507,0**	**336,5**	**315,0**	**-**	**1.419,7**
Materielle anlægsinvesteringer	12,8	12,2	1,2	26,2	13,6	18,9	-	32,5

1) ikke fordelte aktiver vedrører den bogførte værdi af et grundstykke i Litauen.

Koncern noter

Note 2 – Segmentoplysninger og omsætning, fortsat

Afstemning af segmenters omsætning til resultatopgørelsen

mio. kr.	2018	2017
Segmentomsætning for rapporteringspligtige segmenter	4.856,0	4.746,2
Omsætning for ophørende aktiviteter	-222,0	-227,1
	4.634,0	**4.519,1**

§ Anvendt regnskabspraksis vedrørende segmenter

Segmentoplysningerne er udarbejdet i overensstemmelse med koncernens anvendte regnskabspraksis og følger den interne ledelsesrapportering

Koncernens aktiviteter er opdelt med udgangspunkt i kundernes tilhørsforhold til de to segmenter.

Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der vurderes direkte relevante for driften af segmenterne. Ikke-fordelte poster omfatter primært aktiver og forpligtelser samt indtægter og omkostninger, der ikke understøtter driften af de to segmenter.

! Regnskabsmæssigt skøn

Alle direkte henførbare indtægter og omkostninger tilgår de respektive segmenter. Der er herudover betydelige indtægter og omkostninger, som eksempelvis bonusindtægter, omkostninger til logistik, butik og stabsfunktioner, der fordeles ud fra overordnede fordelingsnøgler.

Goodwill, kundekøb og varemærker henføres direkte til de segmenter de vedrører, mens alle øvrige aktiver og forpligtelser fordeles ud fra omsætningen i segmenterne.

Geografiske oplysninger

Sanistål opererer primært på markederne i Danmark, Tyskland og Østeuropa. Ved præsentation af oplysninger vedrørende geografiske områder er oplysning om omsætningens fordeling på geografiske segmenter opgjort med udgangspunkt i kundernes geografiske placering, mens oplysning om aktivernes fordeling på geografiske segmenter er opgjort med udgangspunkt i aktivernes fysiske placering.

Omsætning og langfristede aktiver er fordelt således:

Omsætning

mio. kr.	2018	2017
Danmark	4.118,5	4.003,2
Østeuropa	428,4	248,5
Tyskland	253,0	419,2
Øvrige	56,1	75,3
Omsætning for ophørende aktiviteter	-222,0	-227,1
	4.634,0	**4.519,1**

Langfristede anlægsaktiver

mio. kr.	2018	2017
Danmark	427,5	801,8
Tyskland	-	21,4
Østeuropa	85,9	86,2
	513,4	**909,4**

Koncern noter

Note 2 – Segmentoplysninger og omsætning, fortsat

§ Anvendt regnskabspraksis vedrørende omsætning

Koncernens salgsaftaler opdeles i individuelt identificerbare leveringsforpligtelser, der indregnes og måles til dagsværdi. Hvor en salgsaftale omfatter flere leveringsforpligtelser allokeres salgsaftalens samlede salgsværdi forholdsmæssigt til aftalens enkelte leveringsforpligtelser. Omsætning indregnes, når kontrollen over den enkelte identificerbare leveringsforpligtelse overgår til kunden.

Den indregnede omsætning måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Alle former for afgivne rabatter indregnes i omsætningen. Omsætningen omfatter desuden returneringsforpligtelser vedrørende varer, som forventes taget retur. Varer som forventes taget retur er baseret på historiske erfaringer om faktiske returneringsprocenter og produktmix og opgøres som salgsprisen for de underliggende varer.

Den del af det samlede vederlag der er variabel, eksempelvis i form af rabatter, bonusbetalinger, bodsbetalinger m.v., indregnes først i omsætningen, når det er rimeligt sikkert, at der ikke i efterfølgende perioder vil skulle ske tilbageførsel heraf, eksempelvis som følge af manglende målopfyldelse m.v.

Salg af varer indregnes i omsætningen, når kontrollen over den enkelte identificerbare leveringsforpligtelse i salgsaftalen overgår til kunden, hvilket i henhold til salgsbetingelserne sker på leveringstidspunktet.

Betalingsbetingelserne i koncernens salgsaftaler med kunder afhænger dels af den underliggende leveringsforpligtelse og dels af det underliggende kundeforhold. For salg af varer, hvor kontrollen overdrages på et bestemt tidspunkt, vil betalingsbetingelserne typisk være løbende måned + 1-3 måneder

Note 3 – Vareforbrug

mio. kr.	2018	2017
Vareforbrug	3.486,6	3.358,1
Distributionsomkostninger	171,9	167,5
	3.658,5	**3.525,6**

§ Anvendt regnskabspraksis

Vareforbrug omfatter kostprisen for varer solgt i regnskabsåret, nedskrivninger for ukurans samt omkostninger til distribution, der er direkte variable med omsætningen.

Note 4 – Andre driftsindtægter

mio. kr.	2018	2017
Huslejeindtægter m.v.	4,1	2,5
Fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver	0,3	1,2
	4,4	**3,7**

§ Anvendt regnskabspraksis

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens aktiviteter. Andre driftsindtægter vedrører huslejeindtægter, fortjeneste eller tab ved salg af materielle anlægsaktiver og fortjeneste eller tab ved salg af aktiviteter og virksomheder.

Koncern noter

Note 5 – Personaleomkostninger

mio. kr.	2018	2017
Vederlag til bestyrelse	1,6	1,8
Vederlag til direktion	12,8	8,6
Vederlag til ledende medarbejdere	8,9	9,0
Gage og lønninger til andre medarbejdere	546,0	548,8
Pensionsomkostninger til ledende medarbejdere	0,5	0,8
Pensionsomkostninger til andre medarbejdere	44,6	42,8
Andre omkostninger, herunder social sikring	30,1	30,5
	644,5	**642,3**
Heraf aktiveret ifm. ERP-system	-30,5	-33,5
Heraf transaktionsomkostninger	-7,4	-
	606,6	**608,8**
Gennemsnitligt antal medarbejdere i alt	1.424	1.429

I personaleomkostninger indgår aktiebaseret vederlæggelse med aktieoptioner til dagsværdi på tildelingstidspunktet med 0,7 mio. kr. (2017: 1.5 mio. kr.), der fordeles til direktion med 0,4 mio. kr. (2017: 0,8 mio. kr.) og til ledende medarbejdere med 0,3 mio. kr. (2017: 0,7 mio. kr.). I 2018 omfatter incitamentsprogrammet 5 medarbejdere, herunder direktionen. Bestyrelsen deltager ikke i aktieoptionsprogrammet.

Herudover indgår årsbonus til direktion og ledende medarbejdere, som er en kontant honorering relateret til resultatet i det enkelte år. Den udbetales kontant, når årsrapporten er godkendt af generalforsamlingen. Størrelsen af årsbonus afhænger af opnåelse af bonusmål fastlagt af bestyrelsen ved årets begyndelse under hensyntagen til den konkrete situation. Årsbonus kan højst udgøre en tredjedel af den faste årlige bruttogage.

Vederlag til bestyrelsen i 2018 udgør 600 tkr. til formanden og 200 tkr. til hvert bestyrelsesmedlem.

Stigningen i vederlag til direktionen kan henføres til opnået bonus i forbindelse med gennemførsel af frasalget af stålaktiviteterne.

Transaktionsomkostninger på 7,4 mio. kr. dækker bonus til direktion og ledende medarbejdere i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne. Beløbet er inkluderet i særlige poster i note 6.

Direktionen er ansat på kontrakt med normale vilkår, der indeholder et rimeligt opsigelsesvarsel. Såfremt Sanistål A/S sælges, så mere end 50% af aktierne skifter ejer, og dette samtidigt medfører væsentligt ændrede funktioner for den administrerende direktør, kan dette under nærmere omstændigheder medføre en forpligtelse på maksimalt 3 års vederlag til direktøren. I tillæg til dette kan der indgås særlige bonusaftaler på op til 2 års løn for direktionen. Der foreligger ikke herudover aftaler med bestyrelse, direktion eller andre ledende medarbejdere om økonomisk kompensation ved fratræden i forbindelse med ejerskifte af væsentlige aktieposter.

Aktiebaseret vederlæggelse

På generalforsamlingen den 16. april 2013 blev de overordnede retningslinjer for selskabets aflønning af bestyrelse og direktion vedtaget.

Af disse retningslinjer, som i deres helhed er fremlagt på selskabets hjemmeside (www.sanistaal.com), fremgår følgende om aktieoptioner:

Aktieoptioner skal medvirke til at motivere en adfærd, som støtter opfyldelsen af selskabets langsigtede mål. Sanistål arbejder med et løbende, revolverende optionsprogram, hvor de enkelte års tildelinger er delvist afhængige af opnåelse af nogle mål, som år for år fastsættes af bestyrelsen. Derudover kan bestyrelsen fastlægge særlige programmer, når omstændighederne tilsiger det.

Det løbende, revolverende optionsprogram besluttes af bestyrelsen år for år – eventuelt for flere år ad gangen – og det indebærer, at hver direktør fast hvert år tildeles optioner til køb af aktier, som på tilelingstidspunktet har en børsværdi svarende til højst tre måneders bruttoløn. Herudover tildeles der hvert år et varierende antal optioner til køb af aktier, ligeledes med en maksimal børsværdi svarende til højst tre måneders bruttoløn. Tildelingen heraf sker i henhold til opfyldelse af mål, som fastsættes af bestyrelsen, og som er sammenfaldende med årets bonusmål. Optionskursen fastsættes til gennemsnitskursen på 10 børsdage efter offentliggørelsen af årsrapporten for optjeningsåret. Optionerne kan ikke kontantafregnes, og de er normalt dækket af selskabets beholdning af egne aktier. Det løbende optionsprogram omfatter tillige en gruppe af ledende medarbejdere efter bestyrelsens bestemmelse.

Programmet omfatter – på ethvert tidspunkt – en andel af aktiekapitalen, hvis størrelse varierer med den detaljerede udformning af vilkårene, med summen af bruttogagerne for de omfattede, med målopfyldelsen, med udnyttelseskurserne og med den faktiske optionsudnyttelse.

Koncern noter

Note 5 – Personaleomkostninger, fortsat

§ Anvendt regnskabspraksis vedrørende aktiebaseret vederlæggelse

Værdien af optioner, der tildeles ledelsen i forbindelse med incitamentsordningen, måles til dagsværdi. Dagsværdien måles på tildelingstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under personaleomkostninger over perioden, hvor den endelige ret til optionerne opnås. Modposten hertil indregnes direkte i egenkapitalen.

I forbindelse med første indregning af aktieoptionerne skønnes over antallet af optioner, som medarbejderne forventes at erhverve ret til. Efterfølgende justeres for ændringer i skønnet over antallet af retserhvervede optioner, således at den samlede indregning er baseret på det faktiske antal retserhvervede optioner.

Dagsværdien af de tildelte optioner beregnes ved anvendelse af Black-Scholes modellen.

Aktiebaseret vederlæggelse

Aktieoptioner

mio. kr.	Antal optioner	Gns. udnyttel-seskurs	Gns. markeds-kurs på udnyttel-sestids-punktet	Dagsværdi pr. 31.12 i alt mio. kr.	Rest løbetid
Udestående pr. 31. december 2016	**288.230**	**71,3**		**8,6**	**3,6**
Korrektion [1]	-8.050	92,6		-0,2	
Tildelt	66.161	68,9		1,5 [2]	
Udnyttet	-25.126	64,7	91,0	-0,7	
Udløb/bortfald	-	-		-	
Værdiregulering	-	-		-5,9	
Udestående pr. 31. december 2017	**321.215**	**70,1**		**3,3**	**3,3**
Korrektion [1]	-6.052	68,9		-0,1	
Tildelt	50.182	62,6		0,7 [2]	
Udnyttet	-	-		-	
Udløb/bortfald	-32.077	69,6		-0,3	
Værdiregulering	-	-		-1,4	
Udestående pr. 31. december 2018	**333.268**	**69,8**		**2,2**	**2,8**

1) Korrektion vedrørende fastlæggelse af endeligt antal aktieoptioner og endelig udnyttelseskurs for tildelte aktieoptioner i 2017 og 2018

2) Aktieoptionernes dagsværdi på tildelingstidspunktet indregnes som en personaleomkostning over optjeningsperioden. I 2018 er der indregnet 0,7 mio. kr., heraf direktion 0,4 mio. kr. (2017: 1,5 mio. kr., heraf direktion 0,8 mio. kr.).

Koncern noter

Note 5 – Personaleomkostninger, fortsat

Aktieoptioner	Direktion	Andre ledende medarbej-dere	Antal i alt
Udestående pr. 31. december 2016	**154.321**	**133.909**	**288.230**
Korrektion [1]	677	-8.727	-8.050
Tildelt	35.495	30.666	66.161
Udnyttet	-7.959	-17.167	-25.126
Udløb/bortfald	-	-	-
Udestående pr. 31. december 2017	**182.534**	**138.681**	**321.215**
Korrektion [1]	-2.119	-3.933	-6.052
Tildelt	31.899	18.283	50.182
Udnyttet	-	-	-
Udløb/bortfald	-8.000	-24.077	-32.077
Udestående pr. 31. december 2018	**204.314**	**128.954**	**333.268**
Antal aktieoptioner, der kan benyttes pr. balancedagen			121.324

1) Korrektion vedrørende fastlæggelse af endeligt antal aktieoptioner og endelig udnyttelseskurs for tildelte aktieoptioner i 2017 og 2018

Dagsværdien af udestående aktieoptioner er beregnet på basis af Black-Scholes formel ved anvendelse af følgende parametre:

Aktieoptionerne forventes udnyttet på det senest mulige tidspunkt.

Børskurs pr. 31. december 2018, kr.	62,60
Udbytte pr. aktie, kr.	0,00
Risikofri rente, % (baseret på danske statsobligationer)	-0,21
Aktiens volatilitet, % (baseret på 5 års historisk volatilitet)	21,95
Forventet løbetid	4 år

Aktieoptionerne kan udnyttes i indtil 4 uger efter offentliggørelse af delårs- og årsrapporter.

Antal aktieoptioner er opgjort på baggrund af børskursen ultimo året. Endeligt antal aktieoptioner og endelig udnyttelseskurs fastlægges medio marts. Udnyttelseskursen fastlægges som gennemsnitskursen på 10 dage efter offentliggørelse af årsrapporten.

Samtlige aktieoptionsprogrammer er egenkapitalbaserede, der fra Sanistål's side honoreres ved levering af aktier.

Koncern noter

Note 6 – Særlige poster

mio. kr.	2018	2017
Omkostninger		
Transaktionsomkostninger	18,5	-
	18,5	-

Transaktionsomkostninger omfatter bonus til direktion og ledende medarbejdere, omkostninger til corporate finance, advokater samt ekstra interne omkostninger til understøttelse af salgsprocessen.

§ Anvendt regnskabspraksis

I særlige poster indgår væsentlige beløb, som ikke kan henføres til den normale drift, herunder omkostninger vedrørende de frasolgte stålaktiviteter, der ikke er klassificeret som ophørende aktiviteter.

Note 7 – Nedskrivninger

mio. kr.	2018	2017
Nedskrivninger vedr. frasalg af stålaktiviteter	180,8	-
Nedskrivninger af ERP-system, stålaktiviteter	59,5	-
	240,3	-

Værdien af de frasolgte aktiver nedskrives til den aftalte salgspris i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne med 180,8 mio. kr. Nedskrivningen vedrører primært det 42.000 kvadratmeter store centrallager i Taulov, der blev opført i 2008.

Ligeledes er der foretaget en nedskrivning af stålforretningens nye ERP-system, som efter frasalget ikke vil have en nytteværdi for den tilbageværende forretning (skrotning).

Note 8 - Finansielle indtægter

mio. kr.	2018	2017
Renter vedrørende finansielle aktiver målt til amortiseret kostpris	2,4	3,6
Valutakursgevinster	-	0,9
	2,4	**4,5**

§ Anvendt regnskabspraksis

Finansielle indtægter indeholder renter, kursgevinster vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver samt godtgørelser under acontoskatteordningen m.v.

Note 9 - Finansielle omkostninger

mio. kr.	2018	2017
Renter vedrørende finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris	22,2	20,6
Værdireguleringer vedrørende sikringsinstrumenter	-	0,5
Valutakurstab	1,2	-
	23,4	**21,1**

§ Anvendt regnskabspraksis

Finansielle omkostninger indeholder renter, kurstab vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen m.v.

Koncern noter

Note 10 – Skat

mio. kr.	2018	2017
Årets skat kan opdeles således:		
Skat af årets resultat af fortsættende aktiviteter	-41,7	21,2
Skat af årets resultat af ophørende aktiviteter	-	-2,9
Skat af anden totalindkomst	-	0,1
	-41,7	**18,4**
Skat af årets resultat fremkommer således:		
Aktuel skat	1,3	0,7
Regulering af skat vedrørende tidligere år	0,9	0,1
Udskudt skat	-44,4	20,3
Nedskrivning af udskudt skatteaktiv	0,5	-
Udskudt skatteforpligtelse tilbageført	-	-2,7
	-41,7	**18,4**
Skat af årets resultat kan forklares således:		
Beregnet 22% skat af resultat før skat	-41,8	20,3
Regulering af beregnet skat i udenlandske virksomheder i forhold til 22%	-0,1	-0,2
Skatteeffekt af:		
Ikke-skattepligtige indtægter	-2,3	0,1
Ikke-fradragsberettigede omkostninger	0,8	1,1
Udskudt skatteforpligtelse tilbageført	-	-2,7
Nedskrivning af udskudt skatteaktiv	0,5	-
Regulering vedrørende tidligere år	1,2	-0,2
	-41,7	**18,4**
Effektiv skatteprocent	21,9%	20,0%

Nedskrivning af udskudt skatteaktiv vedrører i 2018 dattervirksomheder i udlandet. Udskudt skatteforpligtelse, tilbageført vedrører i 2017 ændring af skattelovgivning i Letland.

§ Anvendt regnskabspraksis

Sanistål A/S er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder, men har fravalgt international sambeskatning. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. Anvendelsen af skattemæssige underskud refunderes mellem selskaberne med skatteværdien af de udnyttede underskud (fuld fordeling).

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i totalindkomsten eller egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i totalindkomsten eller egenkapitalen.

Note 11 - Resultat pr. aktie

mio. kr.	2018	2017
Årets resultat	-168,5	54,4
Gennemsnitligt antal aktier	11.923,8	11.923,8
Gennemsnitligt antal egne aktier	-121,2	-121,2
Gennemsnitligt antal aktier, basis	11.802,6	11.802,6
Udvandingseffekt af udestående aktieoptioner	11,7	63,0
Gennemsnitligt antal aktier, udvandet	11.814,3	11.865,6
Resultat af fortsættende aktiviteter pr. aktie (EPS) kr., basis	-12,57	6,25
Resultat af fortsættende aktiviteter pr. aktie (EPS) kr., udvandet	-12,55	6,22
Resultat pr. aktie (EPS), kr., basis	-14,28	4,61
Resultat pr. aktie (EPS), kr., udvandet	-14,26	4,58

Koncern noter

Note 11 – Resultat pr. aktie, fortsat

Resultat og udvandet resultat af ophørende aktiviteter pr. aktie fremgår af note 20. Beregningen for 2018 af resultat pr. aktie for fortsættende henholdsvis ophørende aktiviteter sker på grundlag af tilsvarende hovedtal som for resultat pr. aktie:

Årets resultat

mio. kr.	2018	2017
Resultat af fortsættende aktiviteter	-148,3	73,8
Resultat af ophørende aktiviteter	-20,2	-19,4
	-168,5	**54,4**

Koncern noter

Note 12 - Immaterielle og materielle aktiver

mio. kr.	Goodwill	Vare-mærker	Kunde-kreds	Software	Udvik-lings-projekter færdig-gjort	Udvik-lings-projekter under udførsel	Total
2018/2017							
Kostpris primo	213,6	50,0	35,7	72,6	-	122,6	494,5
Kostpris primo	213,6	50,0	35,7	67,5	-	54,9	421,7
Kursregulering primo	-	-	-	-	-	-	-
Kursregulering primo	-	-	-	-	-	-	-
Årets tilgang [1]	-	-	-	5,8	-	75,3	81,1
Årets tilgang [1]	-	-	-	8,2	-	67,7	75,9
Årets afgang	-	-	-1,5	-2,5	-	-	-4,0
Årets afgang	-	-	-	-3,1	-	-	-3,1
Overførsel mellem aktivgrupper	-	-	-	-	64,9	-64,9	-
Overførsel mellem aktivgrupper	-	-	-	-	-	-	-
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	-23,2	-	-	-23,2
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	-	-	-	-
Kostpris ultimo	**213,6**	**50,0**	**34,2**	**52,7**	**64,9**	**133,0**	**548,4**
Kostpris ultimo	**213,6**	**50,0**	**35,7**	**72,6**	**-**	**122,6**	**494,5**

1) Egenudviklede aktiver udgør 31,4 mio. kr. af årets tilgang (2017: 32,6 mio. kr.).

mio. kr.	Goodwill	Vare-mærker	Kunde-kreds	Software	Udvik-lings-projekter færdig-gjort	Udvik-lings-projekter under udførsel	Total
2018/2017							
Af- og nedskrivninger primo	-62,0	-26,9	-27,1	-50,0	-	-	-166,0
Af- og nedskrivninger primo	-62,0	-24,4	-25,4	-46,2	-	-	-158,0
Kursregulering primo	-	-	-	-0,2	-	-	-0,2
Kursregulering primo	-	-	-	0,1	-	-	0,1
Årets nedskrivninger	-	-	-	-1,6	-59,5	-	-61,1
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Årets afskrivninger	-	-2,5	-2,2	-7,0	-3,2	-	-14,9
Årets afskrivninger	-	-2,5	-1,7	-7,0	-	-	-11,2
Årets afgang	-	-	1,5	2,4	-	-	3,9
Årets afgang	-	-	-	3,1	-	-	3,1
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	15,6	-	-	15,6
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	-	-	-	-
Af- og nedskrivninger ultimo	**-62,0**	**-29,4**	**-27,8**	**-40,8**	**-62,7**	**-**	**-222,7**
Af- og nedskrivninger ultimo	**-62,0**	**-26,9**	**-27,1**	**-50,0**	**-**	**-**	**-166,0**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**151,6**	**20,6**	**6,4**	**11,9**	**2,2**	**133,0**	**325,7**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**151,6**	**23,1**	**8,6**	**22,6**	**-**	**122,6**	**328,5**

Koncern noter

Note 12 - Immaterielle og materielle aktiver, fortsat

Regnskabsmæssigt skøn for immaterielle aktiver

Ved den årlige nedskrivningstest af goodwill, eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov, foretages skøn over, hvorvidt de dele af virksomheden (pengestrømsfrembringende enheder), som goodwillen knytter sig til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme i fremtiden til at understøtte værdien af goodwill og øvrige nettoaktiver i den pågældende del af virksomheden. I det omfang værdien af goodwill og øvrige nettoaktiver i den pågældende del af virksomheden overstiger de tilbagediskonterede frie nettopengestrømme foretages nedskrivning af goodwill og om nødvendigt øvrige driftsaktiver.

Skønnet over de fremtidige frie nettopengestrømme baseres på budgettet for det kommende år, forretningsplaner for de følgende fem år og fremskrivninger for efterfølgende år. Budgettet og forretningsplaner for de følgende fem år er baseret på konkrete forretningsmæssige tiltag, hvori risici i de væsentlige forudsætninger er vurderet og indregnet i de forventede fremtidige pengestrømme. Fremskrivninger herefter er baseret på generelle forventninger og risici. I budgetter og forretningsplaner er der ikke indregnet effekt af fremtidige omstruktureringer og ikke-kontraherede kapacitetsudvidelser.

De anvendte diskonteringsrenter til beregning af genindvindingsværdien er efter skat og afspejler den risikofrie rente med tillæg af specifikke risici i de enkelte segmenter.

Som følge af de usikre udsigter for markedsøkonomien, vurderes det, at der med rimelig sandsynlighed vil kunne ske ændringer i de nøgleforudsætninger, der er lagt til grund for beregningerne. De mest sandsynlige ændringer i udviklingen i det frie cash flow er vurderet og indregnet i genindvindingsværdien.

Den udførte nedskrivningstest for 2018 har ikke givet anledning til nedskrivning af goodwill, og den regnskabsmæssige værdi af goodwill udgør 152 mio. kr. pr. 31. december 2018 (2017: 152 mio. kr.).

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid baseret på følgende vurdering:

Varemærker	20 år
Kundekreds	10 år
Software	3-10 år

Anvendt regnskabspraksis for immaterielle aktiver

Goodwill

Goodwill måles ved første indregning i balancen til kostpris. Efterfølgende måles goodwill til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger. Der foretages ikke amortisering af goodwill.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill allokeres til koncernens pengestrømsfrembringende enheder på overtagelsestidspunktet. Fastlæggelsen af pengestrømsfrembringende enheder følger den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring. Som følge af integrationen af overtagne virksomheder i den bestående koncern vurderer ledelsen, at det laveste niveau for pengestrømsfrembringende enheder, hvortil den regnskabsmæssige værdi af goodwill kan allokeres, er segmenterne Byggeri og Industri på koncernens geografiske markeder.

Software

Software omfatter eksternt erhvervet software samt eventuelle egen tilpasninger heraf.

Software med egen tilpasninger, der er af betydende omfang, klart defineret og identificerbart, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening og de fremtidige fordele afledt heraf kan dække de interne anvendte omkostninger. Øvrige omkostninger til software med egentilpasninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Software måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Efter færdiggørelsen af tilpasningerne afskrives software opgjort til kostpris reduceret med eventuelle nedskrivninger lineært over den forventede brugstid.

Andre immaterielle aktiver

Andre immaterielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Koncern noter

Note 12 - Immaterielle og materielle aktiver, fortsat

Nedskrivningstests

Der er gennemført nedskrivningstest af den regnskabsmæssige værdi af goodwill pr. 31. december 2018. Der er ikke fundet grundlag for at nedskrive på goodwill.

I nedskrivningstesten er goodwill allokeret til følgende pengestrømsfrembringende enheder baseret på den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring:

Mio.kr.	2018	2017
Østeuropa	32,6	32,6
Byggeridivisionen	103,0	103,0
Industridivisionen	16,0	16,0
	151,6	**151,6**

Nedskrivningstests for goodwill og immaterielle aktiver med udefinerbar brugstid gennemføres, hvis der er indikationer på et nedskrivningsbehov, dog mindst én gang årligt. Hvis genindvindingsværdien, der er baseret på den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige frie pengestrømme, er lavere end den regnskabsmæssige værdi, nedskrives aktivet til denne lavere værdi. Den regnskabsmæssige værdi omfatter goodwill og øvrige nettoaktiver for den pengestrømsfrembringende enhed.

Forventede fremtidige frie pengestrømme baseres på budgettet for 2019 og prognoser for årene 2020 til 2024 samt en fremskrivning for efterfølgende år (terminalperioden). De fremtidige pengestrømme tager for alle enheder udgangspunkt i den tilbageværende forretning efter frasalg af stålaktiviteterne.

§ Anvendt regnskabspraksis for nedskrivningstest

Goodwill testes årligt for værdiforringelse, første gang inden udgangen af overtagelsesåret.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill testes for værdiforringelse sammen med de øvrige langfristede aktiver i den pengestrømsfrembringende enhed, hvortil goodwill er allokeret, og nedskrives til genindvindingsværdi over resultatopgørelsen, hvis den regnskabsmæssige værdi er højere. Genindvindingsværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede fremtidige nettopengestrømme fra den virksomhed eller aktivitet (pengestrømsfrembringende enhed), som goodwill er knyttet til. Nedskrivning af goodwill indregnes på en separat linje i resultatopgørelsen.

Den regnskabsmæssige værdi af øvrige langfristede aktiver vurderes årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Når en sådan indikation er til stede, beregnes aktivets genindvindingsværdi. Genindvindingsværdien er den højeste af aktivets dagsværdi med fradrag af forventede afhændelsesomkostninger eller kapitalværdi. Kapitalværdien beregnes som nutidsværdien af forventede fremtidige pengestrømme fra aktivet eller den pengestrømsfrembringende enhed, som aktivet er den del af. Et tab ved værdiforringelse indregnes, når den regnskabsmæssige værdi af et aktiv henholdsvis en pengestrømsfrembringende enhed overstiger aktivets eller den pengestrømsfrembringende enheds genindvindingsværdi.

Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke. Nedskrivninger på andre aktiver tilbageføres i det omfang, der er sket ændringer i de forudsætninger og skøn, der førte til nedskrivningen. Nedskrivninger tilbageføres kun i det omfang, hvor aktivets nye regnskabsmæssige værdi overstiger den regnskabsmæssige værdi, som aktivet ville have haft efter afskrivninger, hvis aktivet ikke havde været nedskrevet.

Koncern noter

Note 12 – Immaterielle og materielle aktiver, fortsat

De anvendte diskonteringsrenter til beregning af genindvindingsværdien er efter skat og afspejler de specifikke risici, der er forbundet med de enkelte pengestrømsfrembringende enheder, herunder geografisk placering og finansiel risiko.

	Østeuropa		Byggeri Division		Industri Division	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Diskonteringsfaktor før skat	8,5%	8,5%	7,8%	7,8%	7,8%	7,8%
Diskonteringsfaktor efter skat	8,3%	8,3%	7,6%	7,6%	7,6%	7,6%
Vækst i terminalperiode	1,9%	1,9%	1,8%	1,6%	1,8%	1,6%

Ledelsen har fastsat den forventede vækst frem til 2024 og den forventede EBITDA-margin ud fra historiske erfaringer samt forventninger til forretnings- og markedsudviklingen i perioden. Blandt de væsentligste forudsætninger for den fremtidige udvikling er indregningen af frasalget af stålaktiviteterne, der reducerer både de fremtidige pengestrømme samt den regnskabsmæssige værdi.

Der indregnes en række tiltag til udvikling af den tilbageværende kerneforretning, herunder videreudviklingen af vores koncepter samt effektiviseringer opnået gennem øget grad af digitalisering ved implementering af nyt ERP-system samt reorganisering efter frasalget af stålaktiviteterne. Disse tiltag, der påvirker både Byggeri- og Industridivisionen (samt Østeuropa delvist), influerer på de centrale parametre i budget- og prognoseperioden som årlig vækst, EBITDA-margin, arbejdskapital og investeringer.

Efter den succesfulde idriftsættelse af det nye ERP-system i Stålforretningen i 2018 vurderes risikoen for, at der opstår tab af indtjening som følge af implementeringen af ERP i den resterende forretning som væsentligt mindre sandsynligt. Der er derfor ikke indregnet et eventuelt tab af indtjening i 2019 i forbindelse med implementering af ERP-systemet i de tilbageværende aktiviteter i moderselskabet.

I Byggeridivisionen forventes der i fremskrivningsperioden en moderat omsætningsvækst, som bl.a. kan henføres til de igangværende vækstinitiativer samt den generelle inflation. EBITDA-marginen forventes øget gennem optimeret udnyttelse af Sanistål butiksressourcer og den lokale tilstedeværelse samt et forbedret samspil mellem Sanistål salgskanaler. Derudover vil den øgede digitalisering gøre det muligt at forbedre kundernes handelsmønstre til både kundens og vores fordel.

Industridivisionen forventer i fremskrivningsperioden at skabe en omsætningsvækst over markedsniveau, som bl.a. kan henføres til implementeringen af vores succesfulde konceptforretningen hos et stigende antal kunder. EBITDA-marginen forventes bl.a. øget gennem strategiske partnerskaber samt optimering af kundernes indkøbsprocesser for både forbrugs- og skaffevarer.

Der forventes vækst i de østeuropæiske aktiviteter særligt på det polske marked, hvilket øger indtjeningen i fremskrivningsperioden. Industriforretningen i Østeuropa forventes at vækste gennem de værdiskabende logistikkoncepter, der tilbydes til det industrielle marked samt en positiv markedsudvikling. Den højere vækst i Industridivisionen, herunder Polen, der realiserer højere bruttoavanceprocenter, bidrager til at hæve EBITDA-marginen i fremskrivningsperioden.

For terminalperioden er væksten skønnet under hensyntagen til de generelle vækstforventninger, og både EBITDA-marginen samt arbejdskapitalen i procent af omsætningen forventes at være uændret i forhold til det sidste år i prognoseperioden. I terminalperioden forventes samtidig fuld reinvestering.

Følsomhedsanalyse

Følsomhedsanalysen er tidligere år foretaget på EBIT samt diskonteringsrenten, mens den i indeværende regnskab er foretaget på EBITDA og diskonteringsrenten.

2018	Industri-divisio-nen	Byggeri-divisio-nen	Øst-europa
Nulpunkt - EBITDA	-72,1%	-7,0%	-3,5%
Nulpunkt - Diskonteringsfaktor efter skat (Procentpoint)	24,8%	0,6%	0,3%

En ændring af disse to væsentlige faktorer, der er mindre end de i tabellen anførte niveauer for følsomhedsanalysen vil ikke føre til et nedskrivningsbehov.

Med udgangspunkt i den gennemførte følsomhedsanalyse vurderer ledelsen, at sandsynlige ændringer i de grundlæggende forudsætninger ikke vil medføre, at den regnskabsmæssige værdi af goodwill vil overstige genindvindingsværdien.

Koncern noter

Note 12 – Immaterielle og materielle aktiver, fortsat

IFRS 16

Der er ifm. Årsrapporten for 2018 gennemført nedskrivningstests for de tre enheder efter implementeringen af IFRS 16-standarden, der træder i kraft for regnskabsår startende senere end den 1. januar 2019. Implementeringen af IFRS 16 giver heller ikke indikationer på et nedskrivningsbehov i de tre enheder.

Øvrige langfristede aktiver

I forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne er værdien af de frasolgte aktiver nedskrevet til den aftalte salgspris, svarende til en nedskrivning på 180,8 mio. kr. Nedskrivningen vedrører primært centrallageret i Taulov.

Ligeledes er der foretaget en nedskrivning af stålforretningens nye ERP-system på 59,5 mio. kr., som efter frasalget ikke vil have en nytteværdi for den tilbageværende forretning (skrotning).

Ledelsen har ikke identificeret faktorer, der indikerer, at der er behov for at gennemføre yderligere værdiforringelsestests for øvrige langfristede immaterielle aktiver, herunder varemærker og kundekredse.

Materielle aktiver

mio. kr.	Grunde, bygninger og tekniske installationer	Driftsmateriel og inventar	Total
2018/2017			
Kostpris primo	657,9	440,7	1.098,6
Kostpris primo	698,9	440,5	1.139,4
Kursregulering primo	0,2	0,2	0,4
Kursregulering primo	0,5	0,2	0,7
Årets tilgang	2,7	23,5	26,2
Årets tilgang	9,6	22,9	32,5
Årets afgang	-15,4	-8,5	-23,9
Årets afgang	-51,1	-22,9	-74,0
Overført til aktiver bestemt for salg	-358,0	-152,1	-510,1
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-
Kostpris ultimo	**287,4**	**303,8**	**591,2**
Kostpris ultimo	**657,9**	**440,7**	**1.098,6**

mio. kr.	Grunde, bygninger og tekniske installationer	Driftsmateriel og inventar	Total
2018/2017			
Af- og nedskrivninger primo	-197,4	-320,3	-517,7
Af- og nedskrivninger primo	-215,6	-312,2	-527,8
Kursregulering primo	-	-	-
Kursregulering primo	-0,2	-0,1	-0,3
Årets nedskrivninger [1]	-	-1,0	-1,0
Årets nedskrivninger	-	-	-
Årets afskrivninger	-15,9	-26,4	-42,3
Årets afskrivninger	-17,2	-28,2	-45,4
Årets afgang	1,3	7,5	8,8
Årets afgang	35,6	20,2	55,8
Overført til aktiver bestemt for salg	63,5	85,2	148,7
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-
Af- og nedskrivninger ultimo	**-148,5**	**-255,0**	**-403,5**
Af- og nedskrivninger ultimo	**-197,4**	**-320,3**	**-517,7**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**138,9**	**48,8**	**187,7**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**460,5**	**120,4**	**580,9**

1) Nedskrivningen vedrører driftsmateriel i Max Schön GmbH, som følge af en revurdering i forbindelse med afviklingsprocessen

Totale afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgør 57,2 mio. kr. (2017: 56,6 mio. kr.), hvoraf afskrivninger vedrørende de fortsættende aktiviteter udgør i alt 54,1 mio. kr. (2017: 53,5 mio. kr.).

Koncern noter

Note 12 – Immaterielle og materielle aktiver, fortsat

! Regnskabsmæssigt skøn for materielle aktiver

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	25-50 år
Centrallager	50 år
Tekniske installationer	10-20 år
Bygninger på lejet grund	over lejeperioden, der løber op til 20 år
Driftsmateriel og inventar	4-10 år

§ Anvendt regnskabspraksis for materielle aktiver

Grunde og bygninger samt driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, herunder låneomkostninger fra specifik og generel låntagning, der direkte vedrører opførelsen af et aktiv indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, såfremt brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellige.

Efterfølgende omkostninger, f.eks. ved udskiftning af bestanddele af et materielt aktiv, indregnes i den regnskabsmæssige værdi af det pågældende aktiv, når det er sandsynligt, at afholdelsen vil medføre fremtidige økonomiske fordele for koncernen. De udskiftede bestanddele ophører med at være indregnet i balancen, og den regnskabsmæssige værdi overføres til resultatopgørelsen. Alle andre omkostninger til almindelig reparation og vedligeholdelse indregnes i resultatopgørelsen ved afholdelsen.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets scrapværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Scrapværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger scrapværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Fortjeneste eller tab på ejendomme, driftsmateriel og inventar indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter.

Note 13 - Udskudt skatteaktiv

mio. kr.	2018	2017
Udskudt skat primo	11,5	34,5
Ændring af regnskabspraksis, IFRS 9 og 15	1,2	-
Årets udskudte skat indregnet i årets resultat	44,4	-14,6
Årets udskudte skat indregnet i anden totalindkomst	-	-0,1
Regulering vedrørende tidligere år	-0,9	1,8
Nedskrivning af udskudt skatteaktiv	-	-7,4
Udskudt skatteforpligtelse, tilbageført	-	-2,7
	56,2	**11,5**
Udskudt skat vedrører:		
Immaterielle aktiver	-35,6	-35,9
Materielle aktiver	23,3	-1,1
Kortfristede aktiver	4,8	6,4
Kortfristede forpligtelser	4,7	3,8
Fremførselsberettigede skattemæssige underskud	59,0	38,3
	56,2	**11,5**

De fremførselsberettigede skattemæssige underskud vedrører moderselskabet Sanistål A/S, og med baggrund i forventningerne til den fremtidige indtjening er det meget sandsynligt, at underskuddene vil kunne realiseres indenfor en overskuelig fremtid.

Der er i koncernen udskudte skatteaktiver på 15,6 mio. kr., der som følge af usikkerhed om den fremtidige udnyttelse ikke er indregnet i balancen pr. 31. december 2018. Ultimo 2017 udgjorde ikke indregnet udskudt skatteaktiv 11,2 mio. kr.

Koncern noter

Note 13 – Udskudt skatteaktiv, fortsat

Regnskabsmæssigt skøn

Udskudte skatteaktiver indregnes for ikke-udnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at underskuddene kan anvendes til modregning i fremtidige skattemæssige overskud. Fastlæggelse af hvor stort et beløb, der kan indregnes for udskudte skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelse af fremtidige skattepligtige overskud. Skatteaktivet reduceres i det omfang, der er usikkerhed om opgørelsen af de skattemæssige underskud.

Anvendt regnskabspraksis

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill samt poster hvor midlertidige forskelle er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes under andre langfristede aktiver med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser modregnes, hvis virksomheden har en juridisk ret til at modregne aktuelle skatteforpligtelser og skatteaktiver eller har til hensigt enten at indfri aktuelle skatteforpligtelser og skatteaktiver på nettobasis eller at realisere aktiverne og forpligtelserne samtidig.

Der foretages regulering af udskudt skat vedrørende foretagne elimineringer af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Udskudt skat måles på grundlag af skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Note 14 – Varebeholdninger

mio. kr.	2018	2017
Handelsvarer	736,5	728,4
Overført til aktiver bestemt for salg	-247,2	-
	489,3	**728,4**
Årets nedskrivninger indregnet i resultatopgørelsen[1]	0,7	-1,2

1) I forbindelse med realisation af tidligere nedskrevne varer og kassationer er der tilbageført nedskrivninger. Der er herudover ikke tilbageført væsentlige nedskrivninger.

Regnskabsmæssigt skøn

Varebeholdninger måles til kostpris på grundlag af vejede gennemsnitspriser eller nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

På lagervarer overvåger selskabet løbende den enkelte vares omsætningshastighed og foretager nedskrivninger af varer, hvor beholdningen er for stor i forhold til efterspørgslen, eller hvor afsætningen er stagnerende. Herudover er koncernen eksponeret for råvarerisici særligt i relation til stål.

Anvendt regnskabspraksis

Varebeholdninger måles til kostpris omfattende anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger på grundlag af vejede gennemsnitspriser eller nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Koncern noter

Note 15 – Tilgodehavender

mio. kr.	2018	2017
Varetilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	747,4	702,0
Andre tilgodehavender	5,9	4,2
Overført til aktiver bestemt for salg	-20,7	-
	732,6	**706,2**
Tab på debitorer:		
Konstaterede tab efter fradrag af forsikringsdækning	10,0	7,2
Forskydning i hensættelser	-4,2	-4,4
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-0,3	1,8
	5,5	**4,6**

Vedrørende kreditrisici henvises til omtale under risikofaktorer note 28. Den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavender svarer til dagsværdien.

§ Anvendt regnskabspraksis

Tilgodehavender gældende fra 1. januar 2018

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Nedskrivning til imødegåelse af tab foretages efter den simplificerede expected credit loss-model, hvorefter det samlede tab indregnes straks i resultatopgørelsen på samme tidspunkt som tilgodehavendet indregnes i balancen på baggrund af det forventede tab i tilgodehavendets samlede levetid.

Indtægtsførslen af renter på nedskrevne tilgodehavender beregnes på den nedskrevne værdi med den effektive rente for det enkelte tilgodehavende eller portefølje.

Nedskrivninger af finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris gældende fra 1. januar 2018.

For finansielle aktiver vedrørende tilgodehavender fra salg anvendes den simplificerede expected credit loss-model, hvor det forventede tab over det finansielle aktivs levetid indregnes straks i resultatopgørelsen. Det finansielle aktiv overvåges løbende i henhold til koncernens risikostyring indtil realisation. Nedskrivningen beregnes ud fra den forventede tabsprocent, som opgøres for finansielle aktiver fordelt på kundekaraktisitika. Tabsprocenten beregnes på baggrund af historiske data korrigeret for skøn over effekten af forventede ændringer i relevante parametre, som fx den økonomiske udvikling, politiske risici m.v. på det pågældende marked. Debitorer, der er under konkurs, indtrådt i rekonstruktion eller sendt til inkasso, er nedskrevet fuldt ud.

Tilgodehavender gældende før 1. januar 2018

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet. Nedskrivning til imødegåelse af tab foretages på individuelt niveau. Debitorer, der er under konkurs, indtrådt i rekonstruktion eller sendt til inkasso, er nedskrevet fuldt ud.

Nedskrivninger opgøres som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af de forventede pengestrømme, herunder realisationsværdi af eventuelle modtagne sikkerhedsstillelser. Som diskonteringssats anvendes den effektive rente, som er anvendt på tidspunktet for første indregning, for det enkelte tilgodehavende.

For yderligere information henvises til note 28 og 30.

Koncern noter

Note 16 - Hensatte forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Hensættelse primo	3,1	12,8
Anvendt i året	-2,0	-10,2
Reguleret i året	-0,2	-0,7
Hensat for året	1,5	1,2
Overført til forpligtelser vedr. aktiver bestemt for salg	-0,2	-
Hensættelse ultimo	**2,2**	**3,1**
Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:		
Langfristede forpligtelser	0,5	0,7
Kortfristede forpligtelser	1,7	2,4
	2,2	**3,1**

Hensatte forpligtelser vedrører kontrakter på ledige lejemål i uopsigelighedsperioden. Hensatte forpligtelser pr. 31. december 2017 vedrørte endvidere omstruktureringshensættelser vedrørende Max Schön.

§ Anvendt regnskabspraksis

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet før eller på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Hensatte forpligtelser måles til ledelsens bedste skøn over det beløb, hvormed forpligtelsen forventes at kunne indfries.

Omkostninger til omstruktureringer indregnes som forpligtelser, når en detaljeret, formel plan for omstruktureringen er offentliggjort senest på balancedagen over for de personer, der er berørt af planen.

Der indregnes en hensat forpligtelse vedrørende tabsgivende huslejekontrakter, når de forventede fordele for koncernen fra en huslejekontrakt er mindre end de uundgåelige omkostninger i henhold til huslejekontrakten.

Note 17 – Kreditinstitutter

mio. kr.	2018	2017
Gæld til kreditinstitutter er indregnet således i balancen:		
Langfristede forpligtelser	21,4	24,1
Kortfristede forpligtelser	671,9	740,6
Forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg	15,1	-
	708,4	**764,7**
Valutafordeling af gæld til kreditinstitutter		
DKK	559,2	646,3
EUR	137,6	97,3
Øvrige	11,6	21,1

§ Anvendt regnskabspraksis

Gæld til kreditinstitutter indregnes ved låneoptagelse til dagsværdi efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris.

Bankaftalen er indgået efter balancedatoen, og kreditfaciliteterne er gældende frem til 30. juni 2020.

			Effektiv rente		Regnskabsmæssig værdi	
Låntype	Gns. vægtet restløbetid år	Fast/ variabel	2018 (%)	2017 (%)	2018 (mio. kr.)	2017 (mio. kr.)
Driftskreditter	0	variabel	dagsb.	dagsb.	619,4	670,8
Prioritetsgæld [1]	8,8	variabel	1,3%	1,2%	24,1	27,2
Banklån	0,8	variabel	2,1%	1,7%	64,9	66,7
					708,4	**764,7**

1) Rentesatsen på gæld anført med variabel rente er revurderet i 2018.

Koncern noter

Note 18 - Gældsforpligtelser fra finansieringsaktivitet

mio. kr.	Primo 2017	Penge-strømme 2017	Ultimo 2017	Penge-strømme 2018	Ultimo
Langfristet gæld	27,1	-2,9	24,1	-2,7	21,4
Kortfristet gæld	762,9	-22,4	740,6	-53,6	687,0
	790,0	**-25,3**	**764,7**	**-56,3**	**708,4**

Note 19 - Leverandørgæld og andre forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Leverandørgæld	596,4	481,9
Skyldig feriepengeforpligtelse	85,7	81,6
Skyldig moms	27,0	41,9
Anden gæld	56,6	46,1
Overført til forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg	-22,5	-
	743,2	**651,5**

Anden gæld er påvirkes primært af skyldige transaktionsomkostninger i forbindelse med frasalget af stål-aktiviteterne.

Note 20 – Ophørende aktiviteter og aktiver bestemt for salg

Efter det nye forretnings setup blev etableret i Tyskland i 2. halvår 2016, er der arbejdet fokuseret på at skabe en rentabel forretning. Trods fremgang i den tyske forretning er det endnu ikke lykkedes at indfri vækstambitionerne. Bestyrelsen har derfor besluttet at skærpe fokus på de mest rentable enheder i koncernen, hvorfor både den tyske industri- og stålaktivitet er sat til salg og ønskes afviklet.

Der arbejdes med flere forskellige muligheder i forhold til afvikling af de tyske aktiviteter, men den tyske forretning forventes højst sandsynligt afviklet i løbet af første halvår 2019.

De tyske aktiviteter er således medtaget som ophørende aktiviteter i resultatopgørelsen med følgende indregning:

mio. kr.	2018	2017
Omsætning	222,0	227,1
Vareforbrug	-187,5	-191,0
Bruttoavance	**34,5**	**36,1**
Andre driftsindtægter	3,7	4,9
Andre eksterne omkostninger	-16,9	-17,5
Personaleomkostninger	-36,0	-36,7
Primær drift før af- og nedskrivninger (EBITDA)	**-14,7**	**-13,2**
Afskrivninger	-3,1	-3,1
Nedskrivninger	-2,6	-
Primær drift (EBIT)	**-20,4**	**-16,3**
Finansielle indtægter	1,1	0,3
Finansielle omkostninger	-0,9	-0,5
Resultat før skat (EBT)	**-20,2**	**-16,5**
Skat af årets resultat	-	-2,9
Årets resultat af ophørende aktiviteter	**-20,2**	**-19,4**
Resultat af ophørende aktiviteter pr. aktie (EPS) kr.	-1,71	-1,64
Udvandet resultat af ophørende aktiviteter pr. aktie (EPS) kr.	-1,71	-1,63
Pengestrøm fra driftsaktivitet	-17,7	-13,9
Pengestrøm fra investeringsaktivitet	15,2	-15,2
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	-	-
Pengestrøm i alt fra ophørende aktiviteter	**-2,5**	**-29,1**

Årets resultat fra ophørende aktiviteter udgør -20,2 mio. kr. (19,4 mio. kr. i 2017) og tilgår aktionærerne i Sanistål A/S i lighed med resultatet fra fortsættende aktiviteter.

Koncern noter

Note 20 - Ophørende aktiviteter og aktiver bestemt for salg, fortsat

I aktiver bestemt for salg og forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg indgår både aktiver og forpligtelser fra de frasolgte stålaktiviteter og ophørende aktiviteter i Tyskland.

Aktiver bestemt for salg

mio. kr.	Frasolgte stål-aktiviteter	Ophørende aktiviteter	2018
Immaterielle anlægsaktiver	7,6	-	7,6
Materielle anlægsaktiver	358,1	3,3	361,4
Varebeholdning	229,7	17,5	247,2
Tilgodehavender	-	20,7	20,7
Periodeafgrænsningsposter		0,6	0,6
Likvide beholdninger	-	0,1	0,1
Nedskrivninger	-180,8	-	-180,8
Aktiver bestemt for salg i alt	**414,6**	**42,2**	**456,8**
Hensatte forpligtelser	-	0,2	0,2
Kreditinstitutter	-	15,1	15,1
Selskabsskat	-	0,1	0,1
Leverandørgæld og andre forpligtelser	7,0	15,5	22,5
Forpligtelser vedrørende ophørende aktiviteter og aktiver bestemt for salg i alt	**7,0**	**30,9**	**37,9**

Værdien af de frasolgte aktiver nedskrives i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne med 180,8 mio. kr. Nedskrivningen vedrører primært det 42.000 kvadratmeter store centrallager i Taulov, der blev opført i 2008.

Aktiver i Max Schön GmbH er vurderes til nettorealisationsværdier i forbindelse med en igangsatte afviklingsproces. De tyske aktiviteter forventes højst sandsynligt afviklet i første halvår 2019.

Salgsaftalen vedrørende de frasolgte stålaktiviteter med Tibnor er baseret på et normaliseret niveau for arbejdskapital. Tilgodehavender og leverandørgæld overdrages ikke ved closing, men afvikles i henhold til betalingsbetingelserne. Dette forventes at skabe yderligere frie pengestrømme udover betalingen for de solgte aktiver, så der opnås en salgspris på ca. 450 mio. kr.

§ Anvendt regnskabspraksis

Aktiver bestemt for salg

Aktiver bestemt for salg omfatter langfristede aktiver og afhændelsesgrupper, som er bestemt for salg. Afhændelsesgrupper er en gruppe af aktiver, som skal afhændes samlet ved salg eller lignende i en enkelt transaktion. Forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg er forpligtelser direkte tilknyttet disse aktiver, som vil blive overført ved transaktionen. Aktiver klassificeres som "bestemt for salg", når deres regnskabsmæssige værdi primært vil blive genindvundet gennem et salg indenfor 12 måneder i henhold til en formel plan fremfor gennem fortsat anvendelse.

Nedskrivninger, som opstår ved den første klassifikation som "bestemt for salg", og gevinster eller tab ved efterfølgende måling til laveste værdi af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører. Gevinster og tab oplyses i noterne.

Aktiver og dertil knyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen, og hovedposterne specificeres i noterne. Sammenligningstal i balancen tilpasses ikke.

Præsentation af ophørende aktiviteter

Ophørende aktiviteter udgør en betydelig del af virksomheden, hvis aktiviteter og pengestrømme operationelt og regnskabsmæssigt klart kan udskilles fra den øvrige virksomhed, og hvor enheden enten er afhændet eller er udskilt som bestemt for salg, og salget forventes gennemført inden for ét år i henhold til en formel plan. Ophørende aktiviteter omfatter desuden virksomheder, som i forbindelse med opkøbet er klassificeret "bestemt for salg".

Resultatet efter skat af ophørende aktiviteter og værdireguleringer efter skat af tilhørende aktiver og forpligtelser samt gevinst/tab ved salg præsenteres i en særskilt linje i resultatopgørelsen med tilpasning af sammenligningstal. I noten oplyses omsætning, omkostninger, værdireguleringer og skat for den ophørende aktivitet. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser for ophørende aktiviteter udskilles i særskilte linjer i balancen uden tilpasning af sammenligningstal, jf. ansnittet "aktiver bestemt for salg", og hovedposterne specificeres i noterne.

Pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter for de ophørende aktiviteter oplyses i noten.

Koncern noter

Note 21 - Skyldig selskabsskat

mio. kr.	2018	2017
Skyldig skat primo	0,4	5,0
Skat af årets resultat	1,3	0,7
Regulering vedrørende tidligere år	-0,1	-2,5
Betalt skat i året	-0,6	-2,8
Forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg	-0,1	-
	0,9	**0,4**

§ Anvendt regnskabspraksis

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster og for betalte acontoskatter.

Note 22 - Aktiekapital og egne aktier

Kapitalstyring

Egenkapitalens andel af de samlede aktiver udgjorde 34,7% ved udgangen af 2018 (2017: 40,7%). Kapitalen styres for koncernen som helhed.

Sanistål A/S har fokus på nedbringelse af den rentebærende gæld, og med frasalget af stålaktiviteterne bliver det muligt at nedbringe den rentebærende gæld markant. Der forventes ikke at blive udbetalt udbytte i det kommende år.

Aktiekapital

Aktiekapitalen udgjorde pr. 31. december 2018 11.923.784 stk. aktier á 1 kr. svarende til en nominel aktiekapital på 12 mio. kr. Ingen aktier er tildelt særlige rettigheder. Der er ingen begrænsninger i omsættelighed og ingen stemmeretsbegrænsninger.

Selskabets beholdning af egne aktier er reserveret til afregning af tildelte aktieoptioner.

§ Anvendt regnskabspraksis

Reserve for egne aktier

Reserve for egne aktier indeholder nominel beholdning af selskabets egne aktier. Udbytte for egne aktier indregnes direkte i overført resultat i egenkapitalen.

Reserve for valutakursregulering

Reserve for valutakursregulering omfatter kursdifferencer opstået ved omregning af regnskaber for enheder med en anden funktionel valuta end DKK og kursreguleringer vedrørende aktiver og forpligtelser, der udgør en del af koncernens nettoinvestering i sådanne enheder.

Ved hel eller delvis afståelse af udenlandske enheder eller ved tilbagebetaling af mellemværender, der anses for at være en del af nettoinvesteringen, indregnes den andel af de akkumulerede valutakursreguleringer, der er indregnet direkte i egenkapitalen, og som kan henføres hertil, i resultatopgørelsen samtidig med en eventuel gevinst eller tab.

Reserve for sikringstransaktioner

Reserve for sikringstransaktioner indeholder den akkumulerede nettoændring i dagsværdien af sikringstransaktioner, der opfylder kriterierne for sikring af fremtidige betalingsstrømme, og hvor den sikrede transaktion endnu ikke er realiseret.

	Antal (stk.)	Nominel (mio. kr.)	Kostpris (mio. kr.)	Kursværdi (mio. kr.)	Andel af selskabskapital (%)
Beholdning primo året	129.707	0,1	10,7	9,5	1,1
Køb	-	-	-	-	-
Salg	-	-	-	-	-
Kursregulering	-	-	-	-1,5	-
Beholdning ultimo året	**129.707**	**0,1**	**10,7**	**8,0**	**1,1**

Koncern noter

Note 23 – Sikkerhedsstillelser

mio. kr.	2018	2017
Til sikkerhed for kreditinstitutter i koncernen:		
Grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på	240,5	354,8
Gæld til kreditinstitutter for hvilken der er stillet sikkerhed	708,4	764,7

Note 24 - Kontraktlige forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Huslejeforpligtelser		
0-1 år	51,7	55,6
1-5 år	120,5	139,0
> 5 år	21,8	23,0
	194,0	**217,7**
Indregnet i resultatopgørelsen	**64,1**	**69,2**
Leasingforpligtelser		
0-1 år	16,9	21,1
1-5 år	14,5	20,6
> 5 år	-	-
	31,5	**41,7**
Indregnet i resultatopgørelsen	**20,6**	**23,9**

Koncernen leaser ejendomme og biler under operationelle leasingkontrakter. Der har gennem de seneste år været stor opmærksomhed på, at huslejekontrakter er indgået med korte løbetider ligesom leasingperioden for biler typisk er på 3 år. Ovenstående beløb omfatter kun uopsigelige operationelle leasingydelser.
I enkelte af koncernens lejede ejendomme videreudlejes lejemål, da Sanistål A/S er bundet af uopsigelighedsperioder overfor udlejer, men ikke længere skal bruge lokalerne. Lejeindtægter på lejemål med uopsigelighed indregnet i resultatopgørelsen udgør 0,3 mio. kr. i 2018 (2017: 0,3 mio. kr.).

Note 25 – Kontraktaktiver og -forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Returneringsaktiver	23,8	-
Kontraktaktiver	**23,8**	**-**
Returneringsforpligtelser	29,5	-
Kontraktforpligtelser	**29,5**	**-**

Væsentlige ændringer i kontraktaktiver og -forpligtelser
Kontraktsforpligtelser er i 2018 steget med 2,1 mio. kr. som følge af en stigning i den forventede returneringsforpligtelse, der primært er afledt af den realiserede omsætningsvækst.

§ Anvendt regnskabspraksis

Kontraktaktiver
Kontraktaktiver omfatter returneringsaktiver. Returneringsaktiver omfatter de varer, som forventes taget retur ved opfyldelse af koncernens returneringsforpligtelser baseret på historiske erfaringer om faktiske returneringsprocenter og produktmix. Returneringsaktiver opgøres som kostprisen for de underliggende varer, evt. reduceret med nødvendige nedskrivninger.

Kontraktforpligtelser
Kontraktforpligtelser omfatter returneringsforpligtelser vedrørende varer, som forventes taget retur baseret på historiske erfaringer om faktiske returneringsprocenter og produktmix. Returneringsforpligtelser opgøres som salgsprisen for de underliggende aktiver.

Koncern noter

Note 26 - Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

mio. kr.	2018	2017
Samlet honorar til revisor kan specificeret således:		
Lovpligtig revision	1,7	1,6
Skatte- og momsmæssig rådgivning	0,7	0,4
Andre erklæringer med sikkerhed	-	-
Andre ydelser	1,1	0,9
	3,5	**2,9**

Honorarer for ikke-revisionsydelser leveret af EY Danmark til koncernen udgør 1,1 mio. kr. og består primært af honorar vedrørende revisionsmæssig gennemgang i forbindelse med implementering af nyt ERP-system, rådgivning i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne, review af bilag til selvangivelsen samt anden generel regnskabsrådgivning.

Note 27 - Nærtstående parter

Generelt

Bestyrelsen, direktionen, ledende medarbejdere, større aktionærer og bankerne (jf. beskrivelse nedenfor) betragtes som nærtstående parter. Nærtstående parter omfatter endvidere de pågældende personers eller juridiske enheders slægtninge eller tilknyttede selskaber samt virksomheder, hvori de pågældende personer eller juridiske enheder har væsentlige interesser.

Bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere

Der har i året ikke været udnyttet tildelte aktieoptioner. Sanistål har ikke foretaget tilbagekøb i året. Ledelsens aflønning og aktiebaseret vederlæggelse er omtalt i note 5.

Banker og deres tilknyttede selskaber

Gæld til bankerne udgør 708 mio. kr. pr. 31. december 2018, garantier stillet af bankerne udgør 6 mio. kr.

Til sikkerhed for engagementet med bankerne har Sanistål stillet pant i ejendomme (241 mio. kr.).

Renter og gebyrer til bankerne udgør i perioden 23 mio. kr.

I forbindelse med frasalg af stålaktiviteterne har et tilknyttet selskab til bankerne bistået forhandlingsprocessen. Honoraret udgør 6,5 mio. kr. i 2018.

Bortset fra dette har Sanistål ikke foretaget væsentlige transaktioner med nærtstående parter.

Note 28 - Finansielle risici og finansielle instrumenter

Koncernens risikostyring

Sanistål har identificeret de væsentligste forretningsmæssige risici, som kan påvirke selskabets vækst, indtjening og fremtidige finansielle stilling. Koncernens risikovillighed er fastlagt under hensyntagen til den pågældende risikos tilknytning til koncernens kernekompetencer. Risici, som knytter sig til aktiviteter, der ikke hører til kernekompetencerne, søges som udgangspunkt afdækket i markedet.

Frasalget af stålaktiviteterne vil fremadrettet påvirke likviditetsrisici samt råvarerisici positivt. Der er herudover ingen væsentlige ændringer i koncernens risikoeksponering eller risikostyring sammenholdt med 2017.

Finansielle risici

Koncernen er som følge af sin drift, investeringer og finansiering eksponeret over for en række finansielle risici, herunder likviditetsrisici, kreditrisici, valutarisici, råvarerisici og renterisici.

Koncernen har en centraliseret styring af finansielle risici. De overordnede rammer for den finansielle risikostyring er fastlagt i koncernens finanspolitik, som er godkendt af bestyrelsen. Finanspolitikken omfatter koncernens valutapolitik, investeringspolitik, finansieringspolitik og politik vedrørende kreditrisici i relation til finansielle modparter og omfatter en beskrivelse af godkendte finansielle instrumenter og risikorammer.

Det er koncernens politik ikke at foretage aktiv spekulation i finansielle risici. Koncernens finansielle styring retter sig således alene mod styring og reduktion af de finansielle risici, der er en direkte følge af koncernens drift, investeringer og finansiering.

Koncern noter

Note 28 – Finansielle risici og finansielle instrumenter, fortsat

Likviditetsrisici

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at Sanistål A/S ikke er i stand til løbende at opfylde sine forpligtelser som følge af manglende evne til at generere tilstrækkelig indtjening, realisere aktiver eller opnå tilstrækkelig finansiering.

Koncernens likviditetsberedskab består af likvide midler og uudnyttede kreditfaciliteter. Det er koncernens målsætning at have tilstrækkeligt likviditetsberedskab til fortsat at kunne disponere hensigtsmæssigt i tilfælde af uforudsete udsving i likviditeten. Frasalget af stålaktiviteterne medfører ved closing i 2019 en betydelig nedbringelse af rentebærende gæld til et mere normaliseret niveau, hvilket påvirker likviditetsrisikoen positivt.

Det er bestyrelsen og direktionens vurdering, at likviditetsberedskabet med baggrund i de planlagte aktiviteter og drift for 2019 er tilstrækkeligt for moderselskabet og koncernen, og det anses derfor velbegrundet at lægge going concern forudsætningen til grund for regnskabsaflæggelsen for 2018.

Der henvises i øvrigt til omtalen heraf i note 1.

mio. kr.	Regnskabsmæssig værdi	Kontraktlige pengestrømme	Indenfor 1 år	1 til 3 år	3 til 5 år	Efter 5 år
2018/ 2017						
Ikke afledte finansielle instrumenter						
Kreditinstitutter og banker	708,4	723,3	699,5	6,3	6,3	11,2
Kreditinstitutter og banker	764,7	780,6	753,4	6,4	6,4	14,4
Leverandørgæld	566,9	566,9	566,9	-	-	-
Leverandørgæld	481,9	481,9	481,9	-	-	-
31. december 2018	**1.275,3**	**1.290,2**	**1.266,4**	**6,3**	**6,3**	**11,2**
31. december 2017	**1.246,6**	**1.262,5**	**1.235,3**	**6,4**	**6,4**	**14,4**

Kreditrisici

Koncernens kreditrisici er primært relateret til tilgodehavender, bankindeståender og de afledte finansielle instrumenter. Kreditrisikoen vedrørende tilgodehavender opstår, hvor koncernens salg ikke sker kontant, ved forudbetaling eller hvor betalings udygtighed hos kunder ikke dækkes ved garantier, forsikring m.v.

Koncernen er generelt begunstiget af en begrænset afhængighed af enkeltkunder eller leverandører, hvilket skyldes stor spredning på mere end 34.000 kunder. Ingen enkelt kunde har derfor væsentlig indflydelse på kreditrisikoen.

Det er koncernens politik at søge de med kreditgivningen forbundne risici begrænset gennem en effektiv kreditstyring samt etablering af kreditforsikring eller alternativ sikkerhed. Offentlige virksomheder undtages.

Kunderne kreditvurderes løbende, og styringen af kreditrisikoen er baseret på interne kreditrammer, som fastsættes på baggrund af kundernes kreditværdighed. Såfremt en kunde ikke vurderes at være tilstrækkelig kreditværdig, ændres betalingsvilkår eller der opnås yderligere sikkerhedsstillelser. Debitorsaldi på 747,4 mio. kr. var 31. december 2018 forsikret for 510 mio. kr. på hvilken del selvrisikoen udgør 10% i tilfælde af tab.

Hensættelser til tab på debitorer foretages ud fra en porteføljebetragtning af kunder med lignende karakteristika hvor den forventede tabsprocent anvendes til nedskrivning. Den forventede tabsprocent er vurderet baseret på historiske tab og et evt. risikotillæg og udgør i niveauet 1-2%.

Forudsætninger for forfaldsanalysen

Forfaldsanalysen er baseret på alle udiskonterede pengestrømme inkl. estimerede rentebetalinger. Rentebetalinger er estimeret på basis af de nuværende markedsforhold.

Til at vurdere det forventede kredittab er tilgodehavender grupperet baseret på fælles kredit risici, forsikrede kunder henholdsvis ej forsikringsdækkede kunder.

Den individuelle vurdering af nedskrivninger er foretaget af ledelsen ved specifikt at analysere tilgodehavender, herunder kundernes kreditvurdering for at sikre at nedskrivning er tilstrækkelig. Nedskrivning baseret på individuel vurdering beløber sig til 2,5% af bruttotilgodehavendet.

Derudover er der på den øvrige ej sikrede portefølje hensat til imødegåelse af tab i forhold til historiske tabsprocenter tillagt et risikotillæg og beløber sig til mindre end 0,5% af bruttotilgodehavendet.

Koncern noter

Note 28 – Finansielle risici og finansielle instrumenter, fortsat

Forfaldsoversigt for tilgodehavender fra salg pr. 31. december 2018 er vist nedenfor:

mio. kr.	2018	2017
Forfaldsperiode:		
Ej forfalden	514,2	546,9
Op til 30 dage	206,8	150,3
Mellem 30 og 90 dage	28,8	23,8
Over 90 dage	20,3	7,9
	770,1	728,9
Debitorer, der er nedskrevet på	-22,7	-26,9
	747,4	**702,0**

Nedskrivninger, der er indeholdt i den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavender fra salg, har udviklet sig som følger:

mio. kr.	2018	2017
Hensættelse baseret på		
Individuel vurdering	19,4	23,5
Egen risiko (ej sikret debitorer)	3,3	3,3
	22,7	**26,9**

Nedskrivninger på debitorer pr. 31. december 2018 er vist nedenfor:

mio. kr.	2018	2017
Nedskrivninger primo	26,9	30,2
Ændring af regnskabspraksis, IFRS 9	1,6	-
Nedskrevet i året	3,9	15,6
Realiseret i året	-9,7	-8,9
Tilbageført	0,0	-10,0
Nedskrivninger ultimo	**22,7**	**26,9**

Valutarisici

Koncernens valutarisici for danske aktiviteter er begrænset, idet omsætningen genereres i DKK, og varekøb primært foretages i DKK og EUR. Koncernen har valgt en strategi om at afdække væsentlige enkeltstående kortsigtede positioner i øvrige valutaer.

Udenlandske aktiviteter påvirkes ikke i betydelig grad af valutakursudsving, idet indtægter og udgifter i al væsentlighed afregnes i lokal valuta. Ved omregning af resultatet af de udenlandske aktiviteter vil koncernen blive påvirket af ændringerne i valutakurserne.

Koncernen er eksponeret for valutakurstab/-gevinster vedrørende investeringer i udenlandske dattervirksomheder, jf. koncernoversigten. Eksponeringen skyldes det forhold, at dattervirksomhedernes aktivitet afregnes i lokal valuta.

Koncernen havde ingen væsentlige valutarisici vedrørende tilgodehavender og gæld i fremmed valuta pr. 31. december 2018, og koncernens resultat ville således ikke blive væsentligt påvirket af ændringer i valutakurser pr. 31. december 2018.

Råvarerisici

Der indgår råvarer i koncernens produktsortiment, hvilket især på stål udsætter koncernen for prisrisici. Stål er udsat for stadige cykliske svingninger som påvirker koncernens indtjeningsmuligheder. Overordnet medfører stigende stålpriser en øget indtjeningsmulighed, idet der er en lagerbeholdning til en lavere kostpris samtidig med at salgspriserne stiger. I tilfælde hvor stålpriserne falder, gør det omvendte sig gældende. Året har dog været udfordret af stigende stålpriser, idet det ikke har været muligt at overvælte prisstigninger fuldt ud på kunderne.

Koncernen har vurderet at det ikke er økonomisk rentabelt at foretage hedging af stålprisen, hvorfor det i stedet er koncernens politik at søge størst mulig afdækning ved at holde lagrene på det niveau, der sikrer tilfredsstillende leveringsfrister til koncernens kunder.

Koncern noter

Note 28 – Finansielle risici og finansielle instrumenter, fortsat

Renterisici

Koncernens renterisici opstår dels ved stigninger i rentesatser for den variabelt forrentede gæld dels ved fald i markedsrentesatser for den fast forrentede gæld.

Gældens fordeling på fast og variabel rente vurderes løbende, og beslutning om skift foretages ud fra langsigtede betragtninger, hvori der indgår en afbalancering af stabile finansieringsomkostninger med låntagning til lavere rentesatser.

Den væsentligste del af koncernens låntagning – før rentesikring – sker til variabel rente. Fastforrentede lån indgår kun i mindre grad i låneporteføljen, jf. note 17.

Som det fremgår af note 17, udgør koncernens rentebærende gæld 708 mio. kr. ultimo 2018. Med udgangspunkt i nettogælden og de finansielle kontrakter, der er indgået ultimo 2018, vil en stigning på ét procentpoint i det generelle renteniveau medføre en stigning i Sanistål samlede renteomkostninger før skat på 7 mio. kr. De angivne følsomheder er opgjort på baggrund af indregnede finansielle aktiver og forpligtelser pr. 31. december 2018. Der er ikke korrigeret for indfrielser, lånoptagelser og lignende i løbet af 2018.

mio. kr.	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
2018/2017		
Tilgodehavender	753,3	753,3
Tilgodehavender	706,2	706,2
Likvide beholdninger	4,3	4,3
Likvide beholdninger	4,6	4,6
Udlån og tilgodehavender	**757,6**	**757,6**
Udlån og tilgodehavender	**710,8**	**710,8**
Kreditinstitutter	708,4	708,4
Kreditinstitutter	764,7	764,7
Leverandørgæld og andre gældsforpligtelser	765,7	765,7
Leverandørgæld og andre gældsforpligtelser	651,5	651,5
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	**1.474,1**	**1.474,1**
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	**1.416,2**	**1.416,2**

Dagsværdien af realkreditgæld er værdiansat på baggrund af dagsværdien på de underliggende obligationer. Variabelt forrentet gæld til banker er værdiansat til kurs 100.

De anvendte metoder er uændrede sammenholdt med 2017.

Regnskabsmæssig sikring

Koncernen anvender afledte finansielle instrumenter til dækning af finansielle risici relateret til såvel finansielle instrumenter som koncernens driftsaktivitet. I lighed med 2017 har koncernen ikke foretaget sikring af dagsværdier eller nettoinvesteringer i udenlandske enheder i 2018.

Koncern noter

Note 29 - Kommende ny regnskabsregulering

IASB har, på tidspunktet for offentliggørelsen af denne årsrapport, udsendt en række nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, der ikke er obligatoriske for Sanistål for 2018, herunder IFRS 16 Leases.

De godkendte ikke-ikrafttrådte standarder og fortolkningsbidrag implementeres, i takt med at de bliver obligatoriske for Sanistål A/S. Af disse standarder og fortolkningsbidrag er det vurderet, at alene IFRS 16 vil få indflydelse på indregning og måling for koncernen.

IFRS 16 Leases er udsendt medio januar 2016. Standarden, der træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere, ændrer den regnskabsmæssige behandling betydeligt for de leasingkontrakter, der i dag behandles som operationelle leasingaftaler. Standarden kræver således, at alle leasingkontrakter uanset type - med få undtagelser - skal indregnes i leasingtagers balance som et aktiv med en tilhørende leasingforpligtelse.

Samtidig vil leasingtagers resultatopgørelse blive påvirket, idet den årlige leasingomkostning fremover vil bestå af to elementer - dels en afskrivning og dels en renteomkostning - i modsætning til i dag, hvor den årlige omkostninger vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes i ét beløb under driftsomkostninger.

Endelig vil koncernens pengestrømsopgørelse tillige blive påvirket, idet de nuværende operationelle leasingbetalinger, der i dag præsenteres som pengestrømme fra driftsaktivitet, fremover vil blive præsenteret som finansieringsaktivitet for så vidt angår afdragselementet og som finansieringsaktivitet eller driftsaktivitet - afhængig af valg af regnskabspraksis - for så vidt angår renteelementet.

IFRS 16 kræver flere og mere omfattende oplysninger end IAS 17, afhængigt af omfang og kompleksitet af koncernens leasingaftaler

Overgang til IFRS 16

Sanistål har i 2018 foretaget en detaljeret analyse af den nye standards betydning for koncernen.

Koncernen planlægger at implementere IFRS 16 ved anvendelse af den modificerede retrospektive overgangsmetode, hvorefter effekten af overgangen indregnes i primo egenkapitalen pr. 1. januar 2019 uden tilpasning af sammenligningstal.

I overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i IFRS 16 påtænker koncernen ved implementering af standarden at anvende følgende overgangsbestemmelser:

- ikke at revurdere om en kontrakt er eller indeholder en leasingaftale
- at fastsætte en diskonteringsrente på en portefølje af leasingaftaler med ens karakteristika.

Ved vurdering af de fremtidige leasingbetalinger har koncernen gennemgået koncernens operationelle leasingaftaler og identificeret de leasingbetalinger, som relaterer sig til en leasingkomponent, og som er faste eller variable, men som ændrer sig i takt med udsving i et indeks eller en rente. Koncernen har valgt ikke at indregne betalinger relateret til servicekomponenter som en del af leasingforpligtelsen.

Koncernen har ved vurdering af den forventede lejeperiode identificeret den uopsigelige lejeperiode i aftalen tillagt perioder omfattet af en forlængelsesoption, som ledelsen med rimelig sandsynlighed forventer at udnytte og tillagt perioder omfattet af en opsigelsesoption, som ledelsen med rimelig sandsynlighed forventer ikke at udnytte.

Koncernen har for lejeaftaler af driftsmateriel vurderet, at den forventede lejeperiode udgør den uopsigelige lejeperiode i aftalerne, da koncernen ikke har historik for udnyttelse af forlængelsesoptioner i lignende aftaler.

I vurderingen af den forventede lejeperiode for lejekontrakter af ejendomme, har koncernen opdelt sin portefølje i ejendomme, som anvendes til butikker og lager samt ejendomme som anvendes til salg og administration. For butiksejendomme vurderer koncernen af strategiske årsager, at den forventede lejeperiode er mellem 3-10 år, hvorimod lejeperioden for salgs- og administrationsejendomme vurderes at være 3 år. Lejeperioden for lagerejendommen vurderes at være 4 år.

Ved tilbagediskontering af leasingbetalingerne til nutidsværdi har koncernen anvendt sin alternative lånerente, som vurderes svarende til koncernens rente på sine driftskreditter.

Koncern noter

Note 29 – Kommende ny regnskabsregulering, fortsat

Baseret på den foretagne analyse forventer koncernen at indregne leasingaktiver og en tilsvarende leasingforpligtelse på ca. 330 mio. kr. svarende til ca. 14% af balancesummen.

Koncernen har ved måling af leasingforpligtelsen anvendt en gennemsnitlig alternativ lånerente til tilbagediskontering af fremtidige leasingbetalinger på 2,5% p.a.

Samtidig vil den forventede leasingbetaling i 2019 på ca. 80 mio. kr. (renter og afdrag) i henhold til IFRS 16 blive præsenteret som en finansieringsaktivitet.

Implementeringen af IFRS 16 vil endvidere påvirke EBITDA positivt på ca. 80 mio. kr., idet leje- og leasingbetalingerne ikke længere medgår i opgørelsen af EBITDA.

I henhold til IFRS 16 skal de forventede leasingbetalinger i 2019 præsenteres under pengestrømme fra finansieringsaktivitet, i modsætning til 2018 og tidligere, hvor de operationelle leje og leasingbetalinger præsenteres som pengestrømme fra driftsaktivitet. Afledt heraf, vil pengestrømme fra driftsaktivitet blive forbedret i 2019.

Effekten på årets resultat efter skat for 2019 vil baseret på nuværende portefølje af leasingaftaler være uvæsentlig.

Note 30 - Anvendt regnskabspraksis

Sanistål A/S er et aktieselskab hjemmehørende i Danmark. Årsrapporten for perioden 1. januar – 31. december 2018 omfatter både koncernregnskab for Sanistål A/S og dets dattervirksomheder (koncernen) samt separat årsregnskab for moderselskabet.

Årsrapporten for Sanistål A/S for 2018 aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Bestyrelse og direktion har 4. marts 2019 behandlet og godkendt årsrapporten for 2018 for Sanistål A/S. Årsrapporten forelægges til Sanistål A/S' aktionærer til godkendelse på den ordinære generalforsamling 28. marts 2019.

Grundlag for udarbejdelse

Årsrapporten præsenteres i danske kroner afrundet til nærmeste 100.000 DKK.

Årsrapporten er udarbejdet efter det historiske kostprincip, bortset fra at afledte finansielle instrumenter er målt til dagsværdi. Den anvendte regnskabspraksis, som er beskrevet nedenfor, er anvendt konsistent i regnskabsåret og for sammenligningstallene.

Regnskabspraksis for moderselskabets årsregnskab fremgår særskilt af årsregnskabet for moderselskabet.

Ny regnskabsregulering

Sanistål har for 2018 implementeret de standarder og fortolkningsbidrag, der træder i kraft i EU for 2018. Implementeringen af IFRS 9 og 15 har påvirket indregning og målingen i 2018 samt afledte nøgletal heraf.

Ændringer af anvendt regnskabspraksis

Sanistål A/S anvender for første gang IFRS 9 "Financial instruments" og IFRS 15 "Revenue from contracts with customers". Virkningen af disse ændringer er beskrevet nedenfor. En lang række andre ændringer og fortolkningsbidrag gælder også for første gang i 2018. Ingen af disse har haft indvirkning på indregning eller måling i koncernregnskabet og årsregnskabet.

Effekt af IFRS 9

Med IFRS 9, der erstatter IAS 39, introduceres der en mere logisk tilgang til klassifikation af finansielle aktiver drevet af virksomhedens forretningsmodel og de underliggende pengestrømmes karakteristika. Samtidig introduceres der en ny nedskrivningsmodel for alle finansielle aktiver.

Klassifikation og måling af finansielle aktiver og forpligtelser
Implementering af IFRS 9 har ikke haft væsentlig betydning for klassifikation og måling af koncernens finansielle aktiver og forpligtelser.

Koncernens tilgodehavender, som primært vedrører tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, er tidligere klassificeret som udlån og tilgodehavender og målt til amortiseret kostpris. Koncernens forretningsmodel er at besidde disse aktiver med henblik på at modtage kontraktuelle pengestrømme, hvorfor disse finansielle aktiver klassificeres som udlån og tilgodehavender målt til amortiseret kostpris. Ændring i klassifikationen har ikke givet anledning til ændringer til regnskabsmæssige bruttotilgodehavender.

Nedskrivning af finansielle aktiver
Implementeringen af IFRS 9 har, baseret på Sanistål A/S' forretningsmodel og typer af finansielle aktiver og forpligtelser, alene haft betydning på koncernens nedskrivninger af finansielle aktiver, der måles til

Koncern noter

Note 30 – Anvendt regnskabspraksis, fortsat

amortiseret kostpris. For tilgodehavender fra salg af tjenesteydelser og øvrige kontraktaktiver anvendes IFRS's simplificerede expected credit loss-model, hvorefter det samlede forventede tab indregnes straks.

Ændringen fra den tidligere nedskrivningsmodel, hvor nedskrivning først blev indregnet, når der er indikationer på tab (incurred loss-model) til IFRS 9's expected credit loss-model har betydet en mere rettidig indregning af forventede tab både ved første indregning og efterfølgende.

Koncernen har implementeret IFRS 9 ved anvendelse af den modificerede retrospektive metode (modified retrospctive method), hvorfor der foretages primo-korrektion af egenkapitalen pr. 1. januar 2018.

Konsekvensen heraf er en øget hensættelse til tab på 1,6 mio.kr. som er korrigeret primo-egenkapitalen pr. 1. januar 2018

Pengestrømssikring
Bestyrelsen har i forbindelse med implementeringen af IFRS 9 opdateret deres finansielle risikostyringspolitik. Herigennem er dokumentation for regnskabsmæssig sikring opdateret, så kravet i IFRS 9 er overholdt. Der henvises til note 28 for en detaljeret beskrivelse af koncernens risikostyringspolitik, herunder indgåede sikringsforhold.

Implementering af IFRS 9
Koncernen har implementeret den ændrede nedskrivningsmodel med tilbagevirkende kraft, så den akkumulerede effekt af ændringen er indregnet i overført overskud i primo egenkapitalen 1. januar. 2018 uden tilpasning af sammenligningstal, i henhold til overgangsbestemmelserne i IFRS 9.

Den regnskabsmæssige effekt pr. 1. januar 2018 fremgår af tabellen på næste side.

Effekt af IFRS 15

IFRS 15, der erstatter de hidtil gældende omsætningsstandarder (IAS 11 og IAS 18) med tilhørende fortolkningsbidrag, indfører en ny model for indregning og måling af omsætning vedrørende salgskontrakter med kunder.

Koncernen har implementeret IFRS 15 ved anvendelse af den modificerede retrospektive metode (modified retrospective method), hvorfor der foretages primo-korrektion af egenkapitalen pr. 1. januar 2018

De væsentligste ændringer i IFRS 15 er i forhold til nuværende praksis:

- En salgstransaktion skal indregnes som omsætning i resultatopgørelsen, i takt med at kontrollen (der kan ske enten på et bestemt tidspunkt eller over tid) over varen henholdsvis serviceydelsen overgår til kunden. Det nuværende "risk and rewards" koncept erstattes således af et kontrolkoncept.
- Ny og mere detaljeret vejledning for, hvordan deltransaktioner i en salgskontrakt identificeres, og hvordan de enkelte komponenter skal indregnes og måles.

Ny og mere detaljeret vejledning for indregning af omsætning over tid. Den nye standard har fået betydning for skøn og vurderinger af eksempelvis variabelt vederlag, identifikation af salgskontrakters delkomponenter m.v. har påvirket beløb og/eller tidspunkt for indregning af omsætning, særligt i relation til salg med returret.

Den regnskabsmæssige effekt fremgår af tabellen på næste side.

Koncern noter

Note 30 – Anvendt regnskabspraksis, fortsat

			1. januar 2018
mio. kr.	Hidtidig regnskabspraksis	Effekt af praksisændring	Ny regnskabspraksis
Aktiver			
Langfristede aktiver			
Langfristede aktiver, øvrige	931,3	-	931,3
Udskudt skatteaktiv[1]	11,5	1,2	12,7
Kortfristede aktiver			
Kortfristede aktiver[2]	747,1	21,3	768,4
Tilgodehavender[3]	706,2	-1,6	704,6
Aktiver i alt	**2.396,1**	**20,9**	**2.417,0**
Passiver			
Egenkapital			
Aktiekapital	11,9	-	11,9
Andre reserver	-19,0	-	-19,0
Overført totalindkomst[4]	983,5	-6,4	977,1
Egenkapital i alt	**976,4**	**-6,4**	**970,0**
Langfristede forpligtelser			
Langfristede forpligtelser	24,8	-	24,8
Udskudt skat	-	-	-
Kortfristede forpligtelser			
Andre gældsforpligtelser [2]	1.394,8	27,3	1.422,2
Passiver i alt	**2.396,1**	**20,9**	**2.417,0**

1) Skatteeffekt af implementering af IFRS 9 og IFRS 15
2) Effekt af ændret periodisering af returneringsforpligtelse jævnfør IFRS 15
3) Effekt af expected credit loss-modellen, jævnfør IFRS 9
4) Effekt af implementering af IFRS 9, IFRS 15 samt skatteeffekt

Beskrivelse af anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er i 2018 medtaget i de respektive noter. Nedenstående angiver praksis på områder, hvortil der ikke direkte eksisterer en note i årsrapporten.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Sanistål A/S og dattervirksomheder, hvor Sanistål A/S har den bestemmelse indflydelse. Alle dattervirksomheder er 100% ejede.

Virksomheder, hvori koncernen udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse opnås typisk ved direkte eller indirekte at eje eller råde over mere end 20% af stemmerettighederne, men mindre end 50%.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabet og de enkelte dattervirksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. Urealiserede fortjenester ved transaktioner med associerede virksomheder elimineres i forhold til koncernens ejerandel i virksomheden. Urealiserede tab elimineres på samme måde som urealiserede fortjenester i det omfang, der ikke er sket nedskrivning.

Virksomhedssammenslutninger

Ved køb af virksomheder, hvor Sanistål A/S opnår bestemmende indflydelse over den købte virksomhed, anvendes overtagelsesmetoden. Der har ikke været virksomhedskøb i 2018 eller 2017.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afvikling af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem salgssummen eller afviklingssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver inkl. goodwill på salgstidspunktet og omkostninger til salg eller afvikling.

Koncern noter

Note 30 - Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Omregning af fremmed valuta

For hver af de rapporterende virksomheder i koncernen fastsættes en funktionel valuta. Den funktionelle valuta er den valuta, som benyttes i det primære økonomiske miljø, hvori den enkelte rapporterende virksomhed opererer. Transaktioner i andre valutaer end den funktionelle valuta er transaktioner i fremmed valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter eller omkostninger.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen eller kursen i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter eller omkostninger.

Ved indregning i koncernregnskabet af virksomheder med anden funktionel valuta end DKK, omregnes resultatopgørelserne til transaktionsdagens valutakurs eller til en gennemsnitlig valutakurs for måneden i det omfang dette ikke giver et væsentligt anderledes billede, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser.

Kursforskelle, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen under en særskilt reserve for valutakursreguleringer.

Ved hel eller delvis afståelse af udenlandske enheder eller ved tilbagebetaling af mellemværender, der anses for en del af nettoinvesteringen, indregnes den andel af de akkumulerede valutakursreguleringer, der er indregnet direkte i egenkapitalen og som kan henføres hertil, i resultatopgørelsen samtidig med eventuel gevinst eller tab ved afståelsen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes fra handelsdagen og måles i balancen til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender henholdsvis anden gæld. Dagsværdier for afledte finansielle instrumenter opgøres på grundlag af aktuelle markedsdata samt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som – og opfylder betingelserne for – sikring af fremtidige betalingsstrømme og som effektivt sikrer ændringer i fremtidige pengestrømme, indregnes i anden totalindkomst og klassificeres i en særskilt reserve for sikringstransaktioner under egenkapitalen, indtil de sikrede pengestrømme realiseres.

Resultatopgørelsen

Andre eksterne omkostninger

I andre eksterne omkostninger indregnes administrationsomkostninger, salgsomkostninger, lageromkostninger, ejendommenes driftsudgifter og tab på debitorer.

Balancen

Leasing

Leasingforpligtelser opdeles regnskabsmæssigt i finansielle og operationelle leasingforpligtelser. En leasingaftale klassificeres som finansiel leasingaftale, når væsentlige risici og fordele ved at eje det leasede aktiv overgår til leasingtager. Andre leasingaftaler klassificeres som operationelle.

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden. Koncernen har ingen finansielle leasingaftaler.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme for året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt likvide beholdninger ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømmen for årets drift opgøres efter den indirekte metode.
Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte/solgte virksomheder fra henholdsvis anskaffelses-/salgstidspunkt.

Likvider omfatter likvide beholdninger. Pengestrømme i andre valutaer end den funktionelle valuta omregnes med gennemsnitlige valutakurser, medmindre disse afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser.

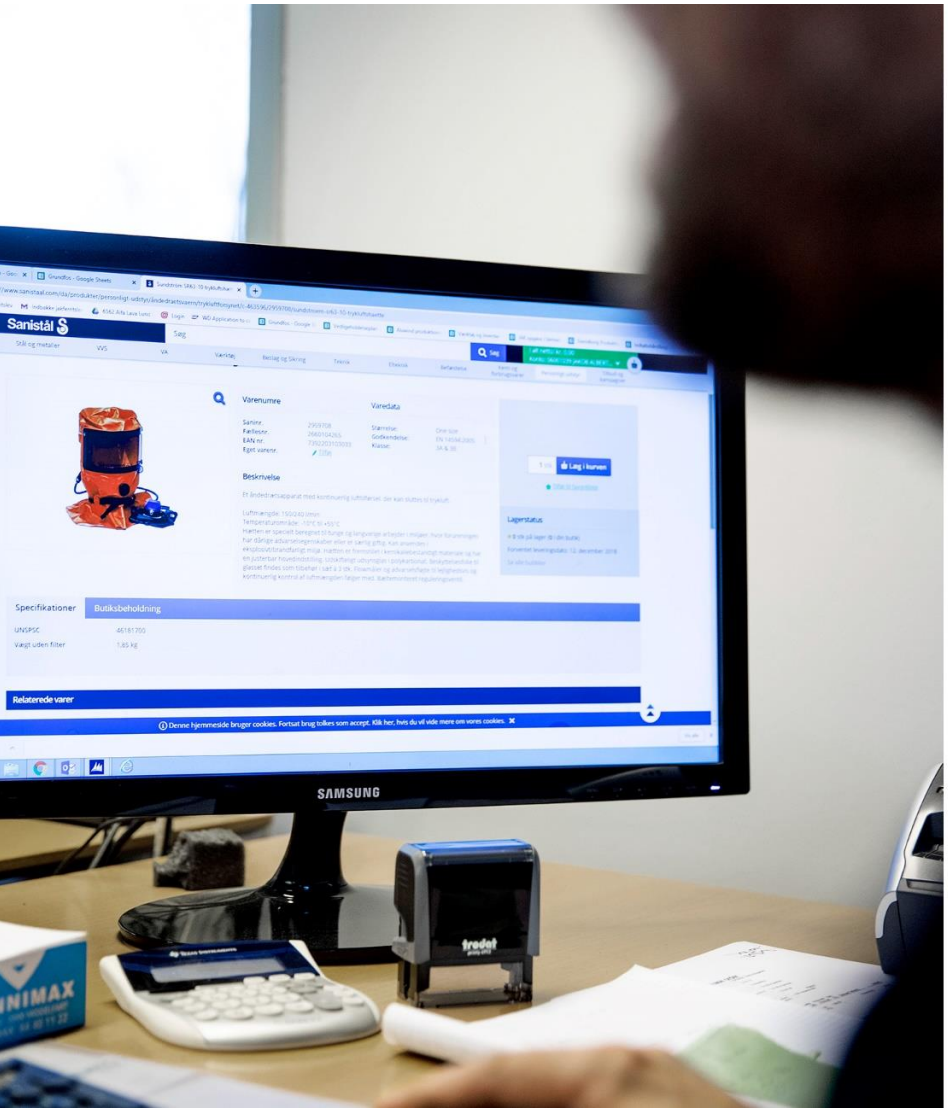

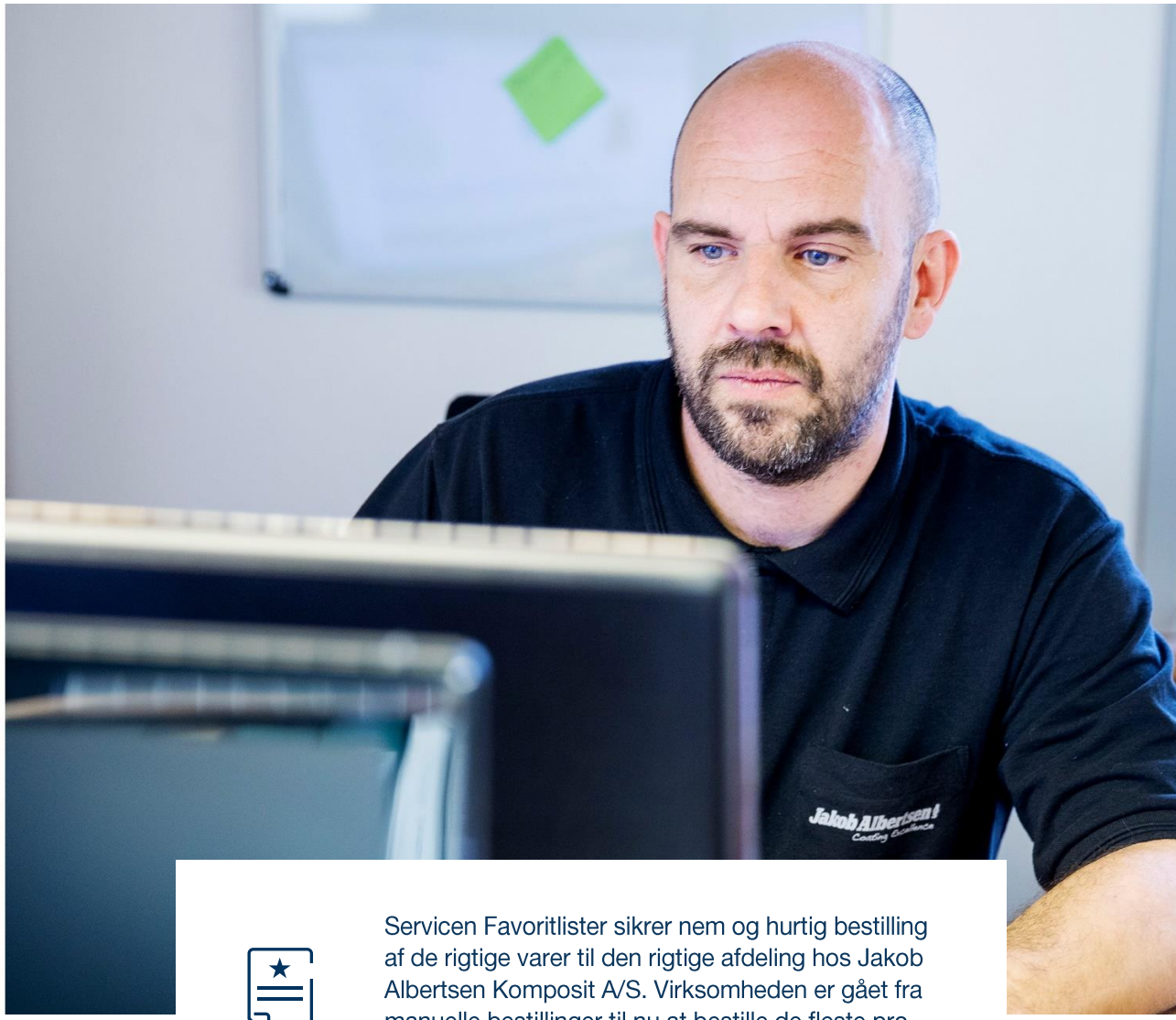

Servicen Favoritlister sikrer nem og hurtig bestilling af de rigtige varer til den rigtige afdeling hos Jakob Albertsen Komposit A/S. Virksomheden er gået fra manuelle bestillinger til nu at bestille de fleste produkter gennem Sanistål webbutik.

Årsregnskab 2018
Moderselskabet

Resultatopgørelse og Totalindkomstopgørelse

RESULTATOPGØRELSE

mio. kr.	2018	2017	Note
Nettoomsætning	4.180,9	4.088,6	2
Vareforbrug	-3.304,1	-3.186,9	3
Bruttoavance	**876,8**	**901,7**	
Andre driftsindtægter	3,3	4,8	4
Andre eksterne omkostninger	-195,7	-193,4	
Personaleomkostninger	-555,2	-556,1	5
Særlige poster	-18,5	-	6
Primær drift før af- og nedskrivninger (EBITDA)	**110,7**	**157,0**	
Afskrivninger	-47,1	-47,6	11
Nedskrivninger	-240,3	-	7
Primær drift (EBIT)	**-176,7**	**109,4**	
Indtægter fra kapitalandele i dattervirksomheder	2,9	-0,8	12
Finansielle indtægter	2,4	4,5	8
Finansielle omkostninger	-20,1	-17,5	9
Resultat før skat (EBT)	-191,5	95,6	
Skat af årets resultat	43,2	-21,8	10
Årets resultat efter skat af tilbageværende og frasolgte stålaktiviteter	-148,3	73,8	
Årets resultat efter skat af ophørende aktiviteter	-20,2	-19,4	17
Årets resultat	**-168,5**	**54,4**	
Forslag til resultatdisponering:			
Overført resultat	-168,5	54,4	
I alt	**-168,5**	**54,4**	

TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

mio. kr.	2018	2017	Note
Poster, der kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen:			
Valutakursregulering, udenlandske dattervirksomheder	0,3	1,2	
Egenkapitalbevægelser i dattervirksomheder	-2,0	0,6	
Anden totalindkomst efter skat	**-1,7**	**1,8**	
Årets resultat	-168,5	54,4	
Totalindkomst i alt	**-170,2**	**56,2**	

Balance

AKTIVER

mio. kr.	2018	2017	Note
Langfristede aktiver			
Immaterielle aktiver	288,2	289,7	11
Materielle aktiver	94,5	467,4	11
Kapitalandele i dattervirksomheder	157,7	187,9	12
Udskudte skatteaktiver	56,7	12,0	15
Øvrige finansielle aktiver	18,7	21,9	
Langfristede aktiver i alt	**615,8**	**978,9**	
Kortfristede aktiver			
Varebeholdninger	387,1	612,9	13
Tilgodehavender	624,7	569,7	14
Kontraktaktiver	23,3	-	16
Periodeafgrænsningsposter	12,0	12,6	
Likvide beholdninger	0,3	0,4	
Aktiver bestemt for salg	416,9	-	17
Kortfristede aktiver i alt	**1.464,3**	**1.195,6**	
AKTIVER I ALT	**2.080,1**	**2.174,5**	

PASSIVER

mio. kr.	2018	2017	Note
Egenkapital			
Aktiekapital	11,9	11,9	23
Andre reserver	97,4	84,9	
Overført resultat	693,2	879,6	
Egenkapital i alt	**802,5**	**976,4**	
Langfristede forpligtelser			
Kreditinstitutter	21,2	24,1	19
Hensatte forpligtelser	0,5	0,7	18
Langfristede forpligtelser i alt	**21,7**	**24,8**	
Kortfristede forpligtelser			
Kreditinstitutter	564,5	616,0	19
Leverandørgæld og andre gældsforpligtelser	652,9	553,3	21
Kontraktforpligtelser	29,5	-	16
Selskabsskat	0,3	2,4	22
Hensatte forpligtelser	1,7	1,6	18
Forpligtelser vedr. aktiver bestemt for salg	7,0	-	17
Kortfristede forpligtelser i alt	**1.255,9**	**1.173,3**	
Forpligtelser i alt	**1.277,6**	**1.198,1**	
PASSIVER I ALT	**2.080,1**	**2.174,5**	

Pengestrømsopgørelse

mio. kr.	2018	2017	Note
Resultat før skat (EBT)	-191,5	76,1	
Regulering for ikke-likvide driftsposter m.v.:			
Avance ved salg af ejendomme	-	-2,3	
Af- og nedskrivninger	287,4	47,6	11
Hensatte forpligtelser	-0,1	-4,1	
Aktiebaseret vederlæggelse	0,7	1,5	
Resultat af dattervirksomheder	-2,9	20,2	
Finansielle indtægter	-2,4	-4,5	
Finansielle omkostninger	20,1	17,5	
Ændring i driftskapital	57,8	-10,5	
Pengestrøm fra primær drift	169,1	141,5	
Renteindtægter, modtaget	2,4	4,5	
Renteudgifter, betalt	-20,1	-17,5	
Selskabsskat, betalt	-2,4	-1,4	
Pengestrøm fra driftsaktivitet	**149,0**	**127,1**	
Køb af immaterielle aktiver	-79,3	-70,8	
Køb af materielle aktiver	-18,7	-21,4	
Salg af materielle aktiver	0,1	16,1	
Kapitaltilførsel datterselskab	-	-12,0	
Regulering øvrige finansielle aktiver	3,2	-1,4	
Pengestrøm fra investeringsaktivitet	**-94,7**	**-89,5**	
Frie pengestrømme	**54,3**	**37,6**	

mio. kr.	2018	2017	Note
Fremmedfinansiering:			
Afdrag på prioritetsgæld	-2,9	-8,0	20
Reduceret træk på driftskreditter	-51,5	-31,5	20
Aktionærerne:			
Køb/salg af egne aktier	-	1,6	
Pengestrøm fra finansiering	**-54,4**	**-37,9**	
Årets pengestrøm	**-0,1**	**-0,3**	
Likvider primo	0,4	0,7	
Likvider ultimo	**0,3**	**0,4**	

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Egenkapitalopgørelse

mio. kr.	Aktie-kapital	Reserve for valutakurs-regulering	Reserve for egne aktier	Reserve for udviklings-omkost-ninger	Overført resultat	I alt
Egenkapital pr. 1. januar 2018	**11,9**	**-18,9**	**-0,2**	**103,9**	**879,7**	**976,4**
Ændring af regnskabspraksis, IFRS 15					-5,6	-5,6
Skatteeffekt, ændring af regnskabspraksis					1,2	1,2
Tilpasset egenkapital pr. 1. januar 2018	**11,9**	**-18,9**	**-0,2**	**103,9**	**875,3**	**972,0**
Totalindkomst for perioden						
Årets resultat	-	-	-	-	-168,5	-168,5
Anden totalindkomst						
Valutakursregulering ved omregning af udenlandske dattervirksomheder	-	0,3	-	-	-	0,3
Egenkapitalbevægelser i dattervirksomheder	-	-	-	-	-2,0	-2,0
Anden totalindkomst i alt	-	0,3	-	-	-2,0	-1,7
Totalindkomst i alt for perioden	-	0,3	-	-	-170,5	-170,2
Transaktioner med ejere						
Aktiebaseret vederlæggelse	-	-	-	-	0,7	0,7
Transaktioner med ejere i alt	-	-	-	-	0,7	0,7
Aktiverede udviklingsomkostninger						
Aktivering af udviklingsomkostninger i året, netto	-	-	-	12,3	-12,3	-
Aktiverede udviklingsomkostninger i alt	-	-	-	12,3	-12,3	-
Egenkapital pr. 31. december 2018	**11,9**	**-18,6**	**-0,2**	**116,2**	**693,2**	**802,5**

Egenkapitalopgørelse, fortsat

mio. kr.	Aktie-kapital	Reserve for valutakurs-regulering	Reserve for egne aktier	Reserve for udviklings-omkost-ninger	Overført resultat	I alt
Egenkapital pr. 1. januar 2017	**11,9**	**-20,1**	**-0,2**	**67,7**	**857,8**	**917,2**
Totalindkomst for perioden						
Årets resultat	-	-	-	-	54,4	54,4
Anden totalindkomst						
Valutakursregulering ved omregning af udenlandske dattervirksomheder	-	1,2	-	-	-	1,2
Egenkapitalposter i dattervirksomheder	-	-	-	-	0,6	0,6
Anden totalindkomst i alt	-	1,2	-	-	0,6	1,8
Totalindkomst i alt for perioden	-	1,2	-	-	55,0	56,2
Transaktioner med ejere						
Aktiebaseret vederlæggelse	-	-	-	-	1,5	1,5
Køb/salg af egne aktier	-	-	-	-	1,6	1,6
Transaktion med ejere i alt	-	-	-	-	3,1	3,1
Aktiverede udviklingsomkostninger						
Aktivering af udviklingsomkostninger i året, netto	-	-	-	36,2	-36,2	-
Aktiverede udviklingsomkostninger i alt	-	-	-	36,2	-36,2	-
Egenkapital pr. 31. december 2017	**11,9**	**-18,9**	**-0,2**	**103,9**	**879,7**	**976,4**

Sanistål's stålbrand, UNICO IM får kvalitet, pris, leveringstid og leveringssikkerhed til at gå op i en højere enhed hos LJ Maskinteknik A/S. Det brede produktprogram er af stor betydning for virksomheden, der vil levere kvalitet til tiden

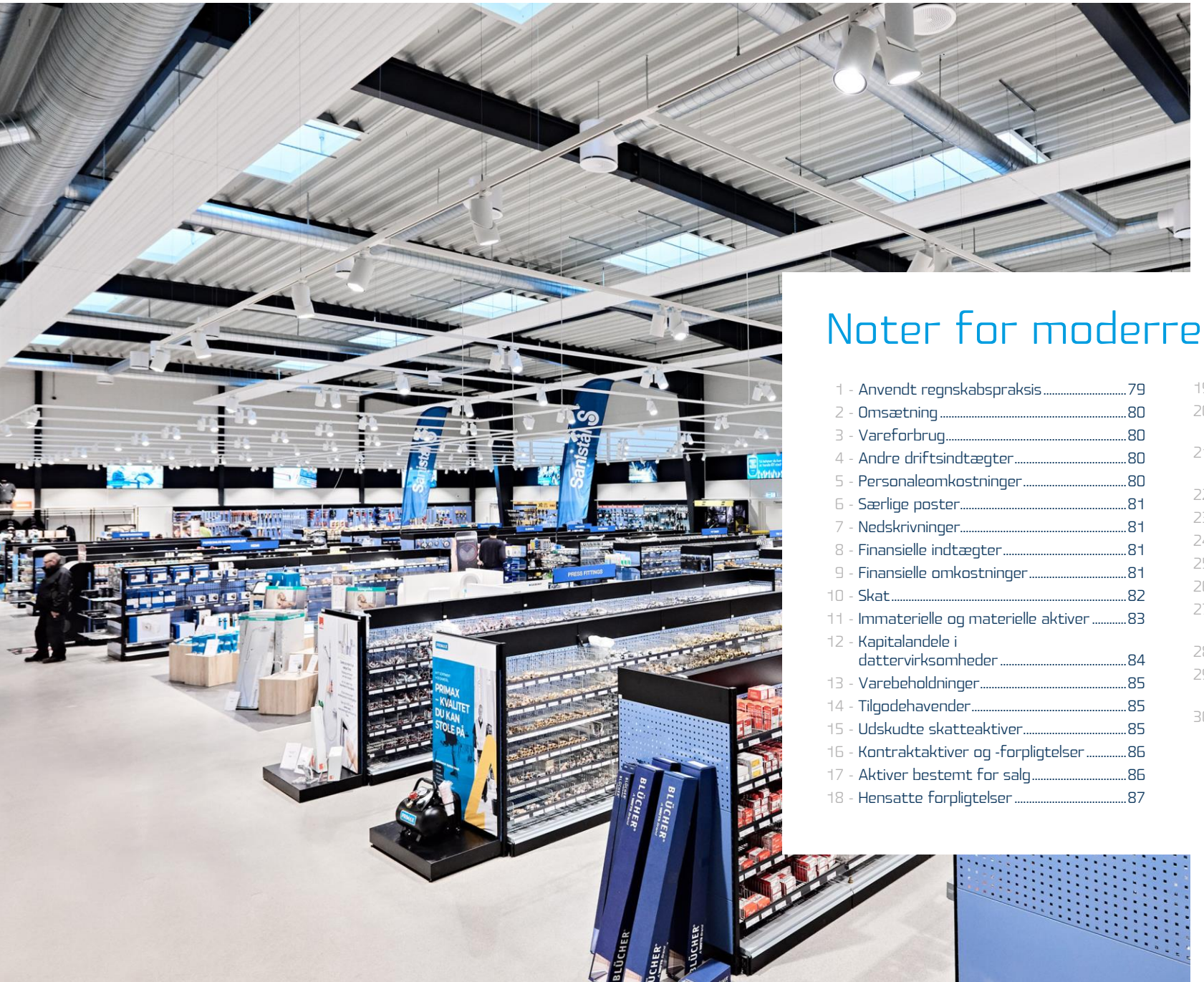

Noter for moderregnskab

1 - Anvendt regnskabspraksis 79
2 - Omsætning 80
3 - Vareforbrug 80
4 - Andre driftsindtægter 80
5 - Personaleomkostninger 80
6 - Særlige poster 81
7 - Nedskrivninger 81
8 - Finansielle indtægter 81
9 - Finansielle omkostninger 81
10 - Skat 82
11 - Immaterielle og materielle aktiver 83
12 - Kapitalandele i dattervirksomheder 84
13 - Varebeholdninger 85
14 - Tilgodehavender 85
15 - Udskudte skatteaktiver 85
16 - Kontraktaktiver og -forpligtelser 86
17 - Aktiver bestemt for salg 86
18 - Hensatte forpligtelser 87
19 - Kreditinstitutter 87
20 - Gældsforpligtelser fra finansieringsaktivitet 87
21 - Leverandørgæld og andre forpligtelser 88
22 - Skyldig selskabsskat 88
23 - Aktiekapital og egne aktier 88
24 - Sikkerhedsstillelser 88
25 - Kontraktlige forpligtelser 89
26 - Eventualforpligtelser 89
27 - Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor 89
28 - Nærtstående parter 90
29 - Finansielle risici og finansielle instrumenter 90
30 - Kommende ny regnskabsregulering 92

Moderselskab noter

Note 1 - Anvendt regnskabspraksis

Moderselskabets årsregnskab aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Årsrapporten opfylder tillige International Financial Reporting Standards (IFRS) udstedt af IASB.

Ændring af anvendt regnskabspraksis

Modervirksomheden har med virkning fra 1. januar 2018 implementeret de standarder og fortolknings-bidrag, der træder i kraft med virkning fra 1. januar 2018, jf. note 30 i koncernregnskabet.

Den regnskabsmæssige effekt fremgår af tabellen på næste side.

			1. januar 2018
mio. kr.	**Hidtidig regnskabs-praksis**	**Effekt af praksisæn-dring**	**Ny regn-skabsprak-sis**
Aktiver			
Langfristede aktiver			
Langfristede aktiver, øvrige	967,0	-	967,0
Udskudt skatteaktiv[1]	12,0	1,2	13,2
Kortfristede aktiver			
Kortfristede aktiver[2]	625,8	19,9	645,8
Tilgodehavender	569,7	-	569,7
Aktiver i alt	**2.174,5**	**21,2**	**2.195,7**
Passiver			
Egenkapital			
Aktiekapital	11,9	-	11,9
Andre reserver	84,9	-	84,9
Overført totalindkomst[3]	879,6	-4,4	875,2
Egenkapital i alt	**976,4**	**-4,4**	**972,0**
Langfristede forpligtelser			
Langfristede forpligtelser	24,8	-	24,8
Udskudt skat	-	-	-
Kortfristede forpligtelser			
Andre gældsforpligtelser [2]	1.173,3	25,6	1.198,9
Passiver i alt	**2.174,5**	**21,2**	**2.195,7**

1) Skatteeffekt af implementering af IFRS 15
2) Effekt af ændret periodisering af returneringsforpligtelse jævnfør IFRS 15
3) Effekt af implementering af IFRS 15 samt skatteeffekt

Moderselskab noter

Note 1 - Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Beskrivelse af anvendt regnskabspraksis

I forhold til den beskrevne anvendte regnskabspraksis for koncernregnskabet afviger moderselskabets anvendte regnskabspraksis, hvor anvendt regnskabspraksis fremgår i den enkelte note.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Der henvises til note 1 i koncernregnskabet.

Note 2 - Omsætning

mio. kr.	2018			2017		
	Byggeri	Industri	Total	Byggeri	Industri	Total
Nettoomsætning	2.104,4	2.076,5	4.180,9	2.119,4	1.969,2	4.088,6

Geografiske oplysninger

mio. kr.	2018	2017
Danmark	4.089,9	4.007,1
Tyskland	14,2	6,1
Østeuropa	32,4	23,0
Øvrige	44,4	52,4
	4.180,9	**4.088,6**

Note 3 - Vareforbrug

mio. kr.	2018	2017
Vareforbrug	3.134,5	3.023,9
Distributionsomkostninger	169,6	163,0
	3.304,1	**3.186,9**

Note 4 - Andre driftsindtægter

mio. kr.	2018	2017
Huslejeindtægter m.v.	3,3	2,5
Fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver	-	2,3
	3,3	**4,8**

Note 5 - Personaleomkostninger

mio. kr.	2018	2017
Vederlag til bestyrelse	1,6	1,8
Vederlag til direktion	12,8	8,6
Vederlag til ledende medarbejdere	6,4	5,0
Gage og lønninger til andre medarbejdere	507,0	507,0
Pensionsomkostninger til ledende medarbejdere	0,4	0,3
Pensionsomkostninger til andre medarbejdere	43,7	43,1
Andre omkostninger, herunder til social sikring	21,2	21,9
	593,1	**587,7**
Heraf aktiveret ifm. ERP-system	-30,5	-31,7
Heraf transaktionsomkostninger	-7,4	-
	555,2	**556,0**
Gennemsnitligt antal medarbejdere i alt	1.137	1.139

Vedrørende ledelsesaflønning, incitamentsprogram og direktionens ansættelsesvilkår ved ejerskifte af Sanistål A/S henvises til note 5 i koncernregnskabet.

Transaktionsomkostninger på 7,4 mio. kr. dækker bonus til direktion og ledende medarbejdere i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne. Beløbet er inkluderet i særlige poster i note 6.

Moderselskab noter

Note 6 – Særlige poster

mio. kr.	2018	2017
Omkostninger		
Transaktionsomkostninger	18,5	-
	18,5	-

Transaktionsomkostninger omfatter bonus til direktion og ledende medarbejdere, omkostninger til corporate finance, advokater samt ekstra interne omkostninger til understøttelse af salgsprocessen.

Note 7 - Nedskrivninger

mio. kr.	2018	2017
Nedskrivninger vedr. frasalg af stålaktiviteter	180,8	-
Nedskrivninger af ERP-system, stålaktiviteter	59,5	-
	240,3	-

Værdien af de frasolgte aktiver nedskrives til den aftalte salgspris i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne med 180,8 mio. kr. Nedskrivningen vedrører primært det 42.000 kvadratmeter store centrallager i Taulov, der blev opført i 2008.

Ligeledes er der foretaget en nedskrivning af stålforretningens nye ERP-system, som efter frasalget ikke vil have en nytteværdi for den tilbageværende forretning (skrotning).

Note 8 - Finansielle indtægter

mio. kr.	2018	2017
Renter vedrørende finansielle aktiver målt til amortiseret kostpris	2,4	3,5
Valutakursgevinster	-	1,0
	2,4	**4,5**

Note 9 - Finansielle omkostninger

mio. kr.	2018	2017
Renter vedrørende finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris	18,9	17,5
Valutakurstab	1,2	-
	20,1	**17,5**

Moderselskab noter

Note 10 - Skat

mio. kr.	2018	2017
Årets skat kan opdeles således:		
Skat af årets resultat	-43,2	21,8
Skat af anden totalindkomst	-	-
	-43,2	**21,8**
Skat af årets resultat fremkommer således:		
Aktuel skat	0,3	2,3
Udskudt skat	-44,7	19,4
Regulering af skat vedrørende tidligere år	1,2	0,1
	-43,2	**21,8**
Skat af årets resultat kan forklares således:		
Beregnet 22% skat af resultat før skat	-42,1	21,0
Effekt af forskellig skattesats for faste driftssteder	0,1	0,1
Skatteeffekt af:		
Ikke-skattepligtige indtægter	-2,2	-0,1
Ikke-fradragsberettigede omkostninger	0,5	0,5
Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder	-0,7	0,2
Tilbageført nedskrivning af udskudt skatteaktiv	-	-
Regulering af skat vedrørende tidligere år	1,2	0,1
	-43,2	**21,8**
Effektiv skatteprocent	22,6%	22,8%

Moderselskab noter

Note 11 - Immaterielle og materielle aktiver

mio. kr.	Good-will	Vare-mærker	Kunde-kreds	Soft-ware	Udvik-lings-projek-ter fær-diggjort	Udvik-lings-projek-ter un-der ud-førsel	Total
2018/2017							
Kostpris primo	181,0	50,0	35,7	55,2	-	122,6	444,5
Kostpris primo	181,0	50,0	35,7	52,2	-	54,9	373,8
Årets tilgang[1]	-	-	-	4,0	-	75,3	79,3
Årets tilgang[1]	-	-	-	3,1	-	67,7	70,8
Årets afgang	-	-	-1,5	-1,0	-	-	-2,5
Årets afgang	-	-	-	-	-	-	-
Overførsel mellem aktivgrupper	-	-	-	-	64,9	-64,9	-
Overførsel mellem aktivgrupper	-	-	-	-	-	-	-
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	-13,2	-	-	-13,2
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	-	-	-	-
Kostpris ultimo	**181,0**	**50,0**	**34,2**	**45,0**	**64,9**	**133,0**	**508,1**
Kostpris ultimo	**181,0**	**50,0**	**35,7**	**55,3**	**-**	**122,6**	**444,6**

1) Egenudviklede aktiver udgør 31,4 mio. kr. af årets tilgang (2017: 32,6 mio. kr.)

mio. kr.	Good-will	Vare-mærker	Kunde-kreds	Soft-ware	Udvik-lings-projek-ter fær-diggjort	Udvik-lings-projek-ter un-der ud-førsel	Total
2018/2017							
Af- og nedskrivninger primo	-62,0	-26,9	-27,1	-38,9	-	-	-154,9
Af- og nedskrivninger primo	-62,0	-24,4	-25,4	-32,7	-	-	-144,5
Årets nedskrivninger[2]	-	-	-	-	-59,5	-	-59,5
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Årets afskrivninger	-	-2,5	-2,2	-5,6	-3,2	-	-13,5
Årets afskrivninger	-	-2,5	-1,7	-6,2	-	-	-10,4
Årets afgang	-	-	1,5	0,9	-	-	2,4
Årets afgang	-	-	-	-	-	-	-
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	5,6	-	-	5,6
Overført til aktiver bestemt for salg	-	-	-	-	-	-	-
Af- og nedskrivninger ultimo	**-62,0**	**-29,4**	**-27,8**	**-38,0**	**-62,7**	**-**	**-219,9**
Af- og nedskrivninger ultimo	**-62,0**	**-26,9**	**-27,1**	**-38,9**	**-**	**-**	**-154,9**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**119,0**	**20,6**	**6,4**	**7,0**	**2,2**	**133,0**	**288,2**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**119,0**	**23,1**	**8,6**	**16,4**	**-**	**122,6**	**289,7**

2) Nedskrivningen af stålforretningens nye ERP-system på 59,5 mio. kr. opstår i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne. Efter frasalget af stålaktiviteterne vil ERP-system vedrørende stål ikke have en nytteværdi for den tilbageværende forretning (skrotning).

Der er gennemført nedskrivningstest af den regnskabsmæssige værdi af goodwill samt øvrige immaterielle aktiver. Der er ikke fundet grundlag for at nedskrive på koncerngoodwill.

I nedskrivningstesten er goodwill allokeret til følgende pengestrømsfrembringende enheder baseret på den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring.

Principperne for de foretagne nedskrivningstests er beskrevet i note 12 i koncernregnskabet.

Moderselskab noter

Note 11 – Immaterielle og materielle aktiver, fortsat

mio. kr.	Grunde, bygninger og tekniske installationer	Driftsmateriel og inventar	Total
2018/2017			
Kostpris primo	525,5	383,5	909,0
Kostpris primo	562,3	374,9	937,2
Årets tilgang	2,1	16,6	18,7
Årets tilgang	3,7	17,6	21,3
Årets afgang	-1,1	-3,5	-4,6
Årets afgang	-40,5	-9,1	-49,6
Overført til/fra aktiver bestemt for salg	-358,0	-140,2	-498,2
Overført til/fra aktiver bestemt for salg	-	-	-
Kostpris ultimo	**168,5**	**256,4**	**424,9**
Kostpris ultimo	**525,5**	**383,5**	**908,9**
Af- og nedskrivninger primo	-163,0	-278,5	-441,5
Af- og nedskrivninger primo	-175,9	-264,2	-440,1
Årets afskrivninger	-12,6	-21,0	-33,6
Årets afskrivninger	-13,9	-23,3	-37,2
Årets afgang	1,1	3,5	4,6
Årets afgang	26,8	9,0	35,8
Overført til/fra aktiver bestemt for salg	63,5	76,6	140,1
Overført til/fra aktiver bestemt for salg	-	-	-
Af- og nedskrivninger ultimo	**-111,0**	**-219,4**	**-330,4**
Af- og nedskrivninger ultimo	**-163,0**	**-278,5**	**-441,5**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**57,5**	**37,0**	**94,5**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**362,5**	**105,0**	**467,4**

Afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver udgør i alt 47,1 mio. kr. (2017: 47,6 mio. kr.)

Note 12 - Kapitalandele i dattervirksomheder

mio. kr.	2018	2017
Kostpris primo	345,9	333,9
Årets tilgang	-	12,0
Årets afgang	-39,8	-
Overført til aktiver bestemt for salg	-159,0	-
Kostpris ultimo	**147,1**	**345,9**
Op- og nedskrivninger primo	-158,0	-139,5
Årets afgang	39,8	-
Årets resultat efter skat	2,9	-19,3
Værdireguleringer i året	-	0,7
Elimineringer	-	-1,6
Valutakursreguleringer	-0,1	1,2
Egenkapitalposteringer	-2,0	0,6
Overført til aktiver bestemt for salg	128,0	-
Op- og nedskrivninger ultimo	**10,6**	**-158,0**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**157,7**	**187,9**

Goodwill vedrørende UAB Sanistal indgår med 32,6 mio. kr. i regnskabsmæssig værdi ultimo. Sanistal OÜ er afviklet i 2018 og medtaget som afgang i kapitalandelene. Øvrige datterselskaber er indregnet til kurs indre værdi.

Kapitalandele i Max Schön GmbH er i 2018 klassificeret som ophørende aktivitet og ikke indregnet i kapitalandele i dattervirksomheder jævnfør note 17. Sammenligningstal er ikke tilrettet.

Moderselskab noter

Note 12 – Kapitalandele i dattervirksomheder, fortsat

§ Anvendt regnskabspraksis

Indtægter fra kapitalandele i dattervirksomheder
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat efter eliminering af interne avancer og tab.

Kapitalandele i dattervirksomheder
Kapitalandele i dattervirksomheder måles i moderselskabets årsregnskab efter den indre værdis metode, hvorved kapitalandelene i balancen måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af forholdsmæssig andel af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg af merværdier ved erhvervelsen, herunder goodwill.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder bindes som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Note 13 - Varebeholdninger

mio. kr.	2018	2017
Handelsvarer	607,8	612,9
Overført til aktiver bestemt for salg	-220,7	-
Total	**387,1**	**612,9**
Årets nedskrivninger indregnet i resultatopgørelsen[1]	-0,6	0,9

1) I forbindelse med realisation af tidligere nedskrevne varer og kassationer er der tilbageført nedskrivninger. Der er herudover ikke tilbageført væsentlige nedskrivninger.

Note 14 - Tilgodehavender

mio. kr.	2018	2017
Varetilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	619,5	565,2
Varetilgodehavender hos dattervirksomheder	1,9	2,4
Andre tilgodehavender	3,3	2,1
	624,7	**569,7**

Tab på debitorer:	2018	2017
Konstaterede tab efter fradrag af forsikringsdækning	6,8	5,0
Forskydning i hensættelser	-2,5	-1,5
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-0,2	-0,3
	4,1	**3,2**

Note 15 - Udskudte skatteaktiver

mio. kr.	2018	2017
Udskudt skat primo	12,0	31,4
Ændring af regnskabspraksis, IFRS 15	1,2	-
Årets udskudte skat indregnet i årets resultat	43,2	-19,4
Regulering vedrørende tidligere år	0,3	-0,0
	56,7	**12,0**
Udskudt skat vedrører:		
Immaterielle aktiver	-34,6	-35,0
Materielle aktiver	23,3	1,9
Kortfristede aktiver	4,9	6,4
Kortfristede forpligtelser	4,3	1,6
Fremførselsberettigede skattemæssige underskud	58,8	37,1
	56,7	**12,0**

Moderselskab noter

Note 16 – Kontraktaktiver og -forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Returneringsaktiver	23,3	-
Kontraktaktiver	**23,3**	**-**
Returneringsforpligtelser	29,5	-
Kontraktforpligtelser	**29,5**	**-**

Væsentlige ændringer i kontraktaktiver og -forpligtelser

Kontraktforpligtelser er i 2018 steget med 3,9 mio. kr. som følge af en stigning i den forventede returneringsforpligtelse, der primært er afledt af den realiserede omsætningsvækst.

Note 17 – Aktiver bestemt for salg

Ophørende aktiviteter består af de tyske aktiviteter i datterselskabet Max Schön GmbH og påvirker resultatet og kapitalandele således:

mio. kr.	2018	2017
Indtægter fra kapitalandele i dattervirksomheder	-20,2	-19,4
Årets resultat efter skat	**-20,2**	**-19,4**

Aktiver bestemt for salg

mio. kr.	2018
Kostpris primo	159,0
Årets tilgang	-
Årets afgang	-
Kostpris ultimo	**159,0**
Op- og nedskrivninger primo	-128,0
Årets resultat efter skat	-23,5
Værdireguleringer i året	3,6
Valutakursreguleringer	0,1
Egenkapitalposteringer	0,1
Op- og nedskrivninger ultimo	**-147,7**
Regnskabsmæssig værdi ultimo	**11,3**

Aktiverne i Max Schön er vurderet til nettorealisationsværdier i forbindelse med den igangsatte afviklingsproces. De tyske aktiviteter forventes højst sandsynligt afhændet i første halvår 2019.

I aktiver bestemt for salg og forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg indgår både aktiver og forpligtelser fra de frasolgte stålaktiviteter samt kapitalandelen i det tyske datterselskab Max Schön GmbH, Tyskland (ophørende aktiviteter):

mio. kr.	2018
Immaterielle anlægsaktiver	7,6
Materielle anlægsaktiver	358,1
Kapitalandele i dattervirksomheder	11,3
Varebeholdning	220,7
Nedskrivning	-180,8
Aktiver bestemt for salg i alt	**416,9**
Øvrige forpligtelser	7,0
Forpligtelser vedrørende aktiver bestemt for salg i alt	**7,0**

Moderselskab noter

Note 18 - Hensatte forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Hensættelse primo	2,3	6,4
Anvendt i året	-1,4	-4,6
Reguleret i året	-0,2	-0,7
Hensat for året	1,5	1,2
Hensættelse ultimo	**2,2**	**2,3**
Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:		
Langfristede forpligtelser	0,5	0,7
Kortfristede forpligtelser	1,7	1,6
	2,2	**2,3**

Hensatte forpligtelser vedrører kontrakter på ledige lejemål i uopsigelighedsperioden.

Note 19 - Kreditinstitutter

Moderselskabet har pr. 31. december følgende lån og kreditter:

mio. kr.	2018	2017
Gæld til kreditinstitutter er indregnet således i balancen:		
Langfristede forpligtelser	21,2	24,1
Kortfristede forpligtelser	564,5	616,0
	585,7	**640,1**
Valutafordeling af gæld til kreditinstitutter		
DKK	535,0	628,5
EUR	39,1	10,5
Øvrige	11,6	1,1
	585,7	**640,1**

			Effektiv rente		Regnskabsmæssig værdi	
Låntype	**Gns. vægtet restløbetid år**	**Fast/ variabel**	**2018 (%)**	**2017 (%)**	**2018 (mio. kr.)**	**2017 (mio. kr.)**
Driftskreditter	-	variabel	dagsb.	dagsb.	561,6	612,9
Prioritetsgæld 1)	8,8	variabel	1,3%	1,2%	24,1	27,2
					585,7	**640,1**

1) Rentesatsen på gæld anført med variabel rente er revurderet i 2018.

Note 20 - Gældsforpligtelser fra finansieringsaktivitet

mio. kr.	Primo 2017	Pengestrømme 2017	Ultimo 2017	Pengestrømme	Ultimo 2018
Langfristet gæld	27,0	-2,9	24,1	-2,9	21,2
Kortfristet gæld	652,5	-36,6	616,0	-51,5	564,5
	679,6	**-39,5**	**640,1**	**-54,4**	**585,7**

Moderselskab noter

Note 21 - Leverandørgæld og andre forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Leverandørgæld	511,4	402,2
Skyldig feriepengeforpligtelse	80,2	78,6
Skyldig moms	23,2	36,8
Anden gæld	45,1	35,7
Overført til forpligtelser vedr. aktiver bestemt for salg	-7,0	-
	652,9	**553,3**

Anden gæld er påvirkes primært af skyldige transaktionsomkostninger i forbindelse med frasalget af stål-aktiviteterne.

Note 22 - Skyldig selskabsskat

mio. kr.	2018	2017
Skyldig skat primo	2,4	1,4
Skat af årets resultat	0,3	2,3
Regulering vedrørende tidligere år	-	0,1
Betalt skat i året	-2,4	-1,4
	0,3	**2,4**

Note 23 - Aktiekapital og egne aktier

Oplysninger om moderselskabets aktiekapital og egne aktier er sammenfaldende med koncernens oplysninger herom, hvorfor der henvises til note 22 i koncernregnskabet.

§ Anvendt regnskabspraksis

Et beløb svarende til aktiverede udviklingsomkostninger reduceret med udskudt skat er under egenkapitalen indregnet som reserve for udviklingsomkostninger. Reserven reduceres i takt med at aktiverne afskrives.

Note 24 - Sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld:

- Pant i Sanistål A/S' aktier i Serman & Tipsmark A/S, Sanistal SIA, Letland, Max Schön GmbH, Tyskland og UAB Sanistal, Litauen.
- Garantier på selvskyldnervilkår fra Sanistål A/S, Serman & Tipsmark A/S, Sanistal SIA, Letland, og UAB Sanistal, Litauen.

Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for kreditinstitutter:

mio. kr.	2018	2017
Grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på	240,5	354,8
Gæld til kreditinstitutter for hvilken der er stillet sikkerhed	708,4	764,7
Pant i Sanistål's aktier i datterselskaber	169,0	171,4

Moderselskab noter

Note 25 - Kontraktlige forpligtelser

mio. kr.	2018	2017
Huslejeforpligtelser		
0-1 år	48,8	51,3
1-5 år	119,1	135,8
> 5 år	21,8	23,0
	189,7	**210,1**
Indregnet i resultatopgørelsen	**62,2**	**61,2**
Leasingforpligtelser		
0-1 år	14,1	16,1
1-5 år	10,1	14,5
	24,2	**30,6**
Indregnet i resultatopgørelsen	**16,7**	**17,9**
Uopsigelige lejeindtægter indregnet i resultatopgørelsen udgør	0,3	0,3

Moderselskabet leaser ejendomme og biler under operationelle leasingkontrakter. Der har gennem de seneste år været stor opmærksomhed på, at huslejekontrakter er indgået med korte løbetider ligesom leasingperioden for biler typisk er på 3 år. Ovenstående beløb omfatter kun uopsigelige operationelle leasingydelser.

I enkelte af koncernens lejede ejendomme videreudlejes lejemål, da Sanistål A/S er bundet af uopsigelighedsperioder overfor udlejer, men ikke længere skal bruge lokalerne. Lejeindtægter på lejemål med uopsigelighed indregnet i resultatopgørelsen udgør 0,3 mio. kr. i 2018 (2017: 0,3 mio. kr.).

Note 26 - Eventualforpligtelser

Modervirksomheden er sambeskattet med øvrige danske virksomheder i Sanistål-koncernen. Som administrationsselskab hæfter virksomheden ubegrænset og solidarisk med de øvrige virksomheder i sambeskatningen for danske selskabsskatter og kildeskatter inden for sambeskatningskredsen. Skyldige selskabsskatter og kildeskatter inden for sambeskatningskredsen udgør 0 mio. kr. pr. 31. december 2018 (2017: 0 mio. kr.).

Der er herudover afgivet støtterklæring for Serman & Tipsmark A/S frem til udgangen af 2019.

Note 27 - Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

mio. kr.	2018	2017
Samlet honorar til revisor kan specificeret således:		
Lovpligtig revision	1,0	0,9
Skatte- og momsmæssig rådgivning	0,3	0,2
Andre erklæringer med sikkerhed	-	-
Andre ydelser	0,8	0,8
	2,1	**1,9**

Honorarer for ikke-revisionsydelser leveret af EY Danmark til moderselskabet udgør 1,1 mio. kr. og består primært af honorar vedrørende revisionsmæssig gennemgang i forbindelse med implementering af nyt ERP-system, rådgivning i forbindelse med frasalget af stålaktiviteterne, review af bilag til selvangivelsen samt anden generel regnskabs- og skatterådgivning.

Moderselskab noter

Note 28 - Nærtstående parter

Generelt

Bestyrelsen, direktionen, ledende medarbejdere, større aktionærer og bankerne (jf. beskrivelse nedenfor) betragtes som nærtstående parter. Nærtstående parter omfatter endvidere de pågældende personers eller juridiske enheders slægtninge eller tilknyttede selskaber samt virksomheder, hvori de pågældende personer eller juridiske enheder har væsentlige interesser.

Bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere

Ledelsens aflønning og aktiebaseret vederlæggelse er omtalt i koncernregnskabet note 5 og 27.

Banker og deres tilknyttede selskaber

Gæld til bankerne udgør 586 mio. kr. pr. 31. december 2018, og garantier stillet af bankerne udgør 4 mio. kr.

Vedrørende sikkerhed for engagementet med bankerne henvises til note 24.

Renter og gebyrer til bankerne udgør i perioden 18 mio. kr.

Sanistål har i året ikke købt aktier til opfyldelse af incitamentsprogrammet.

Samhandel med datterselskaber har omfattet følgende:

mio. kr.	2018	2017
Salg af handelsvarer	37,5	27,6
Salg af tjenesteydelser	1,3	1,3
Salg af ejendom til datterselskab	-	6,4
Indtægter ved udleje af bygninger	0,1	1,0

Transaktioner med dattervirksomheder er elimineret i koncernregnskabet i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis.

Moderselskabet har afgivet støtteerklæringer og givet sikkerhedsstillelser som nærmere beskrevet i note 24 og 26.

Almindelige forretningsmellemværender vedrørende salg af varer og tjenesteydelser og tilgodehavender herpå er uforrentede og indgås på samhandelsbetingelser svarende til koncernens og moderselskabets øvrige kunder.

De danske virksomheder i koncernen er sambeskattede, hvilket indebærer, at modervirksomheden hæfter for danske selskabsskatter og kildeskatter inden for sambeskatningskredsen.

I forbindelse med frasalg af stålaktiviteterne har et tilknyttet selskab til bankerne bistået forhandlingsprocessen. Honoraret udgør 6,5 mio. kr. i 2018.

Bortset fra ovenstående har Sanistål A/S ikke foretaget væsentlige transaktioner med nærtstående parter.

Note 29 - Finansielle risici og finansielle instrumenter

Med hensyn til finansielle risici og finansielle instrumenter henvises i sin helhed til note 28 i koncernregnskabet, idet de beskrevne risici og følsomheder vurderes at dække moderselskabet.

Moderselskabets gældsforpligtelser forfalder som følger:

Moderselskabets gældsforpligtelser forfalder som følger:

2018/ 2017	Regnskabsmæssig værdi	Kontraktlige pengestrømme	Indenfor 1 år	1 til 3 år	3 til 5 år	Efter 5 år
Ikke afledte finansielle instrumenter						
Kreditinstitutter og banker	585,7	599,1	575,2	6,3	6,3	11,2
Kreditinstitutter og banker	640,1	654,8	627,6	6,4	6,4	14,4
Leverandørgæld	511,4	511,4	511,4	-	-	-
Leverandørgæld	402,2	402,2	402,2	-	-	-
31. december 2018	**1.097,1**	**1.110,5**	**1.086,6**	**6,3**	**6,3**	**11,2**
31. december 2017	**1.042,3**	**1.057,0**	**1.029,8**	**6,4**	**6,4**	**14,4**

Moderselskab noter

Note 29 - Finansielle risici og finansielle instrumenter, fortsat

Forudsætninger for forfaldsanalysen

Forfaldsanalysen er baseret på alle udiskonterede pengestrømme inklusiv estimerede rentebetalinger. Rentebetalinger er estimeret på basis af de nuværende markedsforhold.

Til at vurdere det forventede kredittab er tilgodehavender grupperet baseret på fælles kredit risici, forsikrede kunder henholdsvis ej forsikringsdækkede kunder.

Den individuelle vurdering af nedskrivninger er foretaget af ledelsen ved specifikt at analysere tilgodehavender, herunder kundernes kreditvurdering for at sikre at nedskrivning er tilstrækkelig. Nedskrivning baseret på individuel vurdering beløber sig til mindre end 2,4% af bruttotilgodehavendet.

Derudover er der på den øvrige ej sikrede portefølje hensat til imødegåelse af tab i forhold til historiske tabsprocenter tillagt et risikotillæg. Nedskrivningen beløber sig til mindre end 0,5% af bruttotilgodehavendet.

Forfaldsoversigt for tilgodehavender fra salg pr. 31. december 2018 er vist nedenfor:

mio. kr.	2018	2017
Forfaldsperiode:		
Ej forfalden	422,5	446,0
Op til 30 dage	178,8	124,9
Mellem 30 og 90 dage	16,6	5,6
Over 90 dage	11,2	0,8
	629,1	577,3
Debitorer som der er nedskrevet på	-9,6	-12,1
	619,5	**565,2**

Nedskrivninger, der er indeholdt i den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavender fra salg, har udviklet sig som følger:

mio. kr.	2018	2017
Hensættelse baseret på		
Individuel vurdering	7,6	10,3
Egen risiko (ej sikret debitorer)	2,0	1,8
	9,6	**12,1**

Nedskrivninger på debitorer pr. 31. december 2018 er vist nedenfor:

mio. kr.	2018	2017
Nedskrivninger primo	12,1	13,6
Nedskrevet i året	4,3	12,4
Realiseret i året	-6,8	-4,7
Tilbageført	-	-9,2
Nedskrivninger ultimo	**9,6**	**12,1**

Moderselskab noter

Note 29 - Finansielle risici og finansielle instrumenter, fortsat

Vedrørende kreditrisici henvises til omtale under risikofaktorer note 28 i koncernregnskabet. Den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavender svarer til dagsværdien.

mio. kr.	Regnskabsmæssig værdi	Dagsværdi
2018/ 2017		
Tilgodehavender	624,7	624,7
Tilgodehavender	569,7	569,7
Likvide beholdninger	0,3	0,3
Likvide beholdninger	0,4	0,4
Udlån og tilgodehavender	**625,0**	**625,0**
Udlån og tilgodehavender	**570,1**	**570,1**
Kreditinstitutter	585,7	585,7
Kreditinstitutter	640,1	640,1
Leverandørgæld og andre gældsforpligtelser	659,9	659,9
Leverandørgæld og andre gældsforpligtelser	553,3	553,3
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	**1.245,6**	**1.245,6**
Finansielle forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris	**1.193,4**	**1.193,4**

Dagsværdien af realkreditgæld er værdiansat på baggrund af dagsværdien på de underliggende obligationer. Variabelt forrentet gæld til banker er værdiansat til kurs 100. De anvendte metoder er uændrede sammenholdt med 2017.

Note 30 - Kommende ny regnskabsregulering

IASB har på tidspunktet for offentliggørelse af årsrapporten udsendt nye og ændrede regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, der ikke er obligatoriske for Sanistål A/S ved udarbejdelsen af årsrapporten for 2018. Der henvises til omtalen heraf i koncernregnskabets note 29.

IFRS 16 Leases er udsendt medio januar 2016. Standarden, der træder i kraft for regnskabsår, der begynder 1. januar 2019 eller senere, ændrer den regnskabsmæssige behandling betydeligt for de leasingkontrakter, der i dag behandles som operationelle leasingkontrakter. Standarden kræver således, at alle leasingkontrakter uanset type – med få undtagelser – skal indregnes i leasingtagers balance som et aktiv med en tilhørende leasingforpligtelse.

Baseret på den foretagne analyse forventer Sanistål A/S at indregne leasingaktiver og en tilsvarende leasingforpligtelse på ca. 312 mio. kr. svarende til ca. 15% af balancesummen, så den forventede egenkapitaleffekt pr. 1. januar 2019 forventes at være 0 kr.

Sanistål har ved måling af leasingforpligtelsen anvendt en gennemsnitlig alternativ lånerente til tilbagediskontering af fremtidige leasingbetalinger på 2,5% p.a.

Samtidig vil den forventede leasingbetaling i 2019 på ca. 73 mio. kr. (renter og afdrag) i henhold til IFRS 16 blive præsenteret som en finansieringsaktivitet.

Implementeringen af IFRS 16 vil endvidere påvirke EBITDA positivt med ca. 73 mio. kr., idet leje- og leasingbetalingerne ikke længere medgår i opgørelsen af EBITDA.

I henhold til IFRS 16 skal de forventede leasingbetalinger i 2019 præsenteres under pengestrømme fra finansieringsaktivitet, i modsætning til 2018 og tidligere, hvor de operationelle leje og leasingbetalinger præsenteres som pengestrømme fra driftsaktivitet. Afledt heraf, vil pengestrømme fra driftsaktivitet blive forbedret i 2019.

Effekten på årets resultat efter skat for 2019 vil baseret på nuværende portefølje af leasingaftaler være uvæsentlig.

Serman & Tipsmark A/S designer og bygger bl.a. avancerede testpaneler. Senest har de udviklet en hydraulisk testbænk til en større dansk virksomhed, som er globalt repræsenteret. Virksomheden kører 100% test af en ventiltype og lægger vægt på den viden og præcision, som Serman & Tipsmark leverer.

Definition af hoved- og nøgletal

Definition af supplerende hovedtal

Tilbagevendende EBITDA	Driftsindtjeningen (EBITDA) fratrukket ejendomsavance, avance ved salg af aktiviteter, særlige poster og øvrige ikke tilbagevendende effekter
Primær drift (EBIT) ekskl. ejendomsavance og nedskrivninger	Primær drift (EBIT) fratrukket årets ejendomsavancer og tillagt årets nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver
Særlige poster	Særlige poster defineres som væsentlige beløb, som ikke kan henføres til den normale drift, herunder transaktionsomkostninger til de frasolgte stål-aktiviteter, der ikke er klassificeret som ophørende aktiviteter.
Cash conversion ratio %	(Frit Cash Flow før akkvisitioner) / (EBIT ekskl. ejendomsavance og nedskrivninger) x 100

Sanistål vurderer, at det supplerende hovedtal giver øget sammenlignelighed ved evaluering af årets og tidligere års resultater.

Definitioner af nøgletal ifølge Finansforeningens anbefalinger:

Arbejdskapital, netto	Varebeholdninger + tilgodehavender + øvrige driftsmæssige omsætnings-aktiver – leverandørgæld og andre gældsforpligtelser – øvrige driftsmæs-sige kortfristede forpligtelser
Omsætningsvækst %	((Omsætning år 1 – omsætning år 0) / omsætning år 0) x 100
Bruttoavance %	(Bruttoavance / nettoomsætning) x 100
EBITDA-margin %	(EBITDA / nettoomsætning) x 100
EBIT-margin %	(EBIT / nettoomsætning) x 100
EBIT-margin % ekskl. ejen-domsavance og nedskrivninger	((EBIT ekskl. ejendomsavance og nedskrivninger) / nettoomsætning) x 100
Afkastningsgrad (ROIC - inkl. goodwill) %	(EBITA / gennemsnitlig investeret kapital inkl. goodwill) x 100 Investeret kapital omfatter immaterielle og materielle aktiver, varebehold-ninger, tilgodehavender fratrukket ikke-rentebærende forpligtelser.
Egenkapitalens forrentning %	(Resultat efter skat / gennemsnitlig egenkapital) × 100
Soliditetsgrad %	(Egenkapital / samlede aktiver) × 100
Resultat efter skat pr. aktie (EPS), kr., basis	Resultat efter skat / gennemsnitligt antal aktier, basis
Cash flow pr. aktie (CFPS), kr.	Pengestrøm fra driftsaktivitet / gennemsnitligt antal aktier, udvandet
Indre værdi, kr.	Egenkapital / antal aktier ultimo
Kurs/indre værdi, kr.	Børskurs / indre værdi
Price/Earning (PE), kr.	Børskurs / årets resultat pr. aktie

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2018 for Sanistål A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater, pengestrømme og finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse

Aalborg, den 4. marts 2019

Direktion:

Christian B. Lund
adm. direktør

Flemming Glamann
økonomidirektør

Anders Kunze Bønding

Sven Ruder

Bestyrelse:

Jens Jørgen Madsen
formand

Søren Østergaard Sørensen

Gitte Østergaard Futtrup
medarbejdervalgt

Tina Lund Vildhøj
medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Sanistål A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Sanistål A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet" (herefter benævnt "regnskaberne"). Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav.
Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk.1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg af revisor

Efter Sanistål A/S fik optaget aktier til notering på Nasdaq OMX Copenhagen, blev vi første gang valgt som revisor for Sanistål A/S i foråret 1985. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 33 år frem til og med regnskabsåret 2018.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskaberne for regnskabsåret 2018. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskaberne som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold. For hvert af nedennævnte forhold er beskrivelsen af, hvordan forholdet blev behandlet ved vores revision, givet i denne sammenhæng.

Vi har opfyldt vores ansvar som beskrevet i afsnittet "Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne ", herunder i relation til nedennævnte centrale forhold ved revisionen. Vores revision har omfattet udformning og udførelse af revisionshandlinger som reaktion på vores vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne. Resultatet af vores revisionshandlinger, herunder de revisionshandlinger vi har udført for at behandle nedennævnte forhold, danner grundlag for vores konklusion om regnskaberne som helhed.

Værdiansættelse af goodwill

Ved den årlige nedskrivningstest af goodwill efter IFRS i regnskaberne har ledelsen foretaget skøn over, om de enkelte forretningsområder (pengestrømsfrembringende enheder), som goodwillen knytter sig til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme i fremtiden til at understøtte værdien af goodwill i det enkelte forretningsområde. Udarbejdelsen af nedskrivningstests indeholder en iboende usikkerhed, idet ledelsen foretager skøn over forventede pengestrømme mange år ud i fremtiden. Nedskrivningstest på goodwill er væsentlig for vores revision, idet vurderingen indeholder væsentlige elementer af skøn. Vi henviser til note 12 i koncernregnskabet og note 11 i årsregnskabet.

Vores revision har omfattet en stikprøvevis test af ledelsens grundlag og dokumentation for udskilningen af pengestrømme vedrørende de frasolgte stålaktiviteter fra Industri- og Byggeridivisionen ved fastlæggelse af ledelsens forventninger til fremtidig indtjening og pengestrømme fra de enkelte forretningsområder (pengestrømsfrembringende enheder) samt sammenholdelse med budget for 2019 og prognoser for 2020 – 2024. Vi har endvidere vurderet nøjagtigheden af tidligere budgetter og prognoser m.v. Vores revision har herudover omfattet en vurdering af de af ledelsen anvendte beregningsmetoder og –model for nedskrivningstest, herunder den indre sammenhæng heri. Vores revision har endvidere omfattet en vurdering af opdelingen i forretningsområder (pengestrømsfrembringende enheder) samt de anvendte forudsætninger i nedskrivningstesten, herunder diskonteringssats, vækstrater for budget- og prognoseperioden, vækst i terminalperioden og følsomhedsanalyser. Vi har ydermere vurderet om oplysningerne i forbindelse med nedskrivningstest på goodwill opfylder kravene i regnskabsstandarderne.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Værdiansættelse af varebeholdninger
Varebeholdninger i koncernen og moderselskabet udgør henholdsvis 736 mio. kr. og 608 mio. kr. pr. 31. december 2018, svarende til 32% og 29% af balancesummen, hvorfor området er et centralt forhold ved vores revision. Ledelsen udøver skøn ved værdiansættelsen af varebeholdninger, herunder vedrørende vurdering af ukurans og langsom omsættelighed. Vi henviser til note 14 i koncernregnskabet og note 13 i årsregnskabet.

Ved revisionen af varebeholdninger har vi stikprøvevist testet ledelsens kalkulation af kostpriser. Vi har endvidere taget stilling til model for nedskrivning af varebeholdninger, hvor kostprisen overstiger nettorealisationsværdien. Ved revisionen har vi testet fuldstændigheden af grundlaget for beregningen og testet den matematiske nøjagtighed i beregningen. Vi har herudover vurderet rimeligheden af de skøn som ledelsen har anlagt i modellen samt vurderet de foretagne skøn i forhold til historik fra tidligere år og skøn i tidligere år. Vi har ydermere vurderet om oplysningerne i forbindelse med varebeholdninger opfylder kravene i regnskabsstandarderne.

Opgørelse af forventet tab og præsentation af frasalget af stålaktiviteter
Sanistål A/S har i november 2018 indgået aftale om frasalg af størstedelen af koncernens stålaktiviteter, herunder en række anlægsaktiver, leverandør- og kundeforhold samt varebeholdninger. Aftalen afventer konkurrencemyndighedernes godkendelse. Den regnskabsmæssige behandling af frasalget af stålaktiviteterne i koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder opgørelsen af det forventede tab samt præsentationen af frasalget, er væsentlig for forståelsen af regnskaberne for 2018.

Ved opgørelsen af det forventede tab ved frasalget af stålaktiviteterne har ledelsen foretaget en række skøn og vurderinger i forbindelse opgørelsen af det afledte nedskrivningsbehov på koncernens ERP-system. De anvendte skøn og vurderinger indeholder usikkerhed, idet de dele af ERP-systemet, der relaterer sig til stålaktiviteterne, er en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen.

Ledelsen har vurderet, at den frasolgte aktivitet ikke opfylder kriterierne for en ophørende aktivitet, idet koncernen som distributør bibeholder dele af stålaktiviteten og idet de frasolgte stålaktiviteter historisk har været anset og styret som en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen. Ledelsen har med henblik på at illustrere de regnskabsmæssige konsekvenser af såvel den tilbageværende aktivitet som den frasolgte aktivitet valgt som en uddybning til resultatopgørelsen og i noterne, at præsentere den frasolgte aktivitet særskilt fra den tilbageværende aktivitet. Ved præsentationen m.v. har ledelsen foretaget en række skøn og vurderinger, der indeholder usikkerhed, idet de frasolgte stålaktiviteter er en integreret del af både Industri- og Byggeridivisionen.

Vores revision har omfattet en vurdering af aftalegrundlag m.v., stikprøvevis test af ledelsens grundlag og dokumentation for udskilningen af de frasolgte stålaktiviteter fra Industri- og Byggeridivisionen samt omfattet en stikprøvevis test af grundlaget for de foretagne nedskrivninger på anlægsaktiver og varebeholdninger i forbindelse med frasalget. Revisionen har endvidere omfattet en gennemgang af ledelsens præsentation og noteoplysninger vedrørende frasolgte stålaktiviteter. Vi henviser til den uddybende specifikation af resultatopgørelsen på side 31 og note 6 og 7 i koncernregnskabet.

Udtalelse om ledelsesberetningen
Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskaberne
Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere krav i årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af regnskaberne.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.

- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Aalborg, den 4. marts 2019

ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Hans B. Vistisen
statsaut. Revisor
MNE-nr: mne23254

Allan Terp
statsaut. Revisor
MNE-nr: mne33198

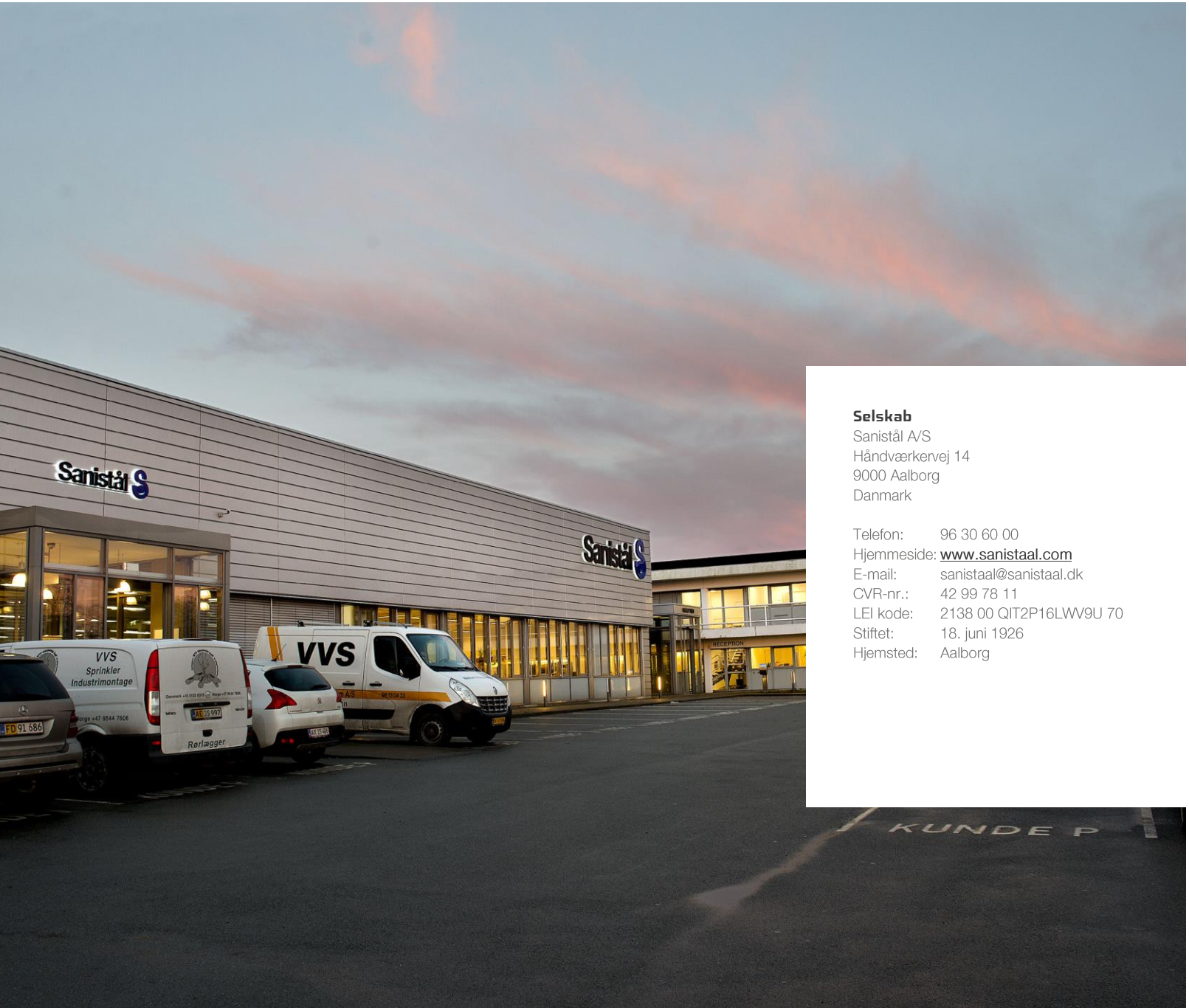

Selskab
Sanistål A/S
Håndværkervej 14
9000 Aalborg
Danmark

Telefon: 96 30 60 00
Hjemmeside: www.sanistaal.com
E-mail: sanistaal@sanistaal.dk
CVR-nr.: 42 99 78 11
LEI kode: 2138 00 QIT2P16LWV9U 70
Stiftet: 18. juni 1926
Hjemsted: Aalborg

Koncern
Sanistål A/S
Aalborg, Danmark

Max Schön GmbH
Lübeck, Tyskland

Sanistal SIA
Riga, Letland

UAB Sanistal
Kaunas, Litauen

Sanistal Spolka z.o.o.
Szczecin, Polen

Serman & Tipsmark A/S
Brønderslev, Danmark